

STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE

PRO ÚZEMÍ MAS VINAŘSKÁ

na období 2014-2020

Největší koncentrace vinic v Česku

Rozsáhlé plochy rybníků a toků

Území zapsané v UNESCO

Velký turistický potenciál

Lidové zvyky, folklór, aktivní spolky

Tradice přeshraniční spolupráce

Víno a místní potraviny, to vše =

Potenciál pro další rozvoj turismu a prosperity území

**OPERATIONAL
PROGRAMME
TECHNICAL
ASSISTANCE**

**EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND
INVESTING IN YOUR FUTURE**

**MINISTRY
OF REGIONAL
DEVELOPMENT CZ**

TENTO DOKUMENT BYL VYTVOŘEN S PODPOROU EU.

Obsah

SEZNAMY	4
1 ÚVOD	7
2 ZÁKLADNÍ INFORMACE O STRATEGII	9
2.1 KONTEXT VZNIKU A EXISTENCE STRATEGIE	10
2.2 ÚČEL A DŮVODY VZNIKU STRATEGIE – PROČ BYLA ZPRACOVANÁ	10
2.3 UŽIVATELÉ STRATEGIE - CÍLOVÉ SKUPINY	13
2.4 PROFIL PŘEDKLADATELE STRATEGIE	13
2.5 INFORMACE O MAS	13
2.6 DŮVODY ÚZEMNÍHO VYMEZENÍ MAS VINAŘSKÁ	14
2.7 MANAGEMENT MAS	15
3 ANALÝZA ÚZEMÍ MAS VINAŘSKÁ	17
3.1 VYMEZENÍ A GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	17
3.1.1 RELIÉF	17
3.1.2 PŮDY	17
3.1.3 VODNÍ ÚTVARY	18
3.1.4 ANALÝZA MOŽNOSTÍ RYBOLOVU JAKO JEDNOHO ZE SEGMENTŮ VODNÍ TURISTIKY V ÚZEMÍ MAS (ZDROJ: MORAVSKÝ RYBÁŘSKÝ SVAZ)	19
3.1.5 KLIMA	23
3.1.6 PŘÍRODNÍ ZDROJE	23
3.1.7 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	24
3.1.8 OCHRANA PŘÍRODY	24
3.1.9 VLIV GEOGRAFICKÉ POLOHY A PŘÍRODNÍCH PODMÍNEK NA ŽIVOT OBYVATEL	29
3.2 SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	30
3.2.1 OBYVATELSTVO	30
3.2.2 TRH PRÁCE	35
3.2.3 HOSPODÁŘSKÝ POTENCIÁL	36
3.2.4 ZEMĚDĚLSTVÍ	37
3.2.5 PRŮMYSL	39
3.2.6 STAVEBNICTVÍ	39
3.2.7 DOPRAVA	40
3.2.8 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	43
3.2.9 OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE	44
3.2.10 VYBAVENOST OBCÍ, SLUŽBY A CESTOVNÍ RUCH	44
3.2.11 BEZPEČNOST	45
3.2.12 ZDRAVOTNICTVÍ	46
3.2.13 LÁZNĚ	46
3.2.14 ŠKOLSTVÍ	47
3.2.15 SOCIÁLNÍ OBLAST	48
3.2.16 KULTURA	48
3.2.17 SPORT	49
3.2.18 CESTOVNÍ RUCH	49
3.2.19 OSTATNÍ SLUŽBY	51
3.2.20 ŽIVOT V OBCÍCH A SPOLKY	51
3.3 VYHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU ROZVOJOVÉHO POTENCIÁLU ÚZEMÍ	53
3.3.1 VYUŽITÍ ÚZEMÍ	53
3.3.2 ROZVOJOVÉ PLOCHY	54
3.3.3 BROWNFIELDS	56
3.3.4 EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE	56
3.3.5 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY	56
3.3.6 KULTURNÍ PAMÁTKY	60
3.3.7 VLASTNÍ PROSTŘEDKY	64
3.4 VYBRANÉ REALIZOVANÉ ROZVOJOVÉ PROJEKTY	64

3.5 ANALÝZA PROBLÉMŮ	66
3.6 ANALÝZA POTŘEB	68
3.7 ZVLÁŠTNOSTI A SPECIFIKA ÚZEMÍ	70
3.8 SWOT ANALÝZA	71
4 STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMÍ MAS VINAŘSKÁ	73
4.1 VIZE, MISE A STRATEGICKÉ CÍLE	73
4.1.1 VIZE	74
4.1.2 MISE	74
4.1.3 STRATEGICKÉ CÍLE	74
4.2 PROVÁZANOST S HORIZONTÁLNÍMI TÉMATY EU	78
4.3 NÁVAZNOST NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY	78
4.4 INTEGRAČNÍ PRVKY	80
4.5 INOVATIVNÍ PRVKY	80
4.6 ZAJIŠTĚNÍ UDRŽITELNOSTI	81
4.7 VELKÉ PROJEKTY	83
4.8 SPECIFIKA ÚZEMÍ NÁLEŽEJÍCÍHO K CHKO PÁLAVA	83
5 NÁVRHOVÁ ČÁST STRATEGIE	84
5.1. PRIORITYNÍ OSY A OPATŘENÍ	84
5.2. INDIKÁTORY	90
6 ZÁVĚR	91
7 ZDROJE	92

SEZNAMY

Seznam tabulek:

- **Tab. č. 1.** Počet obyvatel, hustota zalidnění a rozloha jednotlivých obcí MAS Vinařská území MAS celkem v roce 2011
- **Tab. č. 2.** Přirozený přírůstek, migrační saldo a celkový přírůstek pro obce MAS Vinařská a pro území celkem v roce 2012
- **Tab. č. 3.** Velikostní struktura obcí v MAS Vinařská v roce 2011
- **Tab. č. 4.** Počet ekonomických subjektů z hlediska právní subjektivity v regionu MAS Vinařská
- **Tab. č. 5.** Využití zemědělské půdy v území MAS Vinařská, Zdroj: ČSÚ 2013
- **Tab. č. 6.** Přehled nejvýznamnějších zaměstnavatelů v sektoru průmyslu, zaměstnávajících více než 20 osob
- **Tab. č. 7.** Přehled nejvýznamnějších zaměstnavatelů v sektoru průmyslu, zaměstnávajících více než 20 osob
- **Tab. č. 8.** Počet spojů obsluhujících denně obec v roce 2013.
- **Tab. č. 9.** Počty obecních a městských strážníků v území MAS + ORP Břeclav
- **Tab. č. 10.** Výdaje obcí na bezpečnost
- **Tab. č. 11.** Školy a školská zařízení v území MAS Vinařská
- **Tab. č. 12.** Počty lůžek využitelných pro turistiku v jednotlivých obcích a index N
- **Tab. č. 13.** Bezpečnostní hrozby na území MAS Vinařská.
- **Tab. č. 14.** Vybrané realizované podpořené rozvojové projekty na území v letech 2007-2013
- **Tab. č. 15.** SWOT analýza území MAS Vinařská
- **Tab. č. 16.** Provázanost horizontálních témat
- **Tab. č. 17.** Návaznost na strategické dokumenty
- **Tab. č. 18.** Přehled prioritních os a opatření Strategie rozvoje území MAS Vinařská.

Seznam obrázků

- **Obr. č. 1.** Foto z víkendové akce v LVA
- **Obr. č. 2.** Ilustrace: Domácí zpracovna produktů
- **Obr. č. 3.** Mapa: Umístění MAS Vinařská v ČR, NUTS II a Jihomoravském kraji.
- **Obr. č. 4.** Mapa: Povrchové vodní útvary v území MAS Vinařská
- **Obr. č. 5.** Mapa: Povrchové vodní útvary v katastrálním území vybraných obcí MAS
- **Obr. č. 6.** Průměrná roční teplota vzduchu
- **Obr. č. 7.** Mapa: Lokality NATURA 2000 v území MAS Vinařská
- **Obr. č. 8.** Mapa: Chráněné přírodní oblasti MAS Vinařská
- **Obr. č. 9.** Ilustrace: "Možnosti vodní rekreace v LVA"
- **Obr. č. 10.** Mapa: Hustota zalidnění území MAS Vinařská
- **Obr. č. 11.** Ilustrace: Rozhodující trasy cyklostezek musí být zpevněné
- **Obr. č. 12.** Mapa: Dopravní síť v regionu MAS Vinařská.
- **Obr. č. 13.** Ilustrace: Turistická doprava v LVA a služby v blízkosti památek a cyklostezek
- **Obr. č. 14.** Ilustrace: Vinařský kámen jako součást Vinařské turistické stezky LVA
- **Obr. č. 15.** Schéma NNO Oblastní charita Břeclav zajišťující většinu sociálních služeb i v území MAS Vinařská
- **Obr. č. 16.** Mapa: Výměry vinic v území dle jednotlivých obcí
- **Obr. č. 17.** Ilustrace: Brána do vinařské Moravy
- **Obr. č. 18.** Mapa: Záplavové oblasti území MAS Vinařská

Seznam grafů

- **Graf č. 1.** Vývoj počtu obyvatel na území MAS Vinařská v období let 1910 až 2011
- **Graf č. 2.** Struktura obyvatelstva dle věku na území MAS Vinařská v roce 2011

- **Graf č. 3.** Vzdělanostní struktura obyvatel MAS Vinařská v roce 2011
- **Graf č. 4.** Struktura hospodářství regionu MAS Vinařská podle počtu ekonomických subjektů
- **Graf č. 5.** Podíl zemědělské půdy k ostatní nezemědělské v území MAS Vinařská
- **Graf č. 6.** Jednotlivý podíl odvětví zemědělské výroby na využití půdy v území MAS Vinařská
- **Graf. č. 7.** Počet lůžek v jednotlivých obcích MAS Vinařská v roce 2013.

Seznam zkratk

A

AK ČR – Asociace krajů ČR

AECM - Agroenvironmentální klimatické opatření

C

CLLD – Komunitně vedený místní rozvoj

ČOV - Čistírna odpadních vod

ČSÚ - Český statistický úřad

ČR - Česká republika

ČUZK - Český úřad zeměměřický a katastrální

D

DJ Dobytčí jednotka

DSO – dobrovolný svazek obcí

E

EAFRD/EZFRV - European Agricultural Fund for Rural Development - Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

EK - Evropská komise

EP - Evropský parlament

ERDF/ EFRR - European Regional Development Fund - Evropský fond pro regionální rozvoj/také

ESI fondy/ESIF - Evropské strukturální a investiční fondy

EU - Evropská unie

EZ - Ekologické zemědělství

ESF – Evropský sociální fond

G

GIS – Geografický informační systém

H

HZS – Hasičská záchranný sbor

CH

CHKO – Chráněná krajinná oblast

I

ISÚ Integrovaná strategie území

IPRÚ- Integrovaný plán rozvoje území

IROP - Integrovaný regionální operační program

IP - Integrovaná produkce

IZS ČR – integrovaný záchranný systém ČR

J

JPO – jednotka požární ochrany

L

LVA – Lednicko – valtický areál, území o rozloze cca 100 km² zapsané do seznamu světového dědictví UNESCO

LEADER - Liasonentre les actions de développement economiquerural - vazba mezi akcemi hospodářského rozvoje venkova - název iniciativy EU 1991-2006 a osy IV v PRV 2007 -2013

M

MA21 – Místní Agenda 21 ¹

MAS – Místní akční skupina

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

MRS – Moravský rybářský svaz

MŠ – mateřská škola, mateřské školství

MZe – Ministerstvo zemědělství

N

NP – Národní park

NS MAS ČR – Národní síť Místních akčních skupin ČR

NUTS - Nomenclature des Unites Territoriales Statistiques - Nomenklatura územních statistických jednotek

O

OP – Operační program

OP PIK - Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

OP TP - Operační program Technická pomoc

OP VVV - Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ORP – Obec s rozšířenou působností

P

PR – Programový rámec

PRV – Program rozvoje venkova

R

ŘO - Řídící orgán

S

Salety – solitérní stavby v LVA

SCLLD – Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (z angl. Community-Led Local Development Strategy)

SPL – Strategický plán LEADERSRR – Strategie regionálního rozvoje 2014–2020

SEA – proces posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí

SMART – souhrn metodických pravidel, která pomáhají efektivně definovat rámec či cíl strategického plánování nebo obecně jakéhokoliv projektu.

SMO ČR – Svaz měst a obcí ČR

SWOT - SWOT Analysis (Strengths – silné stránky, Weaknesses – slabé stránky, Opportunities – příležitosti, Threads – hrozby) - Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení)

SZIF - Státní zemědělský intervenční fond

U

ÚPD – Územně plánovací dokumentace

V

VCHÚ – Velkoplošné chráněné území

VÚC – Vyšší územně-správní celky

Z

ZŠ – základní škola, základní školství

¹ Dokument Agenda 21 byl přijat na summitu OSN v Rio de Janeiro v roce 1992. Jedná se o globální strategický a akční plán světového společenství, který stanovuje konkrétní kroky směrem u udržitelnému rozvoji. (<http://ma21.cenia.cz/Z%C3%A1kladn%C3%ADinformace/Agenda21/tabid/101/language/cs-CZ/Default.aspx>)

1 Úvod

Místní akční skupina² Vinařská³ byla založená 28. 8. 2013 jako občanské sdružení, z podnětu jednoho ze zakladatelů sdružení, tehdejšího místostarosty Valtic, Milana Sedláčka. Její územní vymezení bylo dáno skutečností již existujících MAS v okolí a prakticky je shodné s územím DSO LVA⁴. Z 10 měst a obcí, tvořících DSO LVA není členem MAS Vinařské pouze obec Ladná, která se již v minulosti stala členem MAS Dolní Morava a město Břeclav, které svým počtem obyvatel v minulém období nesplňovalo dle tehdejších kritérií podmínky pro začlenění území Břeclavi do působnosti MAS⁵.

Území MAS Vinařská se nachází v jihovýchodním cípu České republiky v blízkosti trojmezí s Rakouskem a Slovenskem, v nejnižnější části Jihomoravského kraje a Dolnomoravského úvalu, který je jedinou částí Panonské nížiny na území Česka. Povrch území MAS je rovinatý či mírně vlnitý, převažuje nížina. Geologicky je tvořen většinou kvarténními usazeninami, na nichž se (na české poměry) hojně vyskytují černozemě. Z klimatického hlediska patří k nejteplejším a nejsušším oblastem Česka⁶.

Historicky bylo území MAS Vinařské vždy bohatou zemědělskou oblastí, kterou si v minulosti vybral za sídlo jeden z nejmocnějších evropských šlechtických rodů ke svému sídlu⁷. Příznivé a teplé podnebí umožňuje pěstovat vedle tradičních zemědělských komodit rovněž révu vinnou a proto MAS Vinařské má v rámci Česka území s nejhustější výsadbou vinic, ve kterém se stýkají 2 vinařské podoblasti⁸. Téměř celé území MAS Vinařská je tvořeno v historii upraveným krajinným celkem zapsaným v r. 1996 do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Na celém území se nachází spousta solitérních staveb – saletů, včetně dvou zámeckých komplexů s rozsáhlými zámeckými parky. Dědictví, zanechané nám v minulosti vládnoucími rody Liechtensteinů je v dnešní době příčinou hojných návštěv turistů a cestovní ruch má v oblasti svoji historii již od 19. století. Krajinu tvoří rovněž velké množství umělých rybníků, zbudovaných v rámci historických úprav areálu, ale i mnoho rybníků a vodních nádrží z nedávné minulosti. Napříč územím protéká významná moravská řeka Dyje a spolu se slepými rameny, meandry a shora uvedenými rybníky jsou vodní plochy v území MAS objektem intenzivního zájmu a zkoumání z hlediska budoucího strategického využití pro rozvoj území.

²MAS jsou neziskové organizace místního partnerství zastupující veřejné a soukromé místní socioekonomické zájmy (skupiny občanů, neziskové organizace, subjekty soukromé podnikatelské sféry, subjekty veřejné správy, obce, svazky obcí apod.). Místní akční skupina navrhuje a provádí strategii komunitně vedeného místního rozvoje. MAS v ČR sdružuje Národní síť Místních akčních skupin České republiky, o.s. (NS MAS ČR), jež je partnerem na národní úrovni pro spolupráci s dalšími subjekty, jejichž činnost se dotýká rozvoje venkova.

³ Oficiální název MAS Vinařská od 5. Valné hromady dne 20. 5. 2014 je: **MAS Vinařská z.s.**

⁴ Dobrovolný svazek obcí Lednicko – valtického areálu.

⁵ Metodika pro místní akční skupiny v programovém období 2007 – 2013.

⁶ Zdroj: ČHMÚ – Český hydrometeorologický ústav,

⁷ Rod Liechtensteinů se stal od r. 1504 držitelem valtického panství, od r. 1570 držitelem Lednice.

⁸ Zdroj: UKZUZ Oblekovice, Registr vinic ČR. Vinařská podoblast Mikulovská a Velkopavlovická

Kultura vína, autentická moravská jídla, folklorní zvyklosti a malebná krajina jsou vedle pracovitých místních a vynalézavých obyvatel obrovskou výzvou k pozvednutí území MAS Vinařská na úroveň vyspělých evropských vinařsko – turistických destinací. K posílení a udržení autenticity a tím atraktivnosti území, hlavně pro zahraniční turistickou klientelu, je důležitá podpora zájmových spolků a klubů, které udržují staré zvyky a folklór.

Území MAS Vinařská spadá do ORP Břeclav a spolu se sousedními ORP při jižní a východní státní hranice ČR jde o území se zvýšenou nezaměstnaností a jedním z cílů tohoto ISÚ bude rovněž řešení, pro místní občany, tak důležité otázky.

Zvýšení zaměstnanosti obyvatel území předpokládá podporu malého a středního podnikání, hlavně v oblasti vinařství, vinohradnictví, služeb, původních řemesel, zpracování místních zemědělských produktů tradičními metodami a podpora aktivit v cestovním ruchu coby nejdůležitějších ekonomických činností místních podnikajících subjektů.

Unikátní Lednicko - valtický areál si zaslouží skutečnou ochranu přírody a ekologické chování místních obyvatel i hojných návštěvníků, ne ochranu nepraktikovanou, pouze proklamovanou na různých úrovních. Ekologický přístup k životnímu prostředí musí vycházet z přirozeného chování obyvatel. To předpokládá ekologickou výchovu již u předškolní mládeže tak, aby se stala automatickou a bezprostředně praktikovanou po celý život.

Výhodné geografické umístění při hranicích se dvěma sousedními státy vybízí ke spolupráci, ne symbolické jako dosud, na úrovni zdvořilostních návštěv, ale ke spolupráci na úrovni společné prezentace produktů a služeb v Evropě, či světě. Území spolupracujících destinací, na obou (či třech) stranách hranice, lákající turisty do střední Evropy.

Všechny shora uvedené myšlenky byly důležitým motivačním prvkem, který vedl skupinu zakladatelů MAS Vinařská k zapojení se do programu Leader, ač dosud jen v rámci animací a cvičných výzev. Prakticky od r. 2012 se MAS Vinařská chystá o podporu v novém rozpočtovém období 2014 – 2020 tak, aby mohly být vedle prostředků spolupracujících partneru i finanční prostředky z vyhlášených operačních programů nového rozpočtového období 2014 – 2020 využité na realizaci **ZÁMĚRŮ**, které jsou výstupem této **STRATEGIE**.

V části **č. 3, ANALÝZA**, je vedle všeobecné analýzy území kladený zvláštní důraz na analýzu vinařských a vinohradnických kapacit, speciálního zemědělství, turistických kapacit a vodních ploch, protože hlavní nárůst ekonomické prosperity území a trvalé udržitelnosti vidíme právě **v nalezení rezerv a lepšího využití stávajících**, již vybudovaných kapacit a je jedno zda jde o kapacity pro turistiku, nebo kapacity pro výrobu vína, či kapacitu jinou. Pokud by se například podařilo zvýšit využití turistických kapacit pouze o 10%, byl by **ekonomický přínos pro území MAS v řádu stovek mil. Kč** tržeb ročně.

Ve **strategické části č. 4** jsou formulovány **VIZE** a konkrétní opatření, která povedou ke splnění **ZÁMĚRU**. Strategické cíle byly vyhodnoceny na základě analýz a z nich byly formulované rozvojové oblasti - **horizontální témata**, které má MAS Vinařská v záměru podpořit. V **návrhové části č. 5**. Jsou syntetickou metodou vybraná témata rozříděné dle oblastí a jasně rozčleněné dle prioritních os v přehledné tabulce. Součástí návrhové části jsou rovněž **identifikátory**.

2 Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území MAS Vinařská
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie území v působnosti MAS Vinařská)
Cíl strategie	Řešení rozvojové a inovační analýzy s cílenou vazbou na strategii a implementační část.
Řešené území	Území 8 obcí, členů DSO LVA, v jejichž katastrálních územích má MAS Vinařská schválenou působnost a realizaci ISU.
	Počet obyvatel: 17.807
	Počet obcí v území: 8
	Rozloha správního obvodu: 19.286 ha
Názvy obcí	Města: Podivín, Valtice, Velké Bílovice
	Obce: Bulhary, Hlohovec, Lednice, Přítluky, Rakvice
Koordinátor tvorby strategie	Manager MAS Vinařská
Rok zpracování strategie	2014
Schvalovatel strategie	Valná hromada MAS Vinařská z.s.
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění občanů dne: Bude doplněno Schváleno na VH MAS dne: Bude doplněno
Platnost realizace strategie	1. 1. 2014 - 31. 12. 2022
Odpovědnost za implementaci	Nejvyšší orgán MAS
Orientační rozpočet implementace	Bude doplněno do 15. 12. 2014
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci přípravy partnerů MAS Vinařská na nové rozpočtové období EU v rámci OP Technická pomoc
Stručný popis řešených problémů a obsahu horizontálních témat strategie	V rámci projektu je zpracován dokument, který obsahuje komplexní analýzu území s podrobnějším zaměřením na některé výtípané aspekty, vzešlé s předchozích diskuzí s občany v území a partnery MAS:
	1. Podpora malého a středního podnikání, zejména ve vinařství, vinohradnictví, zpracování produktů, službách a cestovním ruchu.
	2. Podpora vzniku nových pracovních míst.
	3. Rovné příležitosti.
	4. Ochrana přírody a výchova k ekologii.
	5. Posílení místních iniciativ (podpora činnosti spolků a klubů)
	6. Posílení přeshraniční spolupráce.
7. Posílení spolupráce veřejného a soukromého sektoru.	

2.1 Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "OPTP". Cílem projektu je vedle ostatních horizontálních témat TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ území MAS Vinařská, které je totožné s územím Lednicko – valtického areálu zapsaného do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

Důvody vzniku této strategie vzešly z diskuzí u kulatých stolů – besed s občany v roce 2013, které MAS Vinařská organizovala, stejně jako z dotazníkového šetření ve všech obcích území MAS ze stejného roku. Z diskuzí vzešla potřeba vypracovat podrobnou analýzu a strategii území se zaměřením na zlepšení života občanů, podporu činnosti zájmových spolků, podporu drobných a středních podnikatelů, zejména ve vinařství, vinohradnictví, zpracování produktů, službách a cestovním ruchu.

Koordinátorem a garantem strategie je manager MAS Vinařská Bc. Lukáš Janás.

Strategie byla zpracována řešitelským týmem: Milan Sedláček, Bc. Lukáš Janás, p. Petr Tydlačka, Ing. Jana Drochytková, Ing. Marie Uhlířová, Ing. Přemysl Krejčířík, Bc. Petra Vargová, p. Jitka Vlková, Bc. Kristýna Košutová.

2.2 Účel a důvody vzniku strategie – proč byla zpracovaná

Vznik strategie území MAS vinařská si vyžádala situace v území DSO LVA v posledních letech. Více než dvacet roků se území kolem přirozených jádrových středisek turistiky – Lednice a Valtic formovalo, z hlediska rozvoje, víceméně nekoordinovaně. Hlavně podnikající subjekty hřešily na skutečnost, že do Lednice, či celého areálu LVA vždy návštěvníci jezdili a jezdit budou. Dosavadní činnost subjektů podnikajících v území byla praktikována stylem, že když se turistům nabídnou ubytovací a stravovací kapacity, půjde všechno správným směrem. Jiné regiony v okolí, které nedisponují zámeckými, parkovými, či krajinnými komplexy, šly po celou dobu polistopadového vývoje Česka směrem k budování nabídky kapacit převážně volnočasového charakteru a k tomu budovaly přiměřené ubytovací a stravovací kapacity. Jiná území využívala rovněž pobídek EU orientovaných k venkovskému prostoru z projektů PRV a to převážně prostřednictvím MASEK. V území LVA tato potřeba v minulosti nevyvstala a tak se pokus o založení MAS nesetkal s úplným pochopením, prostředky a ani žádná koordinace aktivit z programu rozvoje venkova v území LVA v minulosti nebyla. Všechny aktivity v LVA byly v minulosti navíc směřované k víkendovým aktivitám typu různých oslav, víceméně spojených s vínem, či burčákem, které přitahovaly velká množství návštěvníků. Po skončení víkendu ale zůstávají zařízení prázdná a znovu se naplní až další víkend. Stejně je tomu u návštěvníků památek, kteří po prohlídce zámku, parku, nebo saletů opouštějí areál, protože ten jim nedokáže mimo vlastní památky a víkendovou zábavu již prakticky nic dalšího nabídnout. Nejhorší

situace je v nedostatku příležitostí pro trávení např. dovolených rodin s dětmi. V areálu není ani jedno přírodní, či jiné koupaliště a velký nedostatek zařízení pro trávení volného času.

Strategie není zaměřená jenom na zvýšení návštěvnosti turistů a zlepšení služeb pro ně. Je zaměřená rovněž na zlepšení podmínek života místních obyvatel a zvýšení pracovních příležitostí. Organizováním velkého množství akcí pro návštěvníky o víkendech v době, kdy většina obyvatel LVA chce odpočívat a relaxovat, vzniká množství hluku a ruchu z nočních koncertů a návratů turistů z oslav do ubytovacích zařízení.

Obr. č. 1. Foto z víkendové akce v LVA (Fotoklub Reistna©2013)

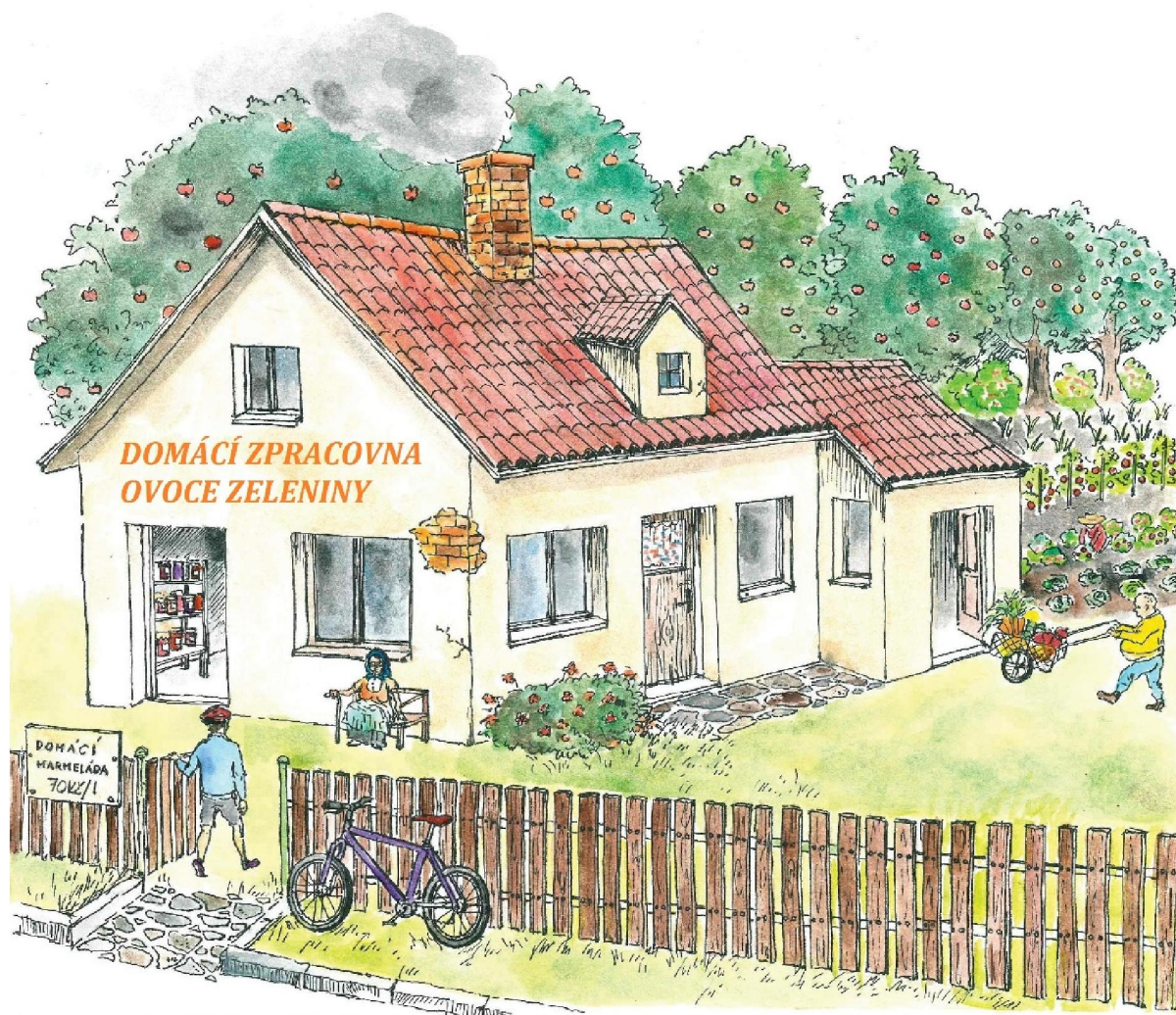

Samotným obyvatelům ale území k využití volného času prakticky nic nenabízí. V posledních letech je rovněž málo aktivit pro seniory, kterých v poměru k ostatním skupinám obyvatel stále přibývá. Senioři by rádi aktivně trávili svůj odpočinek, ale např. bývalé kluby a klubovny důchodců již byly dávno zrušené. Výchovu k ekologii je nejlépe začít již u dětí v předškolním věku, cítění k přírodě potom jde s člověkem přirozeně po celý život, území LVA zapsané v seznamu UNESCO potřebuje obyvatel s takovým cítěním co nejvíce.

Zvýšení zaměstnanosti pro skupinu práce činných obyvatel je tou nejlepší strategií, jaká pro ně může být. Navržené strategické vize se opírají o skutečnost, že zvýšením roční návštěvnosti turistů v areálu, hlavně v mimo víkendovou dobu dojde k lepšímu a ekonomičtějšímu využití všech turistických zařízení a turistický ruch se relativně opticky sníží ve prospěch tolerance místních obyvatel. Některé

navržené výstupy pro podnikatelskou sféru, například podpora vzniku obytných center pro místní zemědělskou produkci, hlavně víno a výrobky z hroznů může pozvednout jak efektivitu, hlavně u menších výrobců, tak přínos dalších zdrojů pro rozvoj a zaměstnanost obyvatel v území. Území LVA není historicky jen silnou vinohradnickou oblastí, ale rovněž ovocnicko – zelinářskou, veškerá zařízení pro zpracování ovoce a zeleniny (s výjimkou podniku Fruta Podivín) byla ale v minulosti zrušená.

Obr. č. 2. Ilustrace Domácí zpracovna produktů (Kristýna Košutová© 2014)

Tím se otevřel prostor pro zpracování produkce v četných menších provozovnách tradičními metodami. Potravinářské výrobky tohoto typu chybí na trhu, oživení tradice zpracování ovoce a zeleniny v menších provozovnách rodinného typu by přineslo pracovní příležitosti hlavně ženám a oživilo příjemným způsobem současnou nudnou a náhražkovou nabídku tohoto segmentu potravin v marketech. Regionální konzervovaná potravina se značkou by se stala rovněž vyhledávaným suvenýrem.

2.3 Uživatelé strategie - cílové skupiny

Strategie je určena především občanům v území MAS Vinařská, zájmovým spolkům, samosprávným orgánům obcí, drobným a středním subjektům podnikajícím v území MAS Vinařská. K uživatelům strategie mohou patřit též turisté a návštěvníci území, stát, kraj a jeho organizace.

2.4 Profil předkladatele strategie

Identifikace MAS

Název:	MAS Vinařská z.s.
Právní forma:	Zapsaný spolek
Sídlo:	Náměstí Svobody 21, 691 42 Valtice, kancelář č. 201
Kontaktní adresa:	Náměstí Svobody 21, 691 42 Valtice,
IČO:	22709673
DIČ:	CZ 22709673
Předseda výkonné rady:	Bc. Milan Sedláček
Manažer:	Bc. Lukáš Janás
Tel.:	723 211 239, 721 764 114
E-mail:	janas@mas-vinarska.cz , sedlacek@mas-vinarska.cz
Internetové stránky:	www.mas-vinarska.cz

2.5 Informace o MAS

Místní akční skupina MAS Vinařská z.s. je dobrovolný spolek založený na budování partnerství mezi podnikateli, veřejnou sférou a neziskovými organizacemi.

Posláním Místní akční skupiny Vinařská je podpora 3 pilířů trvalé udržitelnosti – environmentálního, sociálního a ekonomického pilíře – na území Dobrovolného svazku obcí Lednicko – valtického areálu, a to zejména prostřednictvím podpory projektů regionálního významu.

MAS Vinařská působí na území, schválené zastupitelstvy těchto obcí a měst:

Lednice, Valtice, Hlohovec, Bulhary, Rakvice, Přítluky, Podivín, Velké Bílovice.

Základní statistiky:

Počet obyvatel:	18.977
Rozloha území:	192,86 km²
Hustota zalidnění:	98,4/1 km²
Výměra vinic:	2087 ha

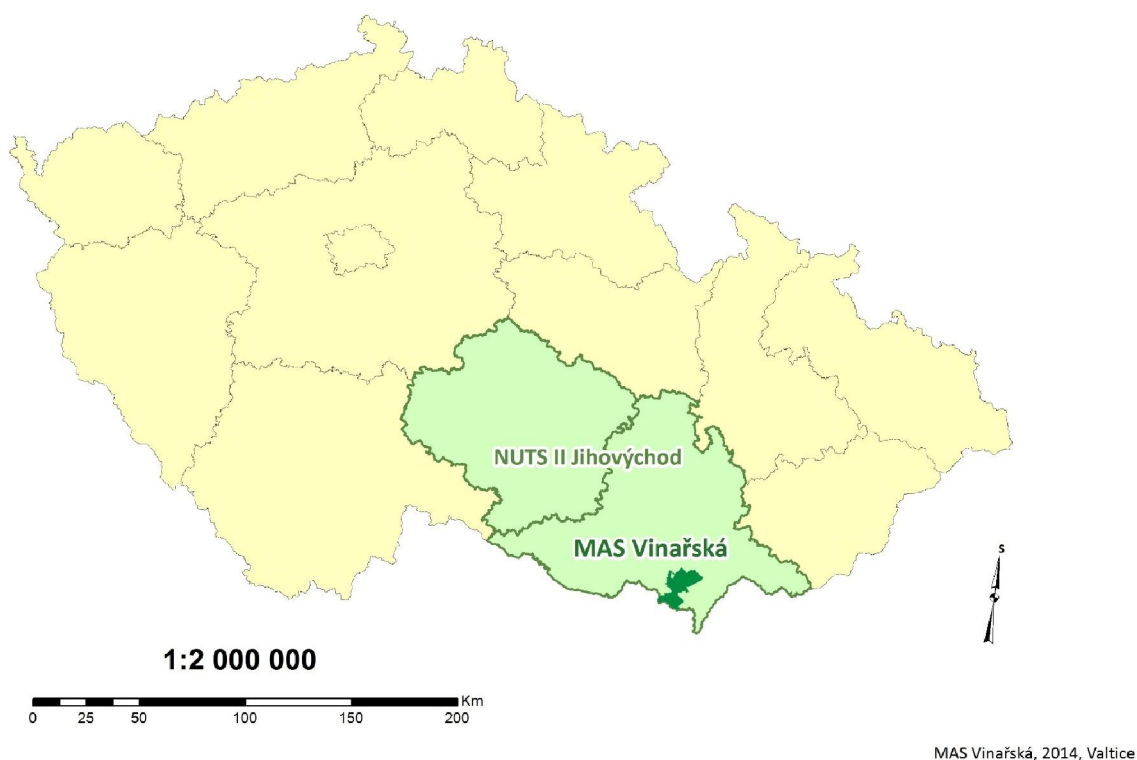
Zdroj: Český statistický úřad (www.czso.cz), Registr vinic, UKZUZ Oblekovice (2012).

2.6 Důvody územního vymezení MAS Vinařská

Místní akční skupina realizuje své aktivity na území osmi měst a obcí Lednicko-valtického areálu. Území vykazuje značnou homogenitu a jednotlivé obce v něm jsou vzájemně propojeny velkým množstvím vazeb a společných ukazatelů. Její územní vymezení bylo dáno skutečností již existujících MAS v okolí a prakticky je shodné s územím DSO LVA. Z 10 měst a obcí, tvořících DSO LVA není členem MAS Vinařské pouze obec Ladná, která se již v minulosti stala členem MAS Dolní Morava⁹ a město Břeclav, které svým počtem obyvatel v minulém období nesplňovalo dle tehdejších podmínek možnost vstupu do MAS.

Zřetelné jsou hranice MAS na západě, kde se rozprostírá sousední MAS Mikulovsko¹⁰. Stejně tak poté je vymezena severní hranice s již v minulosti existující MAS Hustopečsko¹¹. Jižní hranice je definována státní hranicí s Rakouskem.

Obr. č. 3. Mapa: Umístění MAS Vinařská v ČR, NUTS II a Jihomoravském kraji (Zdroj ArcČR 500)

Otázkou zůstává integrace města Břeclav do partnerství a vymezení východní hranice, jelikož město Břeclav má atributy jak venkovského prostoru (zejména v okrajových městských částech), tak prostoru urbánního a vysoce industrializovaného v jeho jádru. Povahou okrajových částí se ovšem město blíží k obcím MAS Vinařská, zejména poté městské části Poštorná a Charvátská Nová Ves, které

⁹ <http://www.mas-dolnimorava.cz/>

¹⁰ <http://www.masmikulovsko.cz/>

¹¹ <http://www.mashustopecko.cz/>

mají historicky velmi hluboké vazby s obcí Hlohovec. Pro nové období 2014 – 2020 byla provedena změna v parametrech pro velikost sídel a jejich možnost začlenění do území MAS. Město Břeclav pro nové období splňuje požadavky „Standardů“ a Místní akční skupinou Vinařská mu bylo oficiálně nabídnuta možnost začlenit území města Břeclav do území MAS Vinařská. Hlavním jednotícím prvkem MAS Vinařská je Lednicko-valtický areál (územní celek, v minulosti uměle upravený bývalým vládnoucím rodem Liechtensteinů) zapsaný na seznam světového dědictví UNESCO. Dalším, a neméně významným, společným jmenovatelem je vinařství a vinohradnictví, které se objevuje také v názvu samotné MAS. Území MAS Vinařská se výměrou vinic 2087 ha a hustotou vinic v území blíží předním evropským vinařským oblastem. Fenomémem území je rovněž vyspělé ovocnictví a zelinářství, v minulosti podpořené sítí zpracujících potravinářských státních podniků (Fruta Brno s. p.). Celé území MAS Vinařská je navíc vybaveno sítí závlah zbudovanou před rokem 1991 z tehdejšího státního programu.

Území je geograficky jednotné, administrativně celistvé, se společným historickým vývojem a jednotnou turistickou nabídkou. Spolupráce je založena i na dlouholeté meziobecní spolupráci obcí v DSO LVA.

2.7 Management MAS

Manažerem Místní akční skupiny Vinařská je **Bc. Lukáš Janás**, který je valtickým rodákem se silným vztahem ke svému rodnému regionu. Od dětství se zajímá o zdejší kulturní život a sám byl členem folklórního kroužku. V letošním roce úspěšně složil státní závěrečnou zkoušku bakalářského studijního programu na Vysoké škole technické v Brně. Má za sebou zkušenosti v oblasti cestovního ruchu, neboť již mnoho let pracuje na částečný pracovní poměr v zařízeních pro turisty. Od srpna tohoto roku pracuje na částečný pracovní poměr jako manažer kanceláře MAS Vinařská. Jedná se o časově flexibilního teamového hráče s důrazem na preciznost prováděné práce. V současné době působí rovněž jako odborný expert pro volitelné téma v evropském projektu meziobecní spolupráce „Obce sobě“. V rámci projektu tréninku managementu dle OSY III. Programu rozvoje venkova Opatření 4. 1. ZÍSKÁVÁNÍ DOVEDNOSTÍ, ANIMACE A PROVÁDĚNÍ, získal Bc. Janás dostatečné zkušenosti pro vedení kanceláře MAS, která byla pro veřejnost otevřená 5. srpna 2013 a od té doby je pravidelně provozovaná.

Předsedou výkonné rady MAS Vinařská je **Bc. Milan Sedláček**, bydlí ve Valticích, původem z Lednice, ženatý, otec čtyř dětí. Je všestranným odborníkem na oblast vinařství a vinohradnictví s více jak 35 letou praxí v oboru. Od roku 1980 působil ve Střední vinařské škole ve Valticích¹². V letech 1997-2005 řídil úspěšnou přeměnu Školního hospodářství Vinařské školy ve Valticích v jedno z nejlepších

¹² <http://svisv.cz/>

vinařství na Moravě, v letech 2003 – 2004 rovněž řídil Střední vinařskou školu ve Valticích, při absenci ředitele, jako zástupce statutárního orgánu. V letech 2006 – 2012 budoval a vedl unikátní projekt sklepního labyrintu Valtické Podzemí¹³, jako nejnavštěvovanější vinařské turistické atrakce v regionu. Od roku 2010 vykonává mimo jiné i funkci neuvolněného místostarosty Valtic¹⁴ – Hlavního města vína. Je členem řady zájmových a profesních sdružení. Od listopadu 2013 vykonává funkci koordinátora v evropském projektu meziobecní spolupráce „Obce sobě¹⁵“, jehož garantem je Svaz měst a obcí. Již v r. 2002 byl iniciátorem a vedoucím úspěšného projektu „Semináře o víně¹⁶“ organizovaných po dva roky pro vinařskou veřejnost v rámci projektu PHARE.

¹³ <http://www.valtickepodzemi.cz/>

¹⁴ <http://www.valtice.eu/>

¹⁵ <http://www.obcesobe.cz/>

¹⁶ <http://www.wineofczechrepublic.cz/aktuality/pro-verejnost/125-vikendovy-seminar-o-vine-19-21-8-2005.html>

3 Analýza území MAS Vinařská

3.1 Vymezení a geografická charakteristika území

Území MAS Vinařská náleží do regionu soudržnosti (NUTS 2) Jihovýchod. Leží v jižní části Jihomoravského kraje v území správního obvodu ORP Břeclav. Území působnosti MAS Vinařská je na katastrálních územích 8 obcí a má rozlohu 192,86 km². Největším sídlem analyzovaného území je město Velké Bílovice. Formální centrum region nemá, u sídelního systému je silně rozvinuta polycentricita¹⁷, což ovšem napomáhá realizaci hodnot partnerství. Historickými turistickými centry jsou obec Lednice a město Valtice, v okolí těchto dvou sídel se rozkládá světoznámý Lednicko - valtický areál, zapsaný v seznamu UNESCO. Celé území působnosti MAS Vinařská je většinovou součástí území DOS Lednicko - valtický areál. (DSO LVA ještě tvoří město Břeclav, které má kolem 25¹⁸ tis. obyv. a obec Ladná, která se již v minulosti stala součástí MAS Dolní Morava).

3.1.1 Reliéf

Území MAS se rozkládá v Dolnomoravském úvalu, který je součástí Vídeňské pánve. Na západě území hraničí s Pavlovskými vrchy a břehy největšího moravského rybníku Nesyt. Průměrná nadmořská výška studovaného území je přibližně 210 m n. m. Reliéf je tvořen nivou s meandry a hrůdy, vátými písky a pahorkatinou v okrajových částech.

Podloží je tvořeno kvarténními sedimenty, na západě katastrálních území obcí Valtice a Hlohovec se nacházejí terciérní písky a jíly, částečně zvrásněné alpínským vrásněním (probíhajícím v třetihorách).

3.1.2 Půdy

Půdní profil se utvářel po miliony roků a pro vinařskou oblast má nesmírný význam vzhledem k profilaci vinařského „*terroir*“. Vídeňská pánev vznikla v důsledku rozsáhlých horotvorných pohybů Alp a Karpat před cca 15 – 16 miliony lety, kdy došlo k poklesu území na sever a východ od Alp. Bezprostředně po poklesu vídeňské pánve proniklo do vzniklé prohlubeniny mělké subtropické moře středního miocénu. K nejstarším sedimentům tohoto teplého moře patří převážně vápnité písky, vápnité jílovce a bělavé řasové vápence někdy s polohami písků a štěrků. Ke konci středního miocénu došlo k přerušení spojení s jižními (dnešním Středozemním mořem) a východními moři a na území vídeňské pánve vzniklo Sarmatské moře, které v průběhu věků ztrácelo svou slanost. Před cca 11,5 mil roků byly vody v této oblasti sladké. Na dně jezera se usazovaly převážně jíly, v mělkých polohách písky. Přibližně před 7 – 9 mil. roky došlo k poklesu hladiny vnitrozemského moře vlivem zanášení dna sedimenty, kdy se oblast přeměnila na soustavu říčních koryt a jezer, které v průběhu věků

¹⁷ existence více než jednoho pólu, nebo uzlu v území

¹⁸ Dle metodiky MV ČR má Břeclav přes 25 tis. obyv., dle metodiky ČSÚ má méně než 25 tis. obyvatel

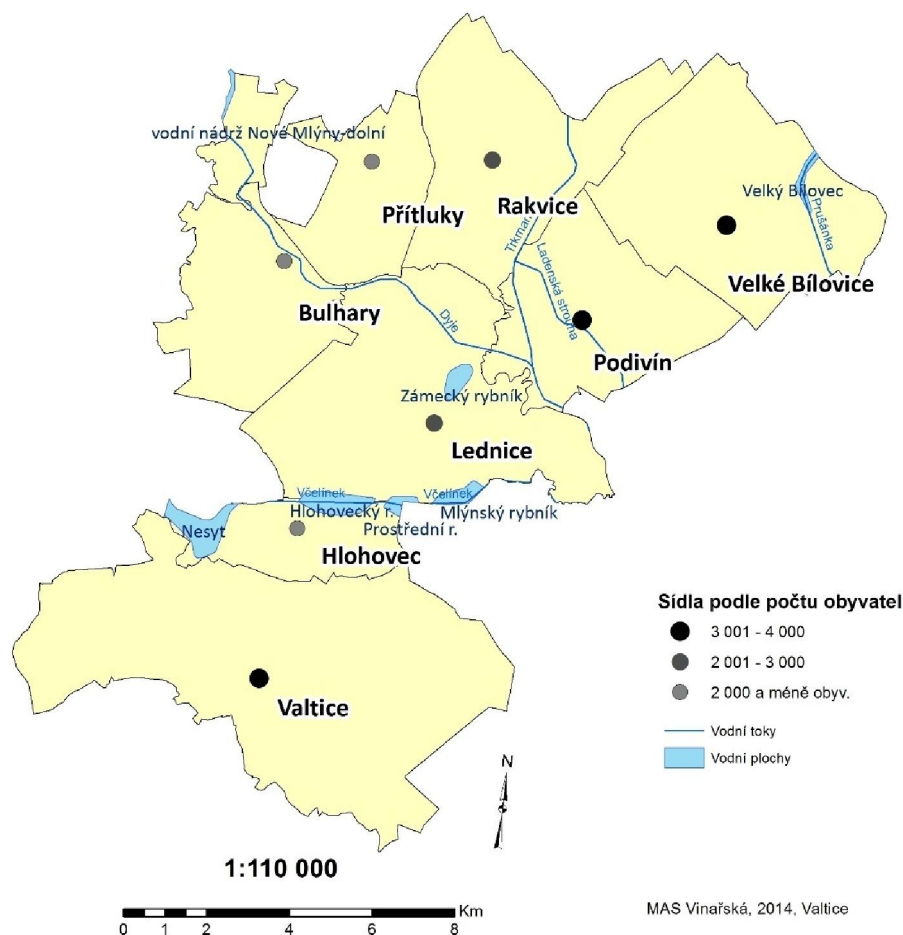
zanikly. Ve čtvrtohorách, to je přibližně v průběhu posledních 2 mil. let, se střídaly teplé meziledové a ledové období, které byly příčinou intenzivní erozivní činnosti. Vlivem západních a severozápadních větrů došlo k zavátí převážně východně a jihovýchodně orientovaných svahů v okolí území, hlavně dominantního vinařského valtického kopce Reistny, stejně jako protilehlého návrší území MAS - velkobíloveckého Hradištku a návrší v okolí Přítluk a Rakvic.

V této době, za těchto podmínek, se vytvářelo podloží známých vinařských místních tratí v území Lednicko - valtického areálu. Charakteristikou místních poloh jsou velmi hluboké spraše, které jsou výhodou v prvních letech života vinice a ve spodních vrstvách uložené vápencové usazeniny, které réva tolik miluje v dospělosti. Půdní pokryv v nivách je tvořen převážně glejovými fluvizeměmi a glejovými černicemi. V mrtvých ramenech lze zaznamenat gleje a na hrudách málo živné stenické kambizemě. Na písčích ve vyšších polohách se nachází typické kambizemě a na spraších typické černozemě. Ve svazích se potom vyskytují erozní formy daných půdních typů

3.1.3 Vodní útvary

Celé území LVA náleží do povodí Dyje a řeka Dyje je páteřním tokem území. Protéká Lednicko - valtickým areálem od severozápadu k jihovýchodu.

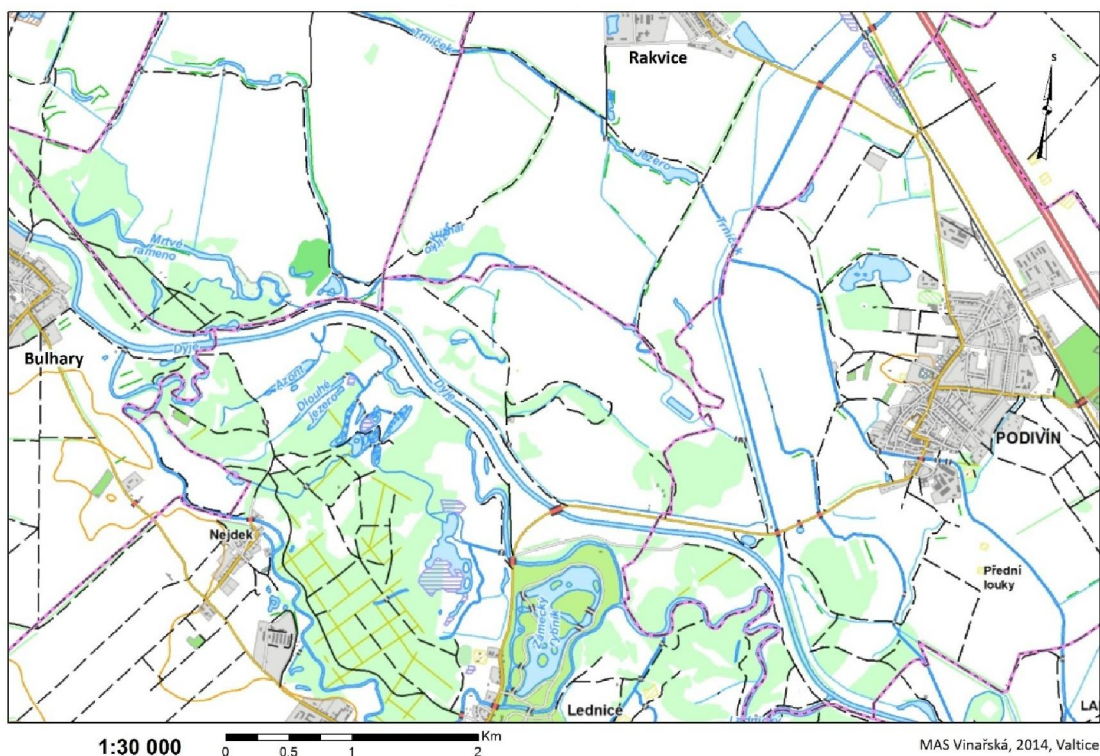
Obr. č. 4. Mapa: Povrchové vodní útvary v území MAS Vinařská (Zdroj: © AOPK ČR 2014)

Okolí řeky v trojúhelníku mezi obcemi Bulhary, Rakvice, Lednice, Podivín je tvořeno soustavou jezírek, mokřadů a velkého množství slepých a mrtvých ramen. Vody z jižní části území sbírá potok Včelínek, který napájí známou soustavu Lednických rybníků – Nesyt (jehož část leží v území MAS Vinařská) Hlohovecký, Prostřední a Mlýnský. Mnoho menších rybníků a umělých jezer vytvořených ve vytěžených jámách po písku jsou i u Valtic, Rakvic a Velkých Bílovic. Celkově lze konstatovat, že území LVA je tvořeno velmi **silnou sítí** stojatých i tekoucích vodních ploch, které jsou využitelné pro chov ryb, sportovní a rekreační rybaření či vodní turistiku a rekreaci.

Teprve při větším rozlišení mapy lze zjistit hustou vodních ploch, zejména v centrální části území MAS Vinařská rozkládající se v prostoru mezi obcemi Bulhary, Lednice, Podivín, Rakvice.

Obr. č. 5. Mapa: Povrchové vodní útvary v katastrálním území vybraných obcí MAS Vinařská (Zdroj: geoportal.gov.cz (Národní geoportál INSPIE))

3.1.4 Analýza možností rybolovu jako jednoho ze segmentů vodní turistiky v území MAS (Zdroj: Moravský rybářský svaz)

Sportovní rybolov je v rámci ČR velmi rozšířenou zálibou již od začátku 90. let. Jinak tomu není i na území LVA, protože se jedná o území, na kterém se nachází velké množství rybářských revírů MRS. Rybáře nejen z Česka a Slovenska, láká nejen reliéf krajiny, ale hlavně příznivé klimatické podmínky. Velkou úlohu, zde sehrávají místní organizace hospodařící na rybářských revírech a dlouhodobě vykazují dobré výsledky v práci s mládeží. V rámci LVA, do kterého přijíždí turista anebo cíleně rybář,

má v těsné dostupnosti hned několik zajímavých lokalit, které jsou pravidelně zarybňovány. Nejvýznamnějším tokem na území LVA je řeka Dyje, která jej protíná. Vytéká z údolní nádrže nazývané též jako vodní dílo Nové mlýny (Dyje 5) a vlévá se na hranicích s Rakouskem a Slovenskem do řeky Moravy. Na této cestě se profiluje v rámci hranic do několika rybářských revírů.

Tekoucí revíry

Vody tekoucí - rybářské revíry v rámci MRS (jsou řazeny proti toku)

→ List 1A - Dyje 3

Od hraničního kamene na pravé straně toku (při ústí Františkova potoka do Dyje) až po most v Ladné u Kachňárny, včetně odlehčovacího ramene. K revíru patří část Ladenské strouhy v úseku od ústí do Dyje až k mostu silnice Lednice-Podivín.

Zákaz brodění v úseku od splavu v Břeclavi po most silnice Břeclav-Hodonín.

Míra kapra 45 cm, štiky 60 cm, amura 60 cm, sumce 80 cm.

List 2A – Dyje 4

Přítok Moravy. Od mostu v Ladné u Kachňárny až po silniční most na komunikaci Podivín-Lednice. Do revíru nepatří přítok Trkmanka.

Míra kapra 45 cm, amura 60 cm, štiky 60 cm, sumce 90 cm.

→ List 3A – Dyje 4B

Přítok Moravy. Od jezů v Bulharech po hráz Novomlýnské nádrže. Na území NPR Křivé jezero (pravý břeh řeky od bývalé silnice Milovice-Nové Mlýny po ústí Mlýnského náhonu) je lov z důvodů obecného zájmu zakázán. Z důvodu obecného zájmu v úseku od mostu silnice Nové Mlýny po hráz Novomlýnské nádrže je lov zakázán - vyznačeno tabulemi. Součástí revíru je Lednický náhon od přítokového kanálu z Herd až po jeho výtok z bývalého koryta Dyje.

Míra kapra 45 cm, lína 30 cm, amura 60 cm a štiky 60 cm.

Jedná se o mimopstruhové revíry - Moravský rybářský svaz - MO Rakvice, 6.5 km, 40 ha

Stojaté revíry

V rámci hospodařících organizací se nachází na území LVA nebo jeho těsné dostupnosti, vyjma řeky Dyje množství stojatých revírů, které vznikly buď regulací řeky Dyje, nebo vytěžením štěrkovišť a následnou revitalizací a zarybněním.

Vody stojaté a tekoucí revíry vyjma hlavní tok řeky Dyje

Rybářské revíry v rámci MRS:

→ List 1B – Dyje 4A

Štěrkoviště Podivín rozloha 11,6 ha

Staré koryto Dyje od Ladné až po soutok se Zámeckou Dyjí – Lednice – rozloha 17.1 ha

Na nádrži štěrkopískoviště v k. ú. Podivín (11,6 ha) zákaz brodění, lovu z ostrůvků a vodou zatopených orobinců (palachů).

Míra kapra 45-70 cm max., amura 60 cm, štiky 60 cm a sumce 90 cm

→ **List 2B – Dyje 4C**

Podkova Nové Mlýny 2 ha

Štěrkoviště Zaječí 4.5 ha

Křivé jezero Nové Mlýny 1.6 ha

Staré rameno u Chaty Přebítluhy 1.5 ha

Starý splav Bulhary 6.5 ha

Lesní Panvastr Bulhary 0.8 ha

Mahenovo jezero Přebítluhy 8 ha

Hluboká Přebítluhy 3.1 ha

Trníčky Přebítluhy 0.9 ha

Stará Dyje Přebítluhy 0.5 ha

jezero Květná Rakvice 0.9 ha

jezero Holínková Rakvice 0.8 ha

jezero Kutnar Rakvice 0.3 ha

jezero Frice Rakvice 0.6 ha

jezero Čapkovo Rakvice 0.4 ha

jezero Gejle Rakvice 1.5 ha

Nové jezero Rakvice 1.6 ha

štěrkoviště Trávníky Rakvice 4.8 ha

štěrkoviště Kamenský Rakvice 1 ha

štěrkoviště Kačenárna Rakvice 8 ha

Fraumühl Přebítluhy 1.5 ha

Rameno Křivé jezero je vyhlášeno NPR - lov zakázán. Na nádrži štěrkoviště v k. ú. Zaječí (4,5 ha) je rybolov povolen pouze ve dnech pracovního klidu - v pracovní dny je prováděna těžba štěrku a vstup na pracoviště je zakázán!

Na nádrži štěrkoviště Trávníky v k. ú. Rakvice (4,8 ha) zákaz rybolovu na obou plážích a v prostoru mezi nimi (vyznačeno tabulemi).

Míra kapra 45 cm, lína 30 cm, amura 60 cm a štiky 60 cm

→ **List 3B – Dyje 4D**

Staré koryto Dyje od soutoku se Zámeckou Dyjí Lednice 8 ha

Zlatý roh Lednice 1.6 ha

odst. rameno Pod Asantem Nejdek 4.2 ha

Na části odstaveného ramene Pod Asantem platí v době od 1. 4. do 30. 6. zákaz lovu (vyznačeno tabulemi). Do revíru nepatří odstavená ramena a kanály revíru Lesů ČR.

Míra kapra 45 cm, amura 60 cm, štiky 60 cm.

→ **List 4B – Dyje 4M**

Kačenárna Ladá s rozlohou 0,4 ha

Na revíru provádí lov MO (neplatí svazová povolenka)

→ **List 5B – Trkmanka 1**

MO Podivín, 4.3 km, 1.6 ha

Přítok Dyje. Od ústí regulovaného toku Trkmanky do Dyje až po silniční most Podivín-Rakvice.

Členové MO Velké Bílovice mohou na revíru provádět lov v rámci platné povolenky MO Velké Bílovice.

Míra amura 60 cm, štiky 60 cm

→ **List 6B - Prušánecký potok 1**

Přítok Kyjovky. Od ústí do rybníka v Moravském Žižkově až k pramenům.

K revíru patří nádrže:

Velký Bílovec – Velké Bílovice – rozloha 50 ha

Závlaha Šísary – Velké Bílovice – rozloha

Na levém břehu nádrže Velký Bílovec lov zakázán.

MO vydává vlastní dodatek k Bližším podmínkám výkonu rybářského práva. Vyjmuta ze svazového lovu, platí svazová povolenka

→ **List 7B – Trkmanka 2**

Přítok Dyje. Od silničního mostu Podivín-Rakvice až k pramenům.

MO vydává vlastní dodatek k Bližším podmínkám výkonu rybářského práva. Vyjmuta ze svazového lovu, neplatí svazová povolenka.

Ostatní grafické výstupy (mapy) a tabulky k jednotlivým listům jsou obsaženy v příloze č. xy

Soukromé revíry

Během 90. let vzniklo na území LVA nebo v jeho těsné dostupnosti několik tzv. soukromých revírů, na kterých hospodaří soukromé osoby, firmy či organizace vyjma MRS. Viz listy C. Na těchto revírech, se loví dle individuálních podmínek stanovených provozovatelem a většinou jsou to revíry v režimu, chytět a pustit s výsadbou trofejních ryb hlavně kapra a sumce. Kromě těchto dvou původních druhů je úspěšně vysazován amur bílý a několik druhových forem jesetera. Zmíněné druhy jsou vyhledávanými druhy ryb nejen na území LVA, ale staly se v posledních letech významnými v celé Evropě. Přispělo k tomu popularizace provozování revírů s ochranou trofejních ryb a výzva K-70, která ukládá rybářům nejen na sportovním tedy soukromém revíru uloveného kapra, který dosáhl lovné míry 70 cm vrátit

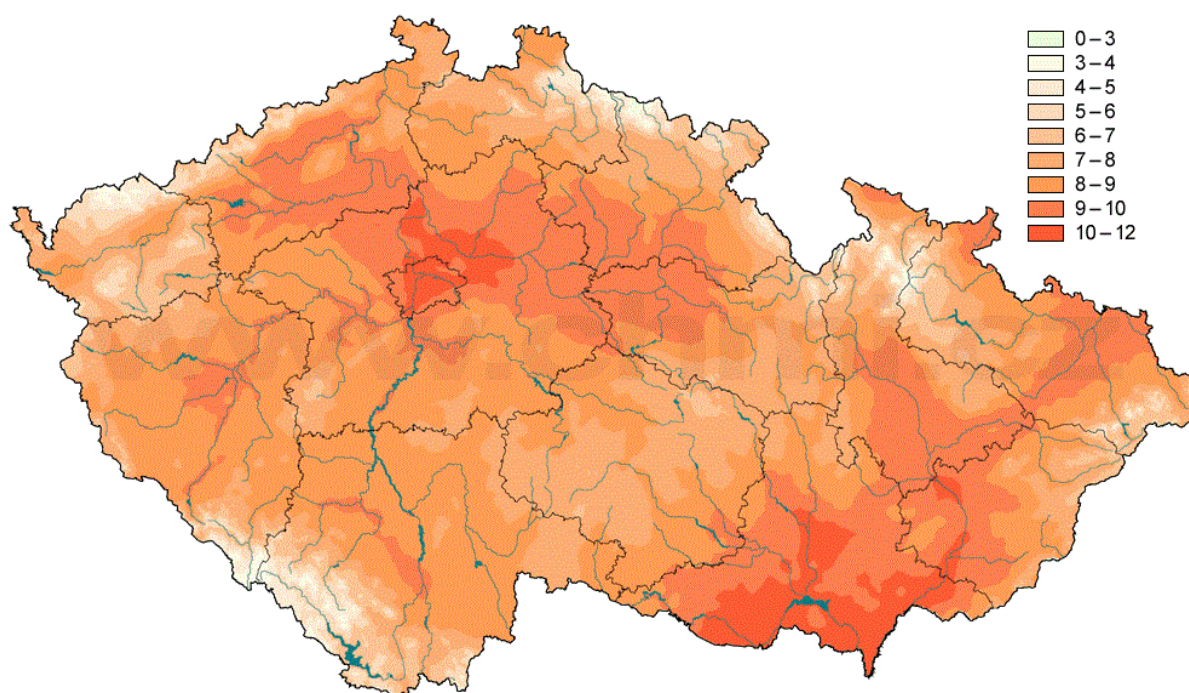
zpět do revíru. K této výzvě se připojili i některé revíry MRS tato skutečnost je zaznamenána v Bližších podmínkách.

3.1.5 Klima

Region leží v nejteplejší jihovýchodní oblasti ČR. Podnebí je velmi teplé a suché. Průměrné roční úhrny srážek v území MAS jsou 520 mm. Více jak 2 tis hod. plného slunečního svitu, roční průměrná teplota přes 10°C. Z agronomického pohledu, který je pro území naší MAS velmi podstatný, je hrubá hranice sucha 550 mm srážek, navíc část území navíc leží ve srážkovém stínu nedaleké Pálavy. Lze tedy konstatovat, že území MAS Vinařské leží dříve v nejsušší oblasti naší republiky. Nedostatek půdní vláhly se potom projeví ve vegetačním období, pokud srážkový úhrn nepřekročí 340 mm, v jednotlivých měsících, když úhrn srážek nedosáhne 50 mm. Nedostatek vláhly je limitujícím činitelem při zemědělské činnosti i při vegetačních úpravách v území.

Hodnocení klimatu je zahrnuto i do bonitace půdy, která zde živila generace našich předků, při strategické syntéze je nutné k tomuto faktu přihlídnout.

Obr. č. 6. Mapa: Průměrná roční teplota vzduchu (Zdroj: ČHMU 2012)

3.1.6 Přírodní zdroje

Na území MAS Vinařská se nacházejí ložiska ropy a zemního plynu lokalizovaná zejména ve východní části území. V regionu jsou dále těženy písky a šterkopísky. Žádné z těžebních odvětví nemá významnější hospodářský vliv na území.

Na katastrálním území města Břeclav je lokalizován pramen léčivé jodo-bromové vody, která je využívána kléčebným účelům v Lázních Lednice. Teplé prameny se nacházejí dle dřívějších geologických průzkumů rovněž v katastru Valtic v prostoru státní hranice s Rakouskem.

Významným prvkem do budoucna je rovněž geologické podloží jižní části území MAS na hranici s Rakouskem, kde v hloubce 5,3 - 5,5 km je žulový alpský masív se stálou teplotou 160°C, vhodnou ke geotermálnímu využití.

Těžba dřeva je v území výrazně podřízena regulacím ochrany přírodního a kulturního dědictví.

3.1.7 Životní prostředí

Stav životního prostředí na území MAS vinařská lze obecně považovat za dobrý. Identifikovat lze ale několik problémů, které by vyžadovaly zvýšenou péči. Měřicí stanice čistoty ovzduší v území umístěna není. Nejbližší měřicí stanice leží nedaleko západních hranic MAS v obci Sedlec. Dlouhodobý stav ovzduší je ohodnocen na této stanici stupněm 2 – dobrý, krátkodobě bývají zaznamenány vyšší koncentrace O₃ a prachových částic velikosti PM₁₀ pro 24 - hodinové průměry. Krajinné systémy jsou v regionu značně vyvinuty, o čemž svědčí i existence několika nadregionálních biocenter a biokoridorů. Horší situace je v severní části území, kde je naprostý nedostatek lesní půdy a TTP (katastrální území Velkých Bílovic jen do 1 ha). V zemědělské krajině MAS Vinařská představuje významný problém ochrana zemědělské půdy, zejména orné. Problém se projevuje v letních měsících při krátkodobých intenzivních srážkách. Výrazné jsou i problémy větrné eroze v letních suchých měsících, kdy se zvyšuje objem prachových částic. ***Jako ochranné opatření se nabízí omezení pěstování širokořádkových plodin, realizace travních pásů, nebo výsadba remízků a větrolamů.***

Velmi významným krajinnotvorným prvkem na území MAS Vinařská jsou vinice, které poskytují nejen dobré protierozivní zábrany, ale spotřebou 10 - 14 tun oxidu uhličitého, asimilací vinice na 1 hektaru ročně, přispívají velkou měrou ke zdravému životnímu prostředí. Významné jsou rovněž trvalé lesní porosty, zejména v katastru Valtice, Bulhar a Přítluk, tyto spolu s krajinnou úpravou centrálního Lednicko - valtického areálu s oběma zámeckými parky jsou obrovským bohatstvím regionu.

3.1.8 Ochrana přírody

Na části území regionu MAS Vinařská je vyhlášeno 1 velkoplošné zvláště chráněné území a 12 maloplošných chráněných území.

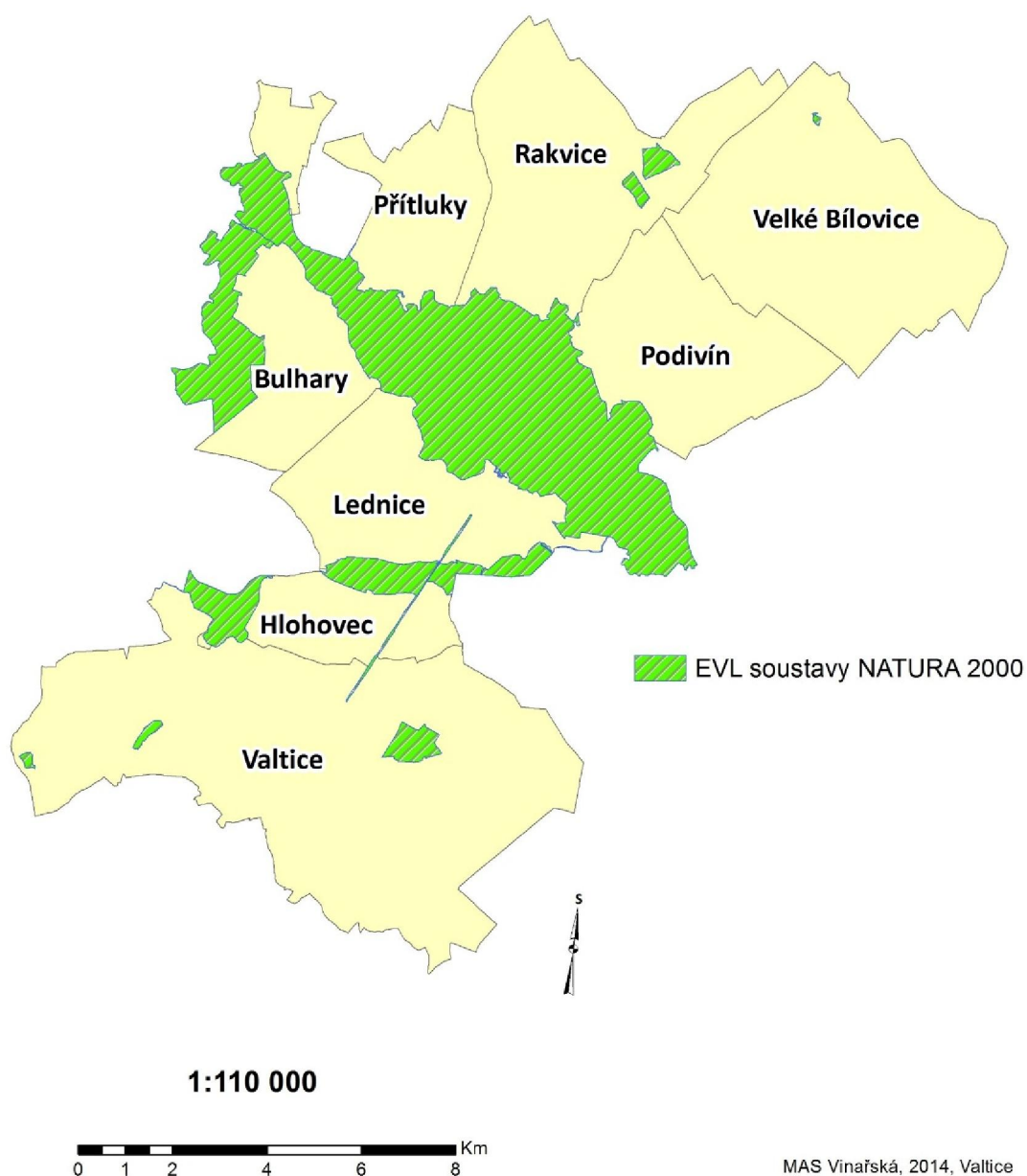
Chráněná krajinná oblast Pálava byla vyhlášena Výnosem Ministerstva kultury ČSR ze dne 19. března 1976, celkově zaujímá území o rozloze 83 km². Na území MAS zasahuje 8,3 km² v katastru obce Bulhary. Dekretem UNESCO ze dne 16. 6. 1986 byla vyhlášena v hranicích chráněné krajinné oblasti Biosférická rezervace Pálava, která se zařadila mezi nejcennější přírodní oblasti České republiky a světa. V září 2003 bylo ke stávající BR přičleněno širší území nivy Dyje a území Lednicko-

valtického areálu, Boří les a lužní lesy na soutoku Moravy a Dyje a na Tvrdonicku, vznikla tak nová rozsáhlá biosférická rezervace s názvem Dolní Morava.

Údolní niva řeky Dyje od Lednice po Břeclav byla vyhlášena Přírodním parkem Niva Dyje.

Část území je rovněž zahrnuta do soustavy **NATURA 2000** a to konkrétně oblast CHKO Pálava jako Ptačí oblast Pálava a oblast NPR Lednické rybníky jako Ptačí oblast Lednické rybníky. V území je rovněž několik Evropsky významných lokalit.

Obr. č. 7. Mapa: Lokality NATURA 2000 v území MAS Vinařská (Zdroj: © AOPK ČR 2014)

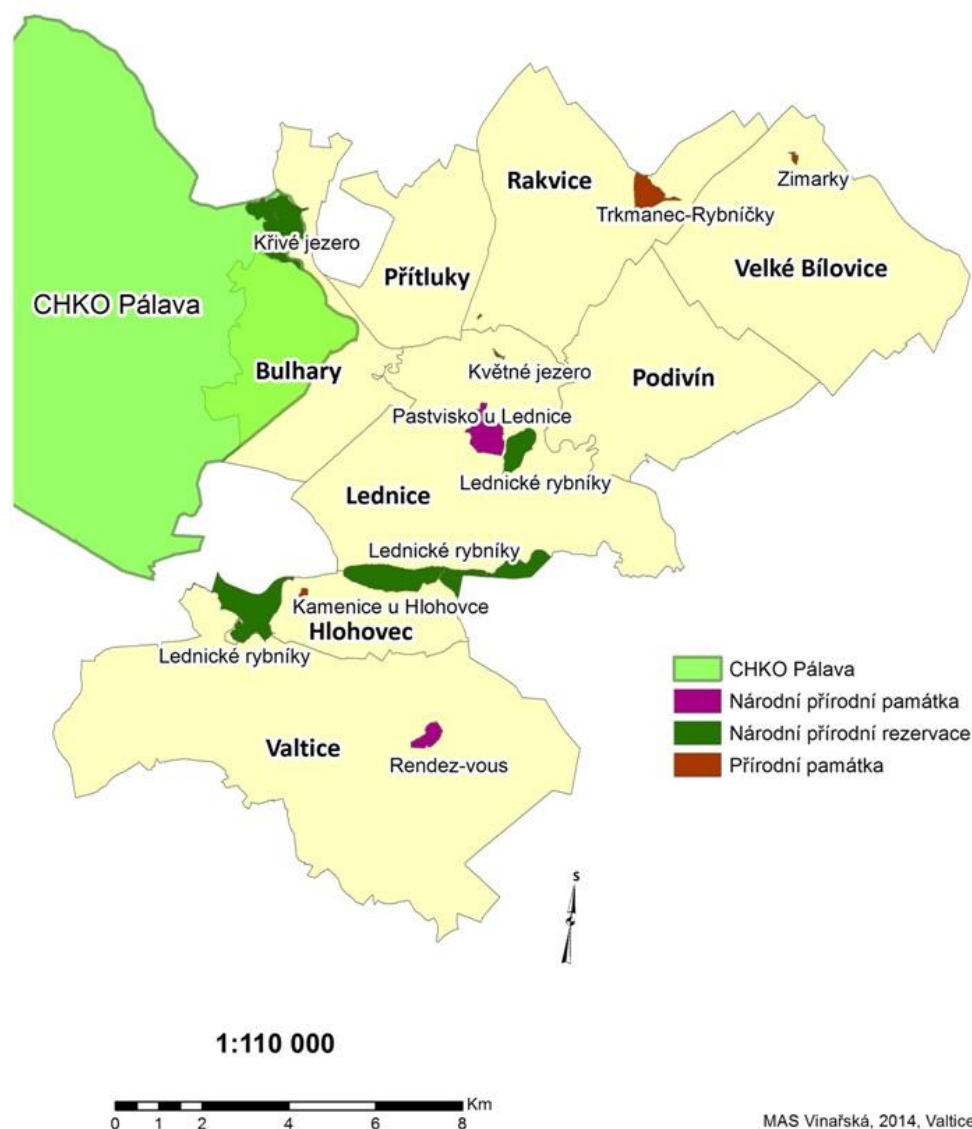

Velké množství zvláště chráněných území v regionu jednak dokládá výjimečnost celé oblasti a jeho přírodní bohatství, ale zároveň také generuje striktní limity pro využívání území, které je nezbytné při přípravě rozvojových vizí respektovat.

V území mimo vyhlášené plochy NATURA 2000 žije několik druhů, na které se vztahuje ochrana NATURA 2000 a je chráněn jejich biotop. V krajině se jedná především o staré stromy s dutinami, které jsou habitatem pro dutinový (xylofágní) hmyz a netopýry.

Přítomnost těchto živočichů ovlivňuje významně i obnovu památek kulturního dědictví a při plánování je nutná důsledná spolupráce s obou složek ochrany přírody i kulturního dědictví, což se v území dlouhodobě děje. V roce 2013 byla dokončena obnova zámeckého parku v Lednici, kde se podařilo nalézt shodu a proběhnutá obnova je považována v této spolupráci za příkladnou i pro jiné objekty v ČR.

Obr. č. 8. Mapa: Chráněné přírodní oblasti MAS Vinařská (zdroj: © AOPK ČR 2014)

Významným krajinným prvkem v území MAS a LVA jsou aleje a stromořadí.

Aleje spojují nejen jednotlivé uzlové body jihomoravského dominia Liechtensteinů, ale jako kostra propojují i celý areál v jeden kompoziční celek. Jsou zdejšími nejstaršími dochovanými krajinnými prvky.

prvkem – první z alejí tady byla vysazena již v roce 1656 a směřovala z Valtic do Lednice. Následovaly aleje z Valtic do Ladné a Břeclavi, Lanžhotská alej vznikla podle projektu Martina Rothmayera až po roce 1800. Další aleje vedly k zámečku Katzelsdorf, do Mikulova a k valtické bažantnici. Samostatný systém tvořily aleje u Bořího dvora, které měly spíše organizační funkci, neboť vymezovaly pozemky a cesty mezi nimi. Kompoziční záměr u nich není natolik patrný. Systém alejí sbíhajících se do Valtic jako do centra všech tří panství tedy spojoval ústřední knížecí sídlo s blízkým i vzdálenějším okolím. Tři dominantní aleje, Lednická, Ladenská a Břeclavská, mají zřetelnou funkci prostorotvornou a vnášejí do krajiny jasný řád. Aleje v některých místech vstupují do lesních porostů a přecházejí do průseků. V Bořím lese, vznikl např. systém průseků, podle již zmíněného Rothmayerova projektu. Původní Ladenská alej ohraničuje, Boří les ze severovýchodu. Navazuje na ni alej k Novému dvoru. Další alej, kombinovaná opět s průsekem, vede do Břeclavi. Na alej zase asi v jedné třetině navazuje průsek mířící k lednickému minaretu; v pozdějších mapách bývala nazývaná Věžová alej. Přibližně uprostřed je Věžová alej protáta alejí Glorietovou. V místě křížení byl zobrazován kruhový palouk, v jehož středu stával Gloriet. Dnes z něj zbývají pouze základy překryté zeminou. Zhruba severozápadně od něj byla vystavěna kaple Sv. Huberta. Partie Bořího lesa jsou na sever od Břeclavské aleje hustě rozčleněny systémem průseků, které svírají s Břeclavskou alejí úhel přibližně 45°. Nově budované aleje a průseky nerespektovaly původní cestní síť. Vedle prostorotvorného významu měly aleje a průseky ještě další funkce: jejich hlavní osy byly vytyčeny pro parforsní hony. Během štvanic byla zvěř pronásledována průseky nebo střílena z altánů v místech křížení. Po opuštění tohoto způsobu lovu samozřejmě sloužily, stejně jako síť méně významných průseků, také k hospodářským účelům. Rovné cesty a průseky vytvářely funkční kostru lesa, vymezovaly hranice revírů, ohraničovaly starší křivolaké cesty. Na mapě z roku 1854 jsou např. tyto křivolaké komunikace vyznačeny červeně jako cesty určené k procházkám nebo k jízdě na koni. Zajímavým útvarem rovněž doloženým na starých mapách Bořího lesa jsou Brýle, část Glorietové aleje se dvěma kapkovitými tvary cest napojenými na průsek, které se říkalo Projíždčková alej. Nejvýznamnějšími alejemi v Lednicko-valtickém areálu jsou tedy aleje vycházející od knížecí zámecké rezidence ve Valticích: Alej z Valtic do Lednice (Bezručova) je nejvýznamnější a nejzachovalejší alejí, která stále plní svoji funkci spojnice dvou základních bodů areálu. Byla založena v roce 1656, další úpravy proběhly v letech 1715-1717. Dnes ji lemuje asi 1200 stromů. Původně byla vysázená ze smrků přivezených z panství Ruda na Moravě. Její zakladatel kníže Karel Eusebius je nechal vysázet, protože tvrdil, že „jsou krásně rostlé a vhodné pro aleje.“ Smrky se však tady neosvědčily, přestože byly v době jejich výsadby výrazně nižší teploty. Použití smrků v této aleji se dnes může zdát úsměvné, ale musíme si uvědomit, že bývalo běžné zejména v alpských zemích dokonce i jako součást významných zahrad (Salcburk, Würtzburg). Lipami byly smrky v aleji nahrazeny kolem roku 1713, po roce 1880 byla alej doplňována také jírovci. Žádná z dodnes dochovaných lip však pravděpodobně nepochází z doby založení aleje,

představují druhou generaci stromů. Zřítel se po poškození bleskem v roce 1867. Dnes roste v místě skupina borovic. Lednická alej prochází hrází mezi Hlohoveckým a Prostředním rybníkem, původně byla hráz asi 50 metrů široká. Hráz byla po roce 1780 vybudována z kamene a zúžena do dnešní podoby.

Z původní výsadby aleje z Valtic do Ladné dnes zbývá jen torzo, které svoji funkci plní pouze v dílčích úsecích. Byla založena v letech 1715-1717 v délce 7,5 km. V dnešních zbytcích (včetně navazujících alejí) roste přibližně 300 stromů. Alej se skládá z různých druhů, které souvisejí s celkovým kompozičním záměrem. Od kláštera Milosrdných bratří po železniční trať ve Valticích vystupuje Modřínová alej. Stromy modřínu evropského (*Larix decidua*) tady byly podle počtu letokruhů vysázeny kolem roku 1850. Na ni asi po 700 metrech polní cesty navazuje Ořešáková alej z ořešáku černého (*Juglans nigra*). Alej má téměř dokonalé proporce, jež umocňují spodní vodorovné větve nasedající pravoúhle na kmeny. Stromy jsou staré asi osmdesát až sto roků. V části od železnice k lesu je dnes alej podsazena jasanem americkým (*Faxinus americana*), v lese jeřábem oskeruše (*Sorbus domestica*) a dále třešní ptačí (*Prunus avium*). Nově byla část aleje za silnicí z Charvatské Nové Vsi do Lednice vysázena z dubů (*Quercus robur*). Alej byla obnovována také v koncovém úseku před Ladnou. Na Ladenskou alej navazují aleje spojující tuto komunikaci s Novým dvorem. Nejprve se od Valtic pod úhlem 45° odděluje alej Dřezovcová a později kolmá Vejmutovková alej. Dřezovcová alej byla rovněž vysázena kolem roku 1850. Dřezovec trojtrnný (*Gleditsia triacanthos*) je strom se štíhlou elipčitou korunou, obvykle vysoce nasazenou, která vytváří až deštníkovité tvary. Jeho zpeřený list byl v době, kdy byly sazenice dováženy z Ameriky, velmi módní. Celkový habitus stromu je velmi jemný a v krajině prostoupené hrubou strukturou zdejších dřevin působil jako zjevení. Ještě před rokem 2000 rostlo v podrostu aleje několik věkovitých jeřábů prostředních *Sorbus x intermedia*.

Vejmutovková alej je dnes pouhým torzem. Původně byla vysázená jen z borovice vejmutovky (*Pinus strobus*). Opět představovala nepůvodní rostlinu, která na druhé straně dobře podporovala záměr liechtensteinských architektů vkládat do zdejší krajiny prvky, které vytvoří s pečlivě vybranými druhy dřevin neopakovatelnou kombinaci. Dnešní pokusy obnovit alej několikrát selhaly, nevhodná podsadba smrkem pichlavým (*Picea pungens*) který musela být nakonec odstraněna. Dnes je alej obnovena výsadbou borovice vejmutovky. Alej z Valtic do Břeclavi je nejkratší páteřní alejí Lednicko-valtického areálu. Původně vedla spojnice parkem u Rendez-vous a pocestný se tak mohl kochat pohledem na vítězný oblouk zrcadlící se v rybníční hladině. Dnes alej stále plní svoji funkci ve Valticích, za městem je však cesta odkloněna a zbytek vede lesním průsekem. Obnovená část aleje měří zhruba 2 km, navazující lesní průsek asi 4 km. Alej byla založena v letech 1715-1717 a vysázena z lip, které byly kolem roku 1880 doplněny o jírovce a po roce 1945 ve Valticích o břízy. Z jírovců byl ponechán na dožití kvůli výskytu dutinových druhů hmyzu úsek staré aleje za železniční tratí směrem

k lesu. Při obnově v letech 2009-2012 byly stromy opět sjednoceny do lipové aleje. Dnes je v aleji asi 400 stromů.

Zvláště chráněná území na území MAS Vinařská jsou uvedena v příloze č.xy

3.1.9 Vliv geografické polohy a přírodních podmínek na život obyvatel

Přírodní podmínky území mají zásadní vliv na formu jeho využívání a způsob života v něm. Mohou podstatně působit na rozvojový potenciál území. Shora uvedené charakteristiky dokládají vhodnost území pro zemědělství a cestovní ruch, orientovaný nejen na památky, ale také na agroturistiku, zážitkovou gastronomii, enogastronomii¹⁹, cykloturistiku, rekreační rybářství a vodáckou turistiku.

Obr. č. 9. Ilustrace Možnosti vodní rekreace v LVA (Kristýna Košutová© 2014)

¹⁹ <http://www.znalecvin.cz/enogastronomie/>

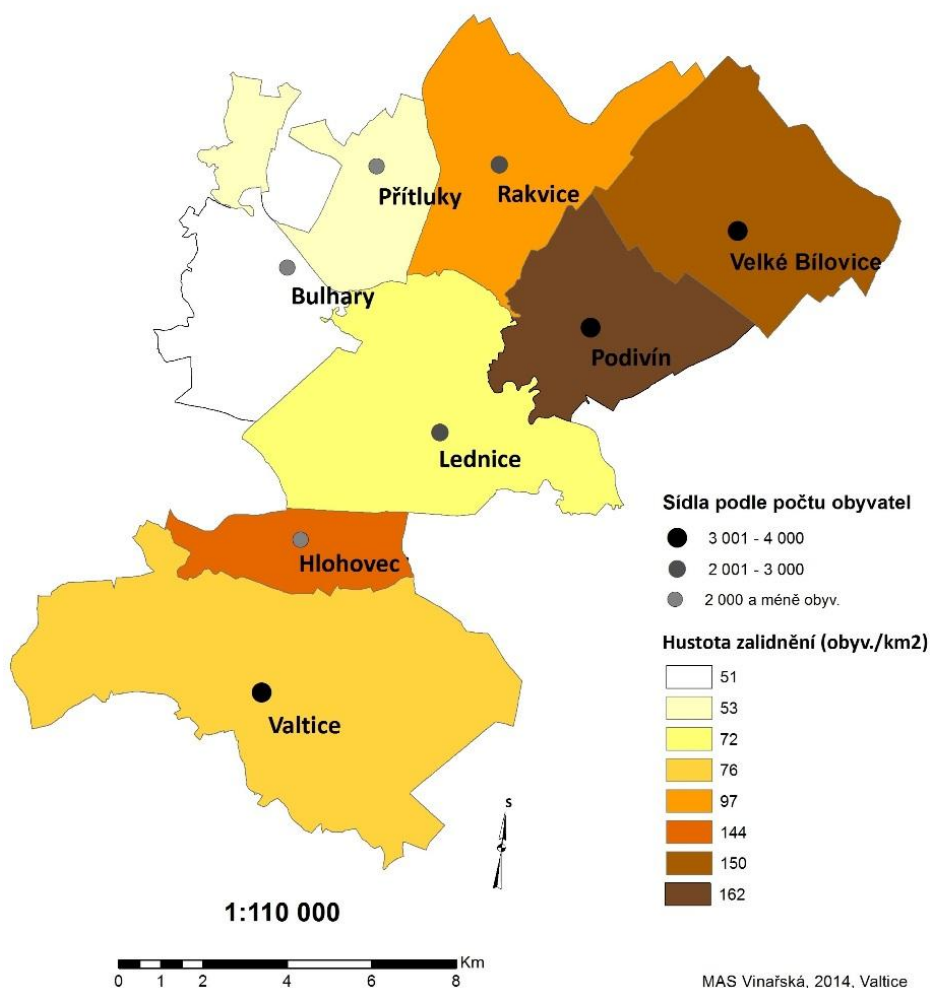
3.2 Socioekonomická charakteristika území

Před vlastní socioekonomickou charakteristikou území MAS Vinařská je třeba alespoň částečně přiblížit historické souvislosti spjaté s tímto regionem. Území hraničních obcí Valtice a Hlohovec byly až do roku 1921 součástí Rakouska. Po skončení druhé světové války byly německé osady (dnešní obce) Valtice, Lednice a Bulhary násilně vysídleny. Postupné dosídlování obyvatelstvem z Čech, Moravy, Slovenska, ale i Maďarska, Rumunska, Zakarpatské Rusi, Jugoslávie aj. způsobilo, že u mnoho lidí chybí identita k místu, nemají vlastní tradice, hody, jako u jiných původem moravských osad apod. Pozitivní je, že tyto trendy u dnešní mladé generace postupně mizí a tradiční lidové zvyky a folklór opět v těchto vysídlených obcích zdomácněl.

3.2.1 Obyvatelstvo

Jak již bylo zmíněno v úvodu kapitoly, území MAS Vinařská se rozkládá na 192,86 km² a sdružuje 8 obcí. Celkový počet obyvatel činí 17 562 osob, i zde existují disparity – v Přitlukách, nejmenší obci regionu dle počtu obyvatel, žije pětkrát méně obyvatel než ve Velkých Bílovicích (největší obec sledovaného území).

Obr. č. 10. Mapa: Hustota zalidnění území (Zdroj: ČSÚ 2014)

Hustota zalidnění – 97 ob. /km², udávaná v počtu osob žijících na jednom kilometru čtverečním, je nižší než celorepublikový průměr (133 ob. /km²) i průměr Jihomoravského kraje (160 ob. /km²). Takto nízká hustota zalidnění je zčásti způsobena většími vzdálenostmi mezi jednotlivými sídly v obci a s tím spojenou rostoucí rozlohou obce. Částečnou roli také hraje poloha sídel v zemědělském kraji. Intervalově se hustota zalidnění na celém území MAS pohybuje od 51 ob. /km² (Bulhary) do 178 ob. /km² (Podivín). Hodnoty hustoty zalidnění u všech obcí MAS přibližuje tabulka 1.

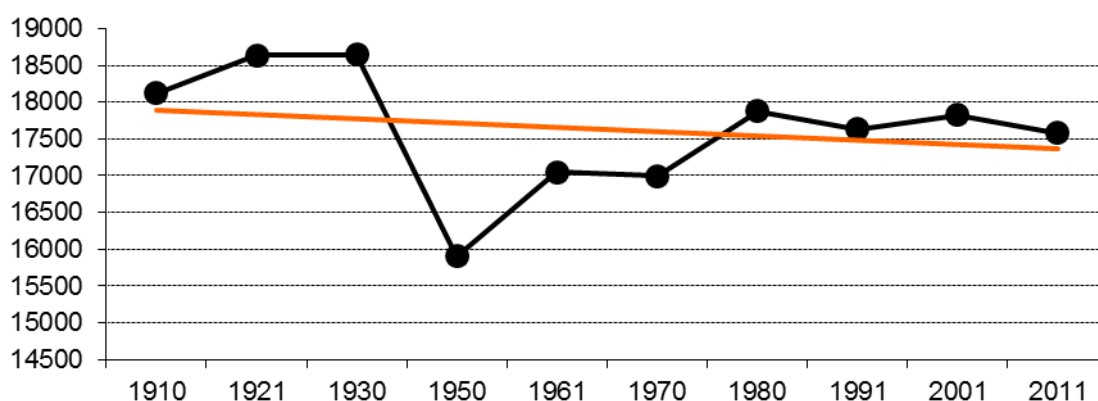
Tab. č. 1. Počet obyvatel, hustota zalidnění a rozloha jednotlivých obcí MAS Vinařská území MAS celkem v roce 2013 (Zdroj: ČSÚ)

obec	počet obyvatel	hustota zalidnění [ob./km ²]	rozloha [ha]
Bulhary	778	51	1 516
Hlohovec	1 297	145	896
Lednice	2 337	75	3 127
Podivín	2 929	178	1 775
Přítluky	796	55	1 437
Rakvice	2 178	100	2 177
Valtice	3 532	73	4 785
Velké Bílovice	3 860	150	2573
MAS Vinařská	17 707	97	18 286

Vývoj počtu obyvatel na území MAS Vinařská zobrazuje graf č. 1. Počet obyvatel od počátku sledovaného období (rok 1910) mírně narůstal, ovšem mezi lety 1930 až 1950 byl zaznamenán 15% pokles počtu obyvatel. Tento pokles je způsoben poválečným odsunem německy mluvícího obyvatelstva z území Československa, kdy stavu před odsunem už v regionu nebylo nikdy dosaženo. Extrémním případem jsou Úvaly (obec přidružená k Valticím), kde zaniklo cca 85 % domů. Na území MAS žije v současnosti (rok 2013) o 544 obyvatel méně než v roce 1910. Po celé sledované období má vývoj počtu obyvatel na sledovaném území klesající trend, což můžeme očekávat i do budoucnosti.

Mezi dvěma posledními Sčítáními lidu, domů a bytů (rok 2001 a 2011) byl zaznamenán nepatrný nárůst obyvatel pouze v obci Valtice (necelé 2 %).

Graf č. 1. Vývoj počtu obyvatel na území MAS Vinařská v období let 1910 až 2011 (Zdroj: ČSÚ)

Hodnoty přirozeného přírůstku (tj. rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých), migračního salda (tj. rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých) a celkového přírůstku (tj. součet hodnot přirozeného přírůstku a migračního salda) zobrazuje tabulka č. 2. Celkově, pro území MAS Vinařská, jsou všechny sledované hodnoty kladné, což lze hodnotit jako pozitivum pro budoucí prosperitu regionu – obyvatel přibývá, a to konkrétně v roce 2012 o 60 osob.

Tab. č. 2. Přirozený přírůstek, migrační saldo a celkový přírůstek pro obce MAS Vinařská a pro území celkem v roce 2012 (Zdroj: ČSÚ)

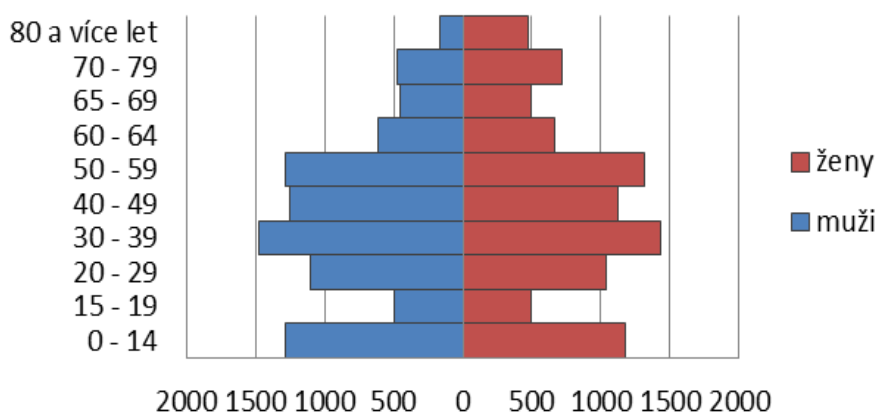
Obec	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Migrační saldo	Celkový přírůstek
Bulhary	4	9	-5	13	16	-3	-8
Hlohovec	16	17	-1	28	46	-18	-19
Lednice	35	15	20	70	55	15	35
Podivín	16	24	-8	65	44	21	13
Přítluky	14	9	5	20	10	10	15
Rakvice	22	15	7	62	27	35	42
Valtice	25	37	-12	65	65	0	-12
Velké Bílovice	45	41	4	63	73	-10	-6
MAS Vinařská	177	167	10	386	336	50	60

Strukturu obyvatel dle jednotlivých věkových kategorií lze označit za typ regresivní, tj. stálý pokles počtu narozených a s tím spojenou nedostatečnou úrovní reprodukce. Věková pyramida na obrázku 6 blíže znázorňuje počet obyvatel dle pětiletých kategorií (vyjma kategorie do 14 let, 85 let a více). Nepříznivou situaci ještě více podtrhuje podíl předproduktivní (0–14 let) a poproduktivní složky (65 a více let) populace, tzv. index stáří, který ve sledovaném území dosahuje hodnoty 113²⁰ (převažuje poproduktivní složka nad předproduktivní). Hodnota indexu stáří je vyšší než

²⁰ data k 26.3.2011

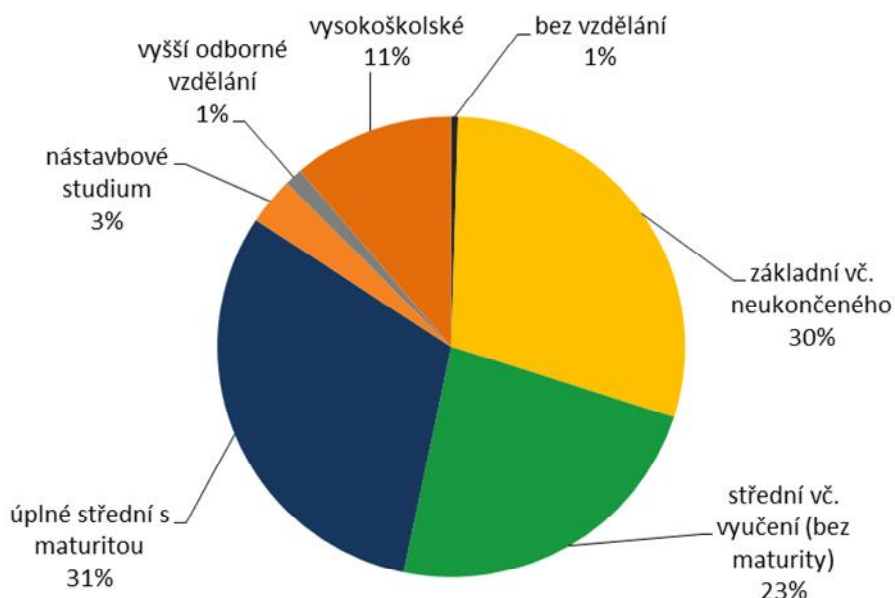
celorepublikový průměr, ale nižší než průměrná hodnota pro Jihomoravský kraj. Průměrný věk obyvatel MAS Vinařská je 40,9 let²¹.

Graf č. 2. Struktura obyvatelstva dle věku na území MAS Vinařská v roce 2011 (Zdroj:ČSÚ)

Nejvhodnějším ukazatelem vzdělanosti je nejvyšší možné dosažené vzdělání, tj. vysokoškolské. Vysokoškolského vzdělání dosáhlo 11 % obyvatel MAS, nejvíce v obci Valtice (322 vysokoškolsky vzdělaných obyvatel). Přibližně třetina obyvatel dosáhla úplného středního vzdělání s maturitou (opět nejvíce v obci Valtice), ovšem také třetina obyvatel dosáhla pouze základního vzdělání, a to včetně neukončeného základního vzdělání (nejvíce ve Velkých Bílovicích).

Graf č. 3. Vzdělanostní struktura obyvatel MAS Vinařská v roce 2011 (Zdroj: ČSÚ)

Na území MAS Vinařská se nachází 8 obcí, problémem je, že jde převážně o obce velké – tři z osmi obcí spadají do kategorie s 2000 až 2999 obyvateli, dvě obce poté mají více než 3000 obyvatel. Téměř

²¹ data ke 31.12.2010

85 % obyvatel žije v obcích s více než 2000 obyvateli. Hustota osídlení, tj. počet sídel na jednotku plochy, dosahuje hodnot 31 sídel/km². Statut města mají obce Velké Bílovice, Valtice a Podivín.

Tři obce v regionu mají místní části, a to Nové Mlýny náležící obci Přítluky, Úvaly Valticím a Nejdek obci Lednice.

Žádné sídlo v regionu nemá výrazně dominantní postavení, vlastní vnímání centra uživateli území závisí na úhlu pohledu uživatele (př. z pohledu cestovního ruchu výrazně dominuje Lednice, z pohledu vinařství Velké Bílovice a Valtice).

Tab. č. 3. Velikostní struktura obcí v MAS Vinařská v roce 2013 (Zdroj: ČSÚ)

Velikost obce [počet ob.]	Počet obcí	Podíl obcí [%]	Počet obyvatel	Podíl obyvatel [%]
< 1000	2	25,00	1534	8,73
1001 - 2000	1	12,50	1288	7,33
2001 – 3000	3	37,50	7236	41,20
3001 a více	2	25,00	7504	42,73

Ke dni 26. 3. 2011, tj. k datu posledního Sčítání lidu, domů a bytů, bylo na území MAS Vinařská evidováno 5676 domů, z nichž 87,3 % bylo trvale obydleno. V porovnání s ukazatelem za celou Českou republiku i za Jihomoravský kraj jde o údaj nadprůměrný (TOD v ČR 83,4 %, v Jihomoravském kraji 86,6 %). Zbýlých 12,3 % neobydlených domů sloužilo především k rekreačním účelům či jako vinné sklepy.

Z hlediska struktury domovního fondu převažují rodinné domy (83,4 % TOD), avšak je to hodnota podprůměrná jak pro Českou republiku (86,4 % rodinných domů z TOD), tak pro Jihomoravský kraj (89,7 % rodinných domů z TOD). Tento rozdíl je způsoben především výstavbou nástaveb rodinných domů nad vinnými sklepy, které jsou ovšem stále evidovány jako ostatní budovy.

Dle období výstavby bylo 46 % TOD postaveno v období 1946 – 1980 (celkem 2276 domů), o této doby se podíl nově vystavěných domů snižuje. V období 1981 – 1990 bylo vystavěno již jen 15,2 % domů, v období 1991 – 2001 11,5 % domů a v posledním desetiletí necelých 5 % všech TOD. Největší nárůst počtu nově vystavěných rodinných domů v posledních letech zaznamenávají Valtice, které jsou považovány za nejatraktivnější místo pro bydlení v regionu (mezi lety 2002 až 2011 bylo vystavěno 58 nových rodinných domů).

K datu posledního SLDB 2011 bylo v regionu evidováno celkem 7093 bytů, z nichž bylo 86,43 % trvale obydleno (6131 bytů).

3.2.2 Trh práce

Analýza trhu práce má zásadní vliv na pozici regionu v rámci kraje. Významný je rovněž vliv na přípravu rozvojových projektů a na externí nahlížení na region, zejména z pohledu investorů. Na zaměstnanost v regionu měla v nedávné minulosti výrazný vliv transformace řízené ekonomikou na ekonomiku tržní. Území MAS Vinařská je silnou zemědělskou jižní oblastí (z hlediska ČR), kde se vždy v minulosti pěstovaly komodity s přidanou hodnotou, jako réva vinná, teplomilné ovoce, zelenina, okopaniny – cukrovka, rané brambory apod., v živočišné výrobě to byly převážně prasata na maso, krávy pro výrobu mléka a hovězí dobytek na maso. Před transformací zemědělských družstev a státních statků poutaly na sebe zemědělské podniky cca 8 -10% práceschopného obyvatelstva. Po transformaci, kdy se začaly pěstovat pouze plodiny s nízkou přidanou hodnotou jako pšenice, ječmen a olejniny – slunečnice, řepka, kukuřice na zrno, došlo rovněž k pádu zpracovatelského potravinářského průmyslu – bývalý n. p. Fruta Brno, který v regionu jižní Moravy měl několik závodů. Tím došlo nejen k propouštění zaměstnanců ze zemědělských závodů, ale i z potravinářských podniků. V současné době je v zemědělské výrobě pouze cca 1,5% práceschopného obyvatelstva.

Koncem devadesátých let a počátkem nového milénia došlo v tomto zemědělském kraji k velkému rozvoji a budování zařízení pro turistiku, vyrostlo několik tisíc lůžek a míst v restauracích, dále došlo k výstavbě několika průmyslových podniků, většinou lehkého průmyslového, či potravinářského rázu, některé budované i rakouskými majiteli (např. ve Valticích fi. Fuhrmann, Catis, dále fi. Molčík, Mauting, v Podivíně Euro Jordán, v Rakvicích Limaco, Škarek apod.). Těmito aktivitami, spolu s rozvojem turistiky bylo dosaženo do r. 2005 téměř plné zaměstnanosti a práci sehnal prakticky každý, kdo měl o ni zájem. Většinu těchto firem ale zasáhla krize po roce 2006 v období evropské ekonomické recese, tato zasáhla nejdříve průmyslové podniky (do velkých problémů se dostaly např. firmy Euro Jordán, či Molčík). Následně se krize projevila v sektoru služeb, kde úbytek zákazníků pokračoval ještě v roce 2013.

V území MAS Vinařská žije přibližně 9000 ekonomicky aktivních obyvatel, z čehož je asi 1000 dosažitelných uchazečů o zaměstnání. Fenoménem na trhu práce jsou i sezónní práce v zemědělství a ve službách, které jsou značnou měrou součástí tzv. šedé ekonomiky. Významnou vlastností trhu práce v regionu je i tradice práce v zemědělství, která se projevuje špatnou přizpůsobivostí na práci v průmyslových provozech.

Dlouhodobý vliv na zaměstnanost v mikroregionu má stále zastavení výroby v podniku zpracujícím zeleninu - Fruta v Lednici, tento zaměstnával stovky pracovníků i mimo hlavní sezonu. Největší vliv však jeho zastavení mělo na výrobce zeleniny, kteří zeleninu neměli kam dodávat a tak se zastavila i

její výroba na plochách vybavených závlahovým systémem největším v Evropě. Znalost a tradice této činnosti však v regionu přetrvává a mohlo by být zajímavé ji alespoň v menších zpracovných obnovit.

3.2.3 Hospodářský potenciál

V obcích MAS má dle Databáze ekonomických subjektů ČSÚ sídlo přibližně 3880 ekonomických subjektů. Nejvíce z nich je lokalizováno ve městech Velké Bílovice a Valtice, dále v obci Lednice, kde je vyšší počet subjektů způsoben vyšší koncentrací poskytovatelů služeb pro cestovní ruch.

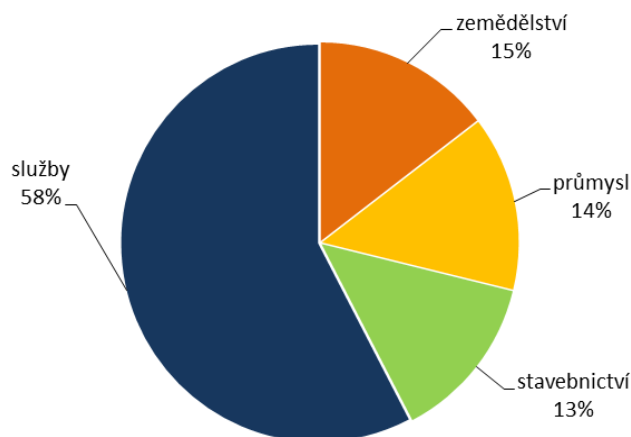
V rámci jednotlivých odvětví hospodářství regionu je nejvíce zastoupen sektor služeb, a to 57,5 % s 2170 registrovanými ekonomickými subjekty. Oproti průměru mají vyšší zastoupení subjekty poskytující ubytování a stravování. Zbývající sektory, tedy zemědělství, průmysl a stavebnictví, jsou zastoupeny přibližně stejným podílem okolo 14% (blíže viz graf č. 4.).

Tab. č. 4. Počet ekonomických subjektů z hlediska právní subjektivity v regionu MAS Vinařská
(Zdroj: ČSÚ)

Ekonomický subjekt	Bulhary	Hlohovec	Lednice	Podivín	Přítluky	Rakvice	Valtice	Velké Bílovice	MAS Vinařská
Státní organizace	1	1	2	3	-	1	4	5	17
Akciové společnosti	-	-	4	6	1	5	6	3	25
Obchodní společnosti	8	13	56	69	5	41	100	83	375
Družstevní organizace	1	-	1	2	2	1	1	4	12
Živnostníci	95	162	345	412	117	347	536	582	2 596
Svobodná povolání	3	6	32	34	4	18	48	28	173
Zemědělství podnikatelé	9	16	16	26	5	61	19	185	337
Ostatní právní formy	12	21	56	53	10	36	101	48	337

Z hlediska právní subjektivity hospodářských subjektů převažují živnostníci s 67% zastoupením. Významnější podíl mají rovněž obchodní společnosti s 9,7 % a zemědělství podnikatelé s 8,7 %. Podrobnější rozčlenění je uvedeno v tabulce č. 4.

Graf č. 4. Struktura hospodářství regionu MAS Vinařská podle počtu ekonomických subjektů (Zdroj: ČSÚ)

3.2.4 Zemědělství

Území MAS Vinařská se nachází v kukuřičné zemědělské oblasti, která se vyznačuje rovinným či mírně zvlněným terénem s nadmořskou výškou do 250 m. Jako převažující půdní typ převládají černozemě a černice na písčích, ze zrnitostního složení půdy hlinité a písčitohlinité s vyšším obsahem jílu. V současné době k hlavním pěstovaným plodinám patří **obilniny, kukuřice na zrno, vinná réva, slunečnice, řepka olejka**. V území je rovněž vyspělé ovocnářství (i když v posledních 10 letech došlo k silnému **poklesu** ploch **ovocných sadů**) a **zelinářství se stalo popelkou**.

Zemědělství v procentuálním zastoupení hospodářství v regionu zaujímá 15 %, v zemědělské výrobě působí 535 hospodářských subjektů.

Ze zemědělských podniků převažují závody na zpracování vinné révy, největším zaměstnavatelem jsou Vinné sklepy Valtice a.s. (51 až 100 zaměstnanců), dalšími podniky jsou Révovin – Velké Bílovice, Réva Plus, s.r.o. v Rakvicích, VINSELEKT MICHLOVSKÝ a.s., Rakvice, Vinopol Santé, s.r.o. ve Velkých Bílovicích a S.O.Č. Velké Bílovice (všechny s 20 až 50 zaměstnanci). Významné jsou i vinohradnické společnosti, jako např. VIVA s.r.o. ve Valticích, která vyrábí hrozny na stovkách hektarů a celkem obhospodařuje půdu na výměře přes tisíc ha..

Významným producentem obilovin, kukuřice a vinné révy je také Zemědělské družstvo Bulhary, které se rovněž zabývá chovem skotu a prasat.

Většina ekonomických subjektů je zastoupena podniky fyzických osob, tzn., že tito podnikatelé nemají své zaměstnance. Významné postavení má v zemědělské výrobě skupina samostatně hospodařících zemědělských podnikatelů, kteří si na sezónní práce najímají brigádníky.

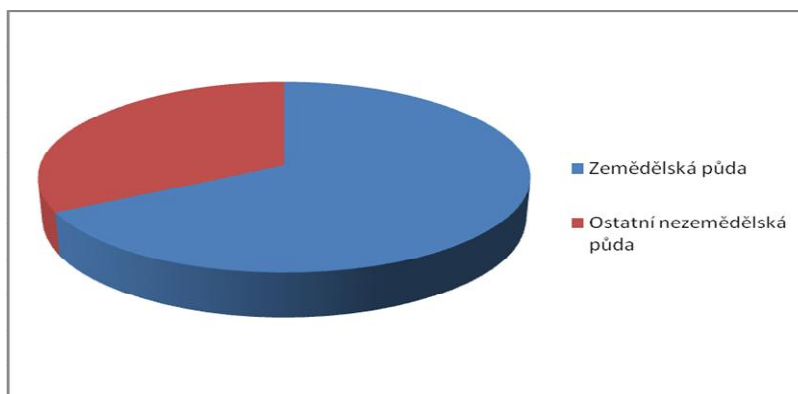
Území, jehož většina zemědělské půdy je vybavena závlahovým systémem, zbudovaným před rokem 1992 a od té doby nevyužívaným, je velmi vhodné pro vyspělou zelinářskou výrobu a její následné zpracování, minimálně tak, jak tomu bylo v minulosti, než byly zrušené potravinářské provozy typu Fruty. V dnešní době se ale rýsují mnohem vyspělejší technologické postupy zpracování zeleniny, jako jsou např. sušení a výroba zeleninových ochucovacích směsí, či výroba mražených zeleninových

polotovarů. Historicky neoptimálnější podmínky pro pěstování révy vinné v regionu jsou v současné době.

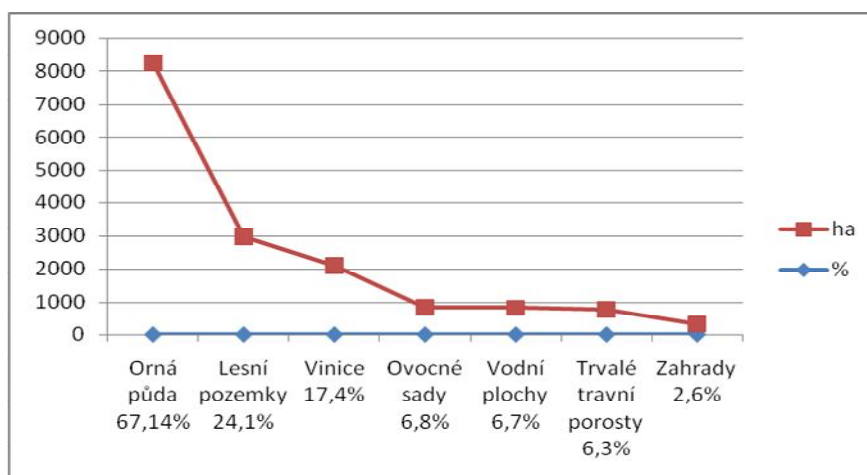
Tab. č. 5. Využití zemědělské půdy v území MAS Vinařská (Zdroj: ČSÚ)

Obec název	Celková výměra (ha)	Orná půda (ha)	Vinice (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalé travní porosty (ha)	Zemědělská půda (ha)	Lesní pozemky (ha)	Vodní plochy (ha)
Bulhary	1516,1	693,6	94,6	22,0	2,0	74,7	887,0	453,1	30,2
Hlohovec	895,8	228,4	105,9	27,7	30,8	8,5	401,3	138,7	219,6
Lednice	3127,0	1005,8	138,3	38,1	99,6	429,8	1711,5	673,5	314,6
Podivín	1775,0	1061,6	2,4	44,0	26,9	117,8	1252,8	136,5	60,7
Přítluky	1430,9	491,0	214,7	17,2	196,3	104,4	1023,6	190,5	65,1
Rakvice	2179,2	1618,0	230,8	16,7	0,6	9,9	1876,0	20,9	53,4
Valtice	4784,9	2023,5	642,2	78,7	113,3	29,1	2886,8	1336,8	20,3
Velké Bílovice	2573,4	1114,5	673,6	75,0	364,4	0,9	2228,4	1,4	55,4
MAS celkem	18282,38	8236,44	2102,5	319,43	833,94	775,13	12267,41	2951,45	819,31

Graf č. 5. Podíl zemědělské půdy k ostatní nezemědělské v území MAS Vinařská (Zdroj: ČSÚ)

Graf č. 6. Jednotlivý podíl odvětví zemědělské výroby na využití půdy v území MAS Vinařská (Zdroj: ČSÚ)

3.2.5 Průmysl

Průmyslová výroba na sledovaném území nehraje významnější roli, v procentuálním zastoupení hospodářství v regionu zaujímá i menší procentuální podíl než zemědělství (průmysl 14 %, zemědělství 15 %).

Největší podíl v sektoru průmyslu mají firmy s 20-50 zaměstnanci, z hlediska odvětví průmyslu převažují firmy se strojírenskou výrobou. V průmyslové výrobě mikroregionu v současné době působí 535 hospodářských subjektů, přičemž převážná většina těchto subjektů nemá žádného svého zaměstnance (nebo jejich počet nepřesahuje počtu pěti zaměstnanců). Mezi největší zaměstnavatele se řadí Fruta Podivín a.s. s více jak 200 zaměstnanci, další firmy s více jak 100 zaměstnanci: SITAC s. r. o. z Valtic, zabývající se montáží a kompletací kovových a plastových součástek pro sportovní a obdobná zařízení a výrobou strojů a zařízení pro všeobecné účely; dále firma TRANSROLL – CZ, a.s. z Lednice, která je výrobcem ocelových válečků, pražců a pohaněcích bubnů pro dopravníky sypkého a kusového materiálu; a firma MAUTING, spol. s r. o. z Valtic, která projektuje, vyrábí a dodává udírenské komory, varné komory, varné vany, chladirenské dveře a udírenské hole.

Tab. č. 6. Přehled nejvýznamnějších zaměstnavatelů v sektoru průmyslu, zaměstnávajících více než 20 osob (Zdroj: Evropská databanka)

Název firmy	počet zaměstnanců	odvětví průmyslu	obec
LIMACO,s.r.o. Rakvice	20-50	potravinářský	Rakvice
INTECON, spol. s r. o., Žižkovská 1330,69102 V. Bílovice	20-50	strojírenský	V. Bílovice
MOLČÍK Kipper, a.s.	20-50	strojírenský	Valtice
A.W.L. s.r.o., Valtice, Mikulovská 976	20-50	strojírenský	Valtice
ŠKAREK s.r.o. nábytek	20-50	nábytkářský	Rakvice
Miroslav Šilhan-TRETEX, Palackého 397, 691 45 Podivín	20-50	textilní	Podivín
MEGAPLAST, s.r.o. PROPOOL s.r.o.	51-100	sklářský	Bulhary
Jan Kašník - DIXI, Hlohovec	51-100	chemický	Hlohovec
Bi Textil, s.r.o., Podivín	51-100	textilní	Podivín
Vinné sklepy Valtice a.s.	51-100	potravinářský	Valtice
SITAC s. r. o., Mikulovská 983, 691 42 Valtice	101-250	strojírenský	Valtice
TRANSROLL - CZ, a.s.	101-250	strojírenský	Lednice
MAUTING, spol. s r. o., Valtice	101-250	strojírenský	Valtice
Fruta Podivín a.s.	200 - 250	potravinářský	Podivín

3.2.6 Stavebnictví

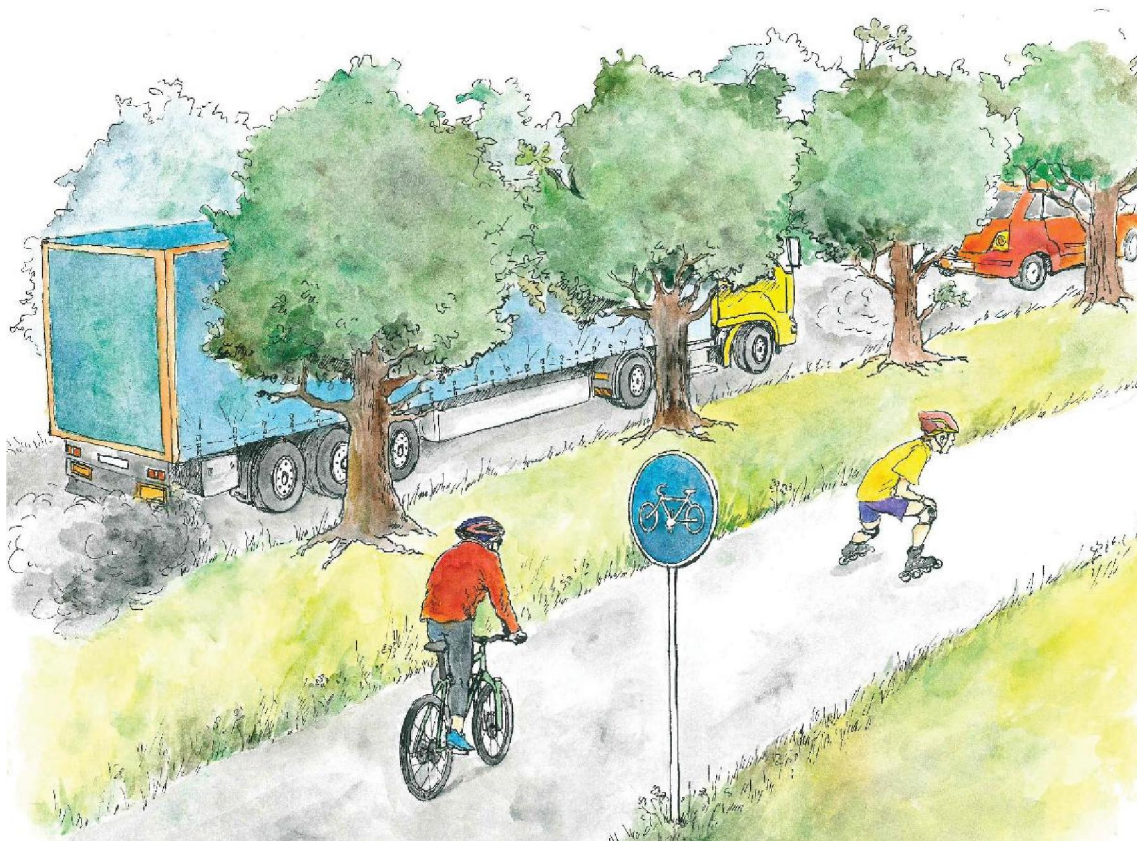
Stavebnictví je nejmenším sektorem hospodářství co do počtu ekonomických subjektů (13 % hospodářství v regionu). Pro sektor stavebnictví je charakteristické, že je tvořen téměř výhradně malými podniky, a to především ekonomickými subjekty fyzických osob (510 ekonomických subjektů). Většina ekonomických jednotek zabývajících se stavební výrobou nemá žádného zaměstnance.

3.2.7 Doprava

Dopravní situaci v MAS lze obecně považovat za dobrou. Největším problémem z hlediska dopravní infrastruktury je hluk, kterým jsou zatíženy především obce poblíž dálnice D2 a silnic I. třídy. Hluk ohrožuje taktéž obce, kterými prochází železniční tratě, zejména trať koridoru nadstátního významu. Problematické jsou dále některé kapacitní otázky spojené s realizací cestovního ruchu, zejména poté konkrétně kapacita parkovišť, **konflikt mezi vozidly a cyklisty na komunikacích** a dopravní obslužnost v nočních hodinách.

Region je napojen na dálnici D2 u Podivína exitem 41. Komunikací první třídy je pouze silnice č. I/40, zajišťující silniční spojení Valtic s Břeclaví a Mikulovem. U této komunikace je navržen obchvat města Valtice, jehož realizace není ve střednědobém horizontu předpokládána. Páteří komunikací MAS je komunikace druhé třídy II/422 spojující Valtice, Lednici, Podivín a Velké Bílovice. Bezprostředně u této komunikace leží další členská obec Hlohovec.

Obr. č. 11. Ilustrace: Rozhodující trasy cyklostezek by měly být zpevněné (Kristýna Košutová© 2014)

Právě rozhodující cyklostezky spojující obce Valtice – Lednice - Břeclav a vedoucí po nezpevněných cestách terénem, představují v turistické sezóně největší bezpečnostní problém, protože cykloturisté využívají místo stezek státní silnice s hustým provozem.

Další komunikací druhé třídy je poté silnice II/425 kopírující dálnici D2 a v rámci MAS představující možné rychlé silniční spojení mezi Podivínem a Rakvicemi.

Zbývající obce Bulhary, Rakvice a Přítluky jsou napojeny na komunikace třetí třídy. Většina komunikací v regionu je v dobrém stavu a velká část z nich prošla v nedávné době rekonstrukcí. Problém představují zejména nedostatečné parkovací kapacity v průběhu turistické sezóny, zejména poté v Lednici a ve Valticích. Vhodné by bylo rovněž koncepčnější řešení a umístění odstavných parkovišť pro návštěvníky do okrajových částí obce a ne do turisticky atraktivního jádra obce, kde posléze způsobují dopravní komplikace.

Železniční síť na území MAS Vinařská není kvůli velikosti MAS příliš rozvinuta, a železniční tratě mají v regionu pouze jednotlivé zastávky, případně železniční stanice. Jedná se o trať 250 z Břeclavi do Brna, která je součástí páteřního železničního koridoru ČR č.I se stanicí v Podivíně a Rakvicích, poté trať 246 z Břeclavi do Znojma se zastávkou Valtice-město a stanicí Valtice. Poslední tratí periodicky obsluhovanou historickým vlakem je trať 247 z Břeclavi do Lednice. Vlaky představují zejména vhodnou alternativu pro spojení obcí MAS s okolními regiony, případně letišti.

Výhodná je i poloha území vůči mezinárodním letišťům. Mezinárodní letiště Brno je z Lednice vzdáleno 53km, letiště ve Vídni 96 km a letiště v Bratislavě 98 km.

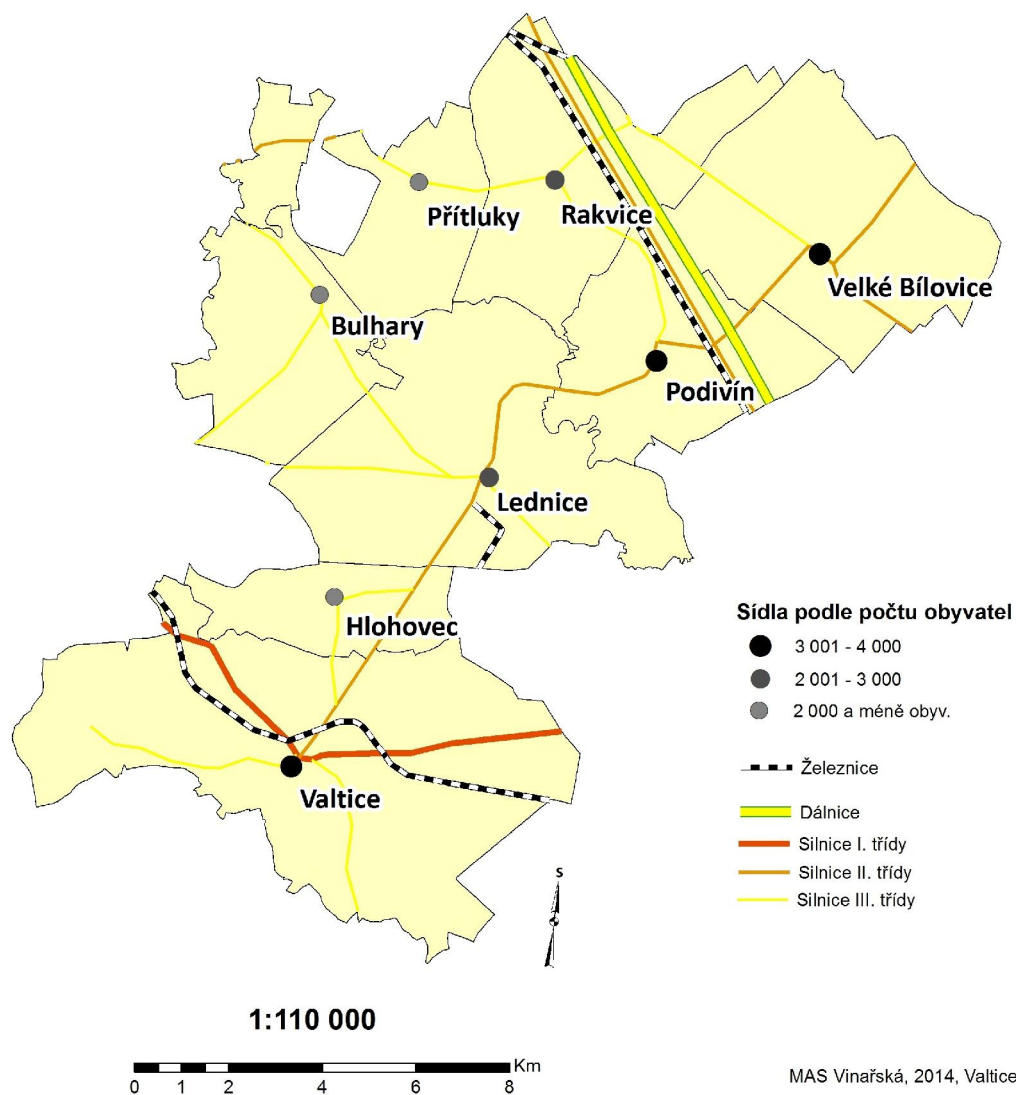
Na území MAS je realizována rovněž lodní doprava, využívaná zejména turistickými návštěvníky území. Lodní doprava je realizována dvěma společnostmi, 1. plavební s.r.o. a Lodní doprava Břeclav s.r.o., s přístavy v lednickém parku a na Dyji u Janohradu, odkud je možné realizovat plavbu do Břeclavi.

Dopravní obslužnost obcí zajišťuje společnost Kordis a.s. prostřednictvím IDS JMK. Samotná realizace je poté prováděna společnostmi České dráhy a.s., BORS Břeclav a.s. a ČSAD Hodonín a.s. Do IDS JMK jsou zahrnuty autobusové a vlakové linky. Vlakovými spoji jsou obsluhována města Podivín a Valtice a obec Rakvice. Zvláštním případem je poté Lednice, do které jsou vypravovány historické vlaky podle zvláštního jízdního řádu.

Tab. č. 8. Počet spojů obsluhujících denně obec v roce 2013. (Zdroj: Portál CIS JŘ)

obec	počet spojů			
	bus		vlak	
	pracovní dny	víkendy	pracovní dny	víkendy
Bulhary	45	11	-	-
Hlohovec	46	13	-	-
Lednice	100	28	<i>historický vlak</i>	
Podivín	86	25	54	22
Přítluky	27	6	-	-
Rakvice	60	13	32	18
Valtice	99	13	28	16
Velké Bílovice	97	26	-	-

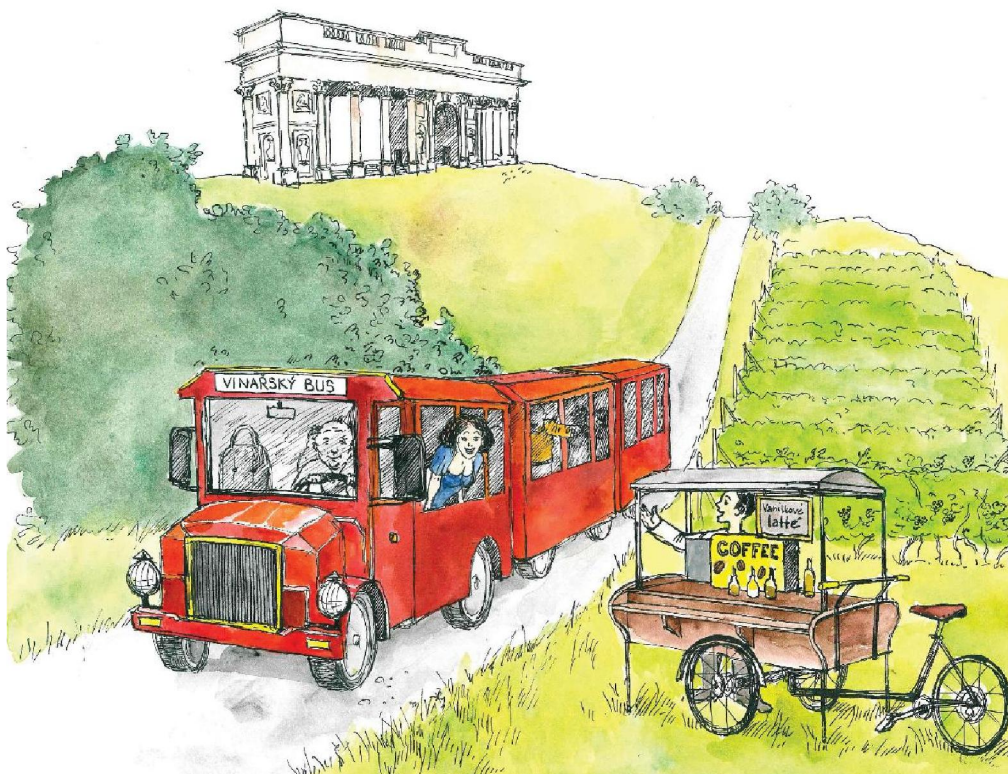
Obr. č. 12. Mapa: Dopravní síť v regionu MAS Vinařská. (Zdroj: ArcČR 500)

Autobusovými spoji jsou obsluhovány všechny obce MAS. Nejvíce spojů obsluhujících obec má město Podivín, a to 140, a Valtice se 127 spoji, což je způsobeno především existencí vlakových spojení. Páteří autobusovou linkou MAS je linka 555 z Podivína do Valtic, obsluhující Lednici, Hlohovec a v některých případech i Rakvice. Počet spojů se odvíjí od velikosti dané obce, výjimkou je obec Lednice, ve které je vyšší počet spojů způsoben existencí přestupního uzlu pro trasy Břeclav-Mikulov (570) a Valtice-Podivín (555). Podrobné počty jsou uvedeny v tabulce č. 6. V regionu není vybudován žádný moderní přestupní terminál, ani žádná doplňková infrastruktura zvyšující kvalitu dopravní obslužnosti.

Dalším problémem v oblasti služeb v dopravě, se kterým se silně turisticky orientovaný region dlouhodobě potýká, je absence dopravy a přepravy turistů po území MAS Vinařská.

Obr. č. 13. Ilustrace Turistická doprava v LVA a služby v blízkosti památek a cyklostezek (Kristýna Košutová© 2014)

Poptávka po dopravních službách ve večerních a nočních hodinách v pátek a ve dnech pracovního volna a klidu Integrovaná doprava nezajišťuje, v regionu silně chybí dopravce zajišťující tyto služby. Tematicky orientovaná doprava, provozovaná v denní dobu po celý týden, například k saletům LVA, rovněž neexistuje.

3.2.8 Technická infrastruktura

Technická infrastruktura v obcích MAS Vinařská splňuje ve většině případů současné standardy.

Vodovody jsou zavedeny ve všech obcích MAS a kvalita vody je na dobré úrovni. Voda je čerpána z podpovrchových zdrojů.

Stejně tak jsou všechny obce odkanalizovány a připojeny na čistírny odpadních vod. Výjimku tvoří místní část města Valtice Úvaly, kde potřebná infrastruktura chybí. V plánu ovšem je vybudování vlastní čistírny, nebo přečerpávání odpadních vod do čistírny odpadních vod ve Valticích, která má dostatečnou kapacitu. Pro realizaci ovšem nejsou dostatečné finanční prostředky. Obec Hlohovec nevlastní ČOV, splaškové odpadní vody jsou vedeny 4 km dlouhým výtlačným řadem do obce Lednice, kde se napojují na gravitační kanalizaci a ČOV Lednice.

Všechny obce (s výjimkou místní části Úvaly) na území MAS jsou připojeny na systém rozvodu plynu. Primárním dodavatelem plynu v regionu je EON.

Rozvodná síť elektřiny je dobře technicky zajištěná a v obcích nedochází k výpadkům elektrické energie. Distributorem elektrické energie v území je EON.

Všechny obce MAS jsou napojeny na NGA síť. Jako distribuční technologie převažuje wi-fi, pouze ve Valticích je využíváno FTTx. Mezi hlavní poskytovatele patří Oxid networks a Internet4you. Optický kabel je zaveden ve Valticích, Lednici a Rakvicích. Podle vyjádření poskytovatelů internetu by bylo zavádění optického připojení do menších obcí ekonomicky nevýhodné. Tyto obce jsou pokryty pomocí bezdrátové technologie.

3.2.9 Obnovitelné zdroje energie

V rámci MAS Vinařská je lokalizován pouze jeden významnější obnovitelný zdroj energie, kterým je malá vodní elektrárna na řece Dyji v katastru obce Bulhary. Tato vodní elektrárna má celkový instalovaný výkon 0,72 MW.

Jako další alternativa, vzhledem k přísným regulacím orgánů památkové péče a ochrany přírody a krajiny, se nabízí plantážní pěstování rychle rostoucích druhů pro produkci biomasy.

3.2.10 Vybavenost obcí, služby a cestovní ruch

Občanská vybavenost je podle Výkresu problémů ÚAP SO ORP Břeclav špatná, nebo chybějící ve většině obcí na území MAS Vinařská (s výjimkou Podivína, Valtic a Velkých Bílovic). Při podrobnější analýze ovšem zjistíme, že úroveň občanské vybavenosti není na kritické úrovni, její zkvalitnění je ovšem možné ve všech směrech. Na území MAS jako celku chybí zejména **koupaliště**, **divadlo** (kamenné divadlo bude vyřešeno rekonstrukcí barokního zámeckého divadla ve Valticích 2014 -2015) a místo, kde by uživatelé území došli do styku se zvířaty. Podrobnější přehled občanské vybavenosti v jednotlivých obcích je uveden v příloze č. 1.

Celé území je oblíbenou turistickou destinací díky kulturnímu dědictví, bohatému folklornímu životu a přírodním krásám, např. v podobě jedinečných lužních lesů obklopujících vodní toky. Je zde velké množství turistických stezek a především cyklotras, které jsou díky rovinatému terénu vhodné pro všechny, zejména pro rodiny s dětmi a seniory. Klíčovou turistickou atraktivitou je Lednicko-valtický areál, který byl pro své výjimečné přírodní a kulturně-historické hodnoty zapsán dne 7. prosince 1996 do Seznamu světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO.

Zájmová skupina vinařů – členů MAS Vinařská preferuje zbudování Vinařské stezky LVA, která by byla tvořená dominantním kamenem na vyvýšeném a strategicky umístěném návrší ve vinicích každé z obcí území MAS. Zde by se mohly konat folklorní vinařské venkovní akce na podporu vinařské turistiky, zároveň by bylo od jednoho takového kamene vidět ke kameni druhému v sousední obci tak, aby turisté chodci, či cyklisté mohli putovat od jednoho vinařského kamenu, ke druhému. U každého kamene by byla základní informační tabule o vinařských iniciativách dané obce.

Obr. č. 14. Ilustrace: Vinařský kámen jako součást Vinařské turistické stezky LVA (Kristýna Košutová© 2014)

3.2.11 Bezpečnost

Rozmístění bezpečnostních složek IZS ČR na území MAS Vinařská je dostatečné a dojezdové časy splňují zákonné normy. V obcích MAS ovšem není lokalizována žádná stanice HZS ČR. Region spadá do působnosti profesionálních stanic v Břeclavi a Mikulově. V Lednici je umístěna stanice na úrovni JPO II, v Podivíně, Rakvicích, Valticích a Velkých Bílovicích jsou stanice na úrovni JPO III. V Bulharech a Přítlukách poté JPO V.

Služebny Policie ČR jsou v Lednici, Podivíně a ve Valticích. Městskou policii mají zřízeny Valtice a Velké Bílovice. Obecní policie je zřízena i v obci Lednice. Podivín využívá služeb městské policie z Břeclavi, formou veřejnoprávní smlouvy.

Co se týká zajištění bezpečnosti, z analýzy vyplývá, že s výjimkou tří shora uvedených obcí, které mají vlastní obecní, či městskou policii, v ostatních 4 obcích, **není bezpečnost dle zákona o obecní policii zajišťovaná vůbec.**

Tab. č. 9. Počty obecních a městských strážníků v území MAS + ORP Břeclav, která zatím součástí území MAS Vinařská (Zdroj: vlastní šetření MAS)

Obec	Počet strážníků	Rozloha spravovaného území	Počet obyvatel	Sídlo
Břeclav	29	77,09 km ²	24 925	ul. Kupkova 3
Valtice	3	38,2 km ²	3 584	nám. Svobody 21
Lednice	1	31,27 km ²	2 366	Zámecké náměstí 70

Velké Bílovice	1	25,73 km2	3 740	nám. Osvoboditelů 1368
----------------	---	-----------	-------	------------------------

Tab. č. 10. Výdaje obcí na bezpečnost + ORP Břeclav (Zdroj: vlastní šetření MAS)

Výdaje na bezpečnost a veřejný pořádek (tis. Kč)

Obec	2011	2012	2013	Poznámka
Břeclav	12 311	15 109	20 022	
Valtice	860	1 127	1 191	3 strážníci (od r. 2014, do r. 2013 2 strážníci)
Lednice	978	1000	1000	1 strážník
Velké Bílovice	570	638	639,5	1 strážník
Podivín	200	200	200	Bezpečnost zajišťuje ORP Břeclav strážníky MP
Bulhary	0	0	0	
Rakvice	32	32	32	Příspěvek státní policii (okrsek Velké Pavlovice)
Hlohovec	0	0	0	
Přítluky	11,5	11,5	11,5	Příspěvek státní policii (okrsek Velké Pavlovice)

3.2.12 Zdravotnictví

Ve Valticích je situována soukromá Nemocnice Valtice s.r.o., která nabízí ambulantní služby, RTG, lékárnou, LDN a laboratorní služby.

Všechny obce mají zřízenou ordinaci praktického lékaře a to různou formou. V obcích MAS je rovněž v několika obcích ordinace dětského lékaře, stomatologa a gynekologa.

Pro pacienty je připraveno 6 lékárenských zařízení + 1 výdejna léků v Rakvicích. Stanoviště RZS obsluhující region jsou umístěna v Břeclavi a Mikulově.

3.2.13 Lázně

Lázeňské služby poskytuje obec Lednice v rámci komplexu Lázně Lednice. Jsou zde v provozu dva Lázeňské hotely poskytující lázeňské služby založené na léčivém účinku jodo-bromové vody, která je přiváděna do lázní Lednice z prostoru blízké Charvátské Nové Vsi, městské části Břeclavi. V letošním roce (2014) bude dokončena lázeňská kolonáda, vedoucí od náměstí v Lednici až k Mlýnskému rybníku v celkové délce cca 2,5 km. Tímto budou současné lázně Lednice komplexně vybavené a mít všechny znaky lázeňské struktury.

Po proběhnutých změnách v systému státní podpory lázeňství lze očekávat ekonomické problémy obou lázeňských domů v Lednici.

O vybudování dalšího lázeňského komplexu se uvažovalo ve Valticích, ale po celosvětové ekonomické krizi investoři od záměru ustoupili.

3.2.14 Školství

Na území MAS Vinařská je zastoupeno školství základní, střední i vysoké, což je částečný unikát ve venkovském prostoru. Předškolní výchova je realizována v mateřských školách, které jsou k dispozici ve všech obcích.

Pouze nižší stupeň základní školy je v obci Hlohovec. Kompletní základní devítiletá škola je v Lednici, Podivíně, Rakvicích, Valticích a Velkých Bílovicích. Kompletním středním školstvím s výjimkou gymnázia disponují Valtice. Základní umělecká škola je ve Velkých Bílovicích. Vysoké školství je zastoupeno Zahradnickou fakultou Mendlovy univerzity v Lednici.

Tab. č. 11. Školy a školská zařízení v území MAS Vinařská²² (Zdroj: vlastní šetření MAS)

p.č.	škola	typ	telefon	webové stránky	zřizovatel - obec
1.	Mateřská škola Bulhary č.163	MŠ	519 340 755	http://www.skolkabulhary.estranky.cz/	Bulhary
2.	Mateřská škola Lednice, Břeclavská 360	MŠ	519 340 238	http://skolkalednice.webnode.cz/	Lednice
3.	Mateřská škola Podivín, Sadová 864	MŠ	519 344 603	www.ms-podivin.cz	Podivín
4.	Mateřská škola Přítluky č. 125	MŠ	519 349 383		Přítluky
5.	Mateřská škola Valtice, Jabloňová 298	MŠ	519 352 132	www.ms-valtice.cz ,	Valtice
6.	Mateřská škola Velké Bílovice, Fabián 1215	MŠ	519 346 240	http://mskamaradi.cz/	Velké Bílovice
7.	Základní škola a MŠ Hlohovec, Dol. konec 239	ZŠ	519 354 107	www.zshlohovec.cz	Hlohovec
8.	Základní škola Lednice, Břeclavská 510	ZŠ	519 340 124	www.zslednice.cz	Lednice
9.	Základní škola Podivín, Masarykovo nám. 230	ZŠ	519 344 207	http://www.zs.podivin.indos.cz/	Podivín
10.	Základní škola a Mateřská škola Rakvice, Horní 566	ZŠ	519 349 207	www.skolarakvice.cz	Rakvice
11.	Základní škola Valtice, Růžová 38, 39	ZŠ	519 352 293	http://www.zsvaltice.cz	Valtice
12.	Základní škola Velké Bílovice, Fabián 1215	ZŠ	519 346 321	http://www.zsvelkebilovice.cz/joomla/	Velké Bílovice
13.	ZUŠ Velké Bílovice, Nám. Osvoboditelů 337	ZUŠ	519 346 731	http://www.zusvb.cz/	Velké Bílovice
14.	Školní jídelna Podivín, Masarykovo nám. 230	ŠJ	519 344 292		Podivín
15.	Školní jídelna Velké Bílovice, Fabián 1215	ŠJ	519 346 226	http://www.sj-velkebilovice.cz/	Velké Bílovice
16.	Střední odborná škola vinařská a Střední odborné učiliště zahradnické	SŠ	519 352 402	http://svisv.cz/	Valtice
17.	Mendelova univerzita v Brně Zahradnická fakulta	VŠ	219 367 212	http://www.zf.mendelu.cz/cz	Lednice

²² Aktuální stav k 1. 9. 2013 dle ČSÚ

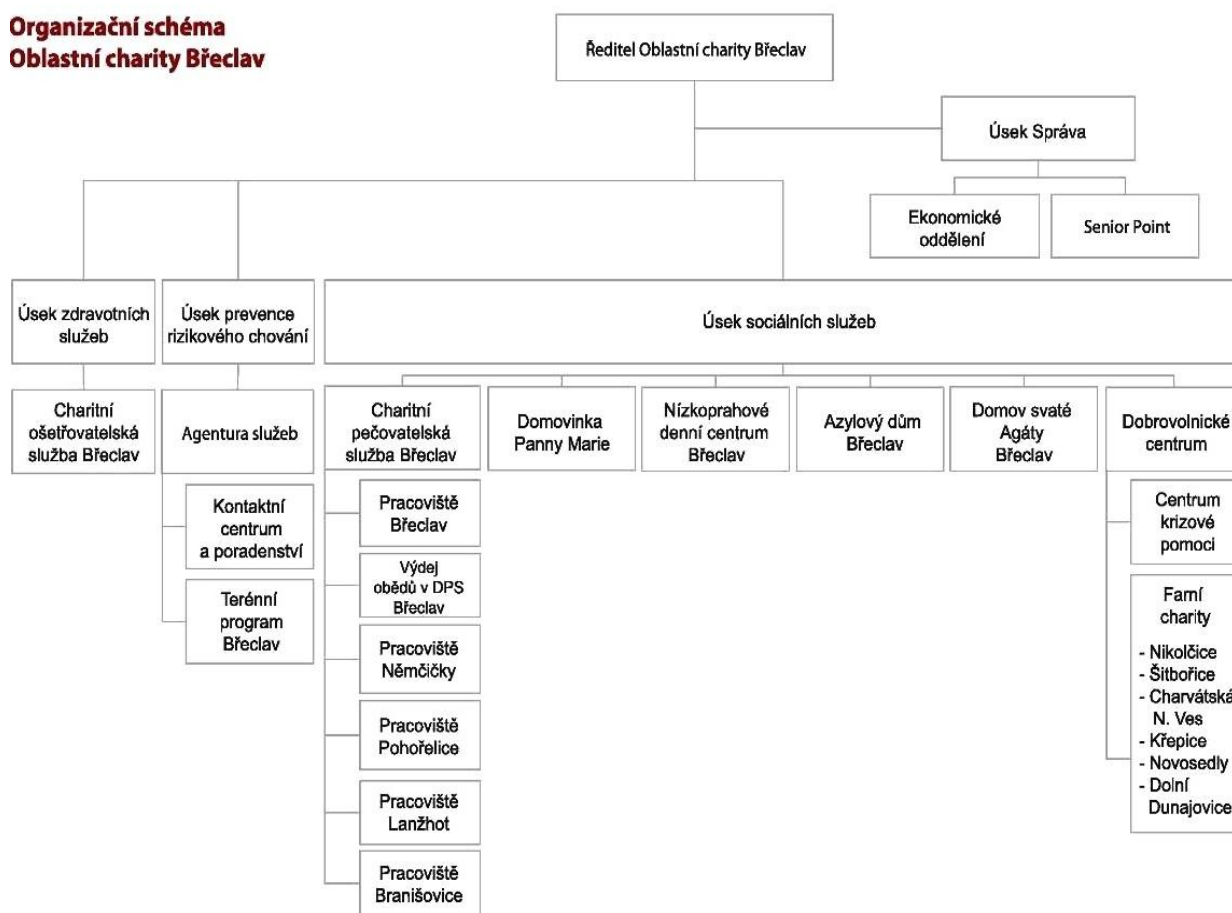
3.2.15 Sociální oblast

Sociální služby nejsou v území MAS příliš zastoupeny. Domov pro seniory je vybudován pouze ve Valticích a Velkých Bílovicích, dům s pečovatelskou službou v Podivíně. Senioři jsou organizováni pouze v Lednici v Klubu aktivního stáří. Všechny ostatní sociální služby jsou zajišťované NNO Charita Břeclav, či komerčními subjekty se sídlem v ORP Břeclav.

Největším nedostatkem současné doby v této oblasti je absence klubů seniorů, které byly v minulých obdobích zrušené **a senioři jsou tímto prakticky vytěsněni mimo občanské dění.**

Obr. č. 15. Schéma NNO Oblastní charita Břeclav zajišťující většinu sociálních služeb i v území MAS Vinařská (Zdroj: Oblastní charita Břeclav)

Organizační schéma Oblastní charity Břeclav

3.2.16 Kultura

Kulturní vyžití v obcích MAS Vinařská je zajišťováno množstvím kulturních zařízení určených pro občany i návštěvníky území.

V každé z obcí je lokalizována minimálně jedna knihovna. Stálé kino je k dispozici pouze v Lednici. Muzea jsou zřízena v Lednici, Valticích a Velkých Bílovicích. Zde existuje ještě prostor pro rozšíření nabídky, zejména potom o prezentaci tradičního způsobu života ve venkovském prostoru.

Každá obec dominuje minimálně jednou sakrální stavbou a hřbitovem. Smuteční síně jsou zbudovány ve Valticích a Velkých Bílovicích.

3.2.17 Sport

Sportovní infrastruktura je na značné úrovni. Všechny obce jsou vybaveny hřišti a s výjimkou Bulhar také tělocvičnami. V Lednici a Podivíně jsou zřízeny sportovní stadiony. Jak již bylo uvedeno výše, **akutně v regionu chybí koupaliště a to přírodní i umělé.**

3.2.18 Cestovní ruch

Služby pro zajištění cestovního ruchu jsou v regionu silně zastoupeny. Jejich lokalizace je přímo úměrně závislá na intenzitě turistického ruchu v konkrétním místě. Ze zvláštních služeb můžeme jmenovat půjčovny a opravny kol, turistické kanceláře, či specializované průvodce.

Z hlediska ubytovacích služeb pro turisty je na území MAS lokalizováno celkem 108 subjektů s celkovou kapacitou přes 4300 lůžek. Ubytování nejvyšší kategorie v regionu představují **** hotely MY HOTEL a SPA HOTEL MIROSLAVA + APOLLON, nabízející dohromady 210 lůžek. V regionu je dále velké množství hotelů nižší kategorie a menších útulných penzionů. Levnější alternativu poté představuje ubytovna v Lednici (38 míst), v letních měsících koleje univerzity (až 350 míst), nebo Hostel Valtice (97 míst). Velmi rozšířené je i ubytování v soukromí. V areálu jsou pro turisty k dispozici pouze jeden kemp (pokud nepočítáme kemp Apollo, v kat. území Břeclav), a to v části obce Přítluky-Nové Mlýny UNICAMP Nové Mlýny s kapacitou 225 míst. Lázeňští hosté mohou využít ubytování přímo v lázních Lednice, kde je připraveno 150 lůžek. Distribuce lůžek je závislá na turistické atraktivitě dané obce. Počet lůžek včetně přistýlek je lokalizován v: Lednice (1638), Valtice (1302), Velké Bílovice (450), Hlohovec (286), Přítluky (237), Rakvice (224), Bulhary (141) Podivín (105), celkový přehled je uveden na obrázku 8.

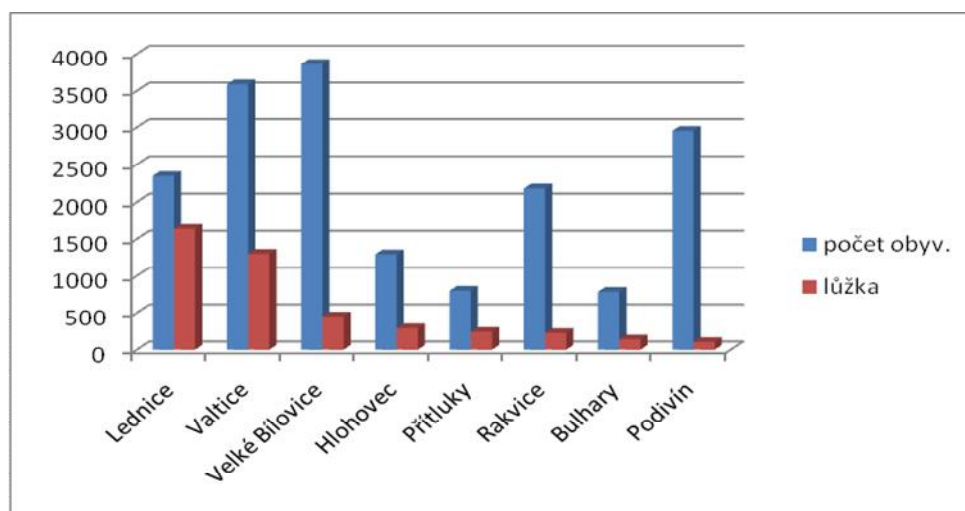
Pro zahraniční i domácí TOP klientelu absentuje hotel kategorie 4* a 5*. Tato klientela se jezdí ubytovat do Mikulova, Brna nebo Vídně, což je pro mikroregion velkou ztrátou příležitostí. S výjimkou V. Bílovic chybí rovněž konferenční hotely, které by dokázaly přivést návštěvníka, v zimním, v LVA turisticky, nezajímavém, období.

Tab. č. 12. Počty lůžek využitelných pro turistiku v jednotlivých obcích a index N (Zdroj: vlastní šetření MAS Vinařská k 30. 6. 2014)

obec	počet obyv.	lůžka	na 1 obyv.	index N
Lednice	2346	1640	1,4	69,9
Valtice	3589	1300	2,8	36,2
Velké Bílovice	3863	450	8,6	11,6

Hlohovec	1294	290	4,5	22,4
Přítluky	798	240	3,3	30,1
Rakvice	2180	225	9,7	10,3
Bulhary	784	140	5,6	17,9
Podivín	2953	105	28,1	3,6
celkem	17807	4390	4,1	24,7

Graf. č. 7. Počet turistických lůžek v území MAS Vinařská dle jednotlivých obcí (Zdroj: vlastní šetření MAS Vinařská k 30. 6. 2014)

Z tabulky č. 12 vyplývá, že území LVA disponuje téměř 4,5 tis. lůžek využitelných pro turistiku, což je relativně ohromné číslo. Zajímavým je i fakt, že všechny oficiální zdroje (ČSÚ, strategie vyšších územních celků aj.) uvádějí v našem území pouze zlomek skutečného počtu turistických lůžek.

Index N uvádí podíl mezi počtem lůžek a počtem obyvatel v obci a je jakýmsi pomyslným ukazatelem **naštvanosti místních obyvatel**, kteří mají výhrady k rozvoji cestovního ruchu. Čím je číslo větší, tím je pomyslná naštvanost obyvatel větší. Z tohoto hlediska jsou na tom nejhůře obce Lednice, Valtice a Přítluky. Index N je potřeba mít v patrnosti při plánování jakékoliv aktivity v oblasti cestovního ruchu. Podobný Index by asi šel vypočítat i v oblasti turistiky za vínem, kdy ne vždy návštěvníci v obci přespí, ale „ovínění“ turisté mohou udělat mezi místními obyvateli mnohem více rozruchu, než turisté, kteří přespávají.

Stravovací služby v území představují rozvětvenou síť restaurací, hospod, pizzerií, kaváren, cukráren apod. a stánků s občerstvením různé kvality. V areálu můžeme najít podniky nabízející špičkovou gastronomii, tradiční venkovské hostince, specializované cyklozahrádky, ale i stánky s párky v rohlíku. Provozní doba se velmi liší a je závislá na konkrétní návštěvnosti areálu. Mnohá zařízení jsou mimo sezónu zcela zavřena či otvírají pouze u příležitosti gurmánských akcí (např. svatomartinská husa).

Mnohé podniky nabízejí i doplňkové služby jako je catering, či uspořádání pikniku v přírodě nebo na některé z památek.

Zvláštním odvětvím je poté vinařská turistika. V obcích je otevřeno velké množství vinných sklepů různých kapacit. Je možno jen tak posedět, nechat si něco povykládat od místního vinaře, či si objednat odborný degustační program. Ke zvláštním zážitkům poté patří návštěva vinných sklepů či Salónu vín České republiky. Sklepů vybavených pro turisty a certifikovaných NVC je nejvíce k dispozici ve Valticích (cca 1500 míst) a ve Velkých Bílovicích. Zájemcům je k dispozici i sezónní agro-turistická nabídka, která zahrnuje práce ve vinici. Pro zájemce je možné připravit i prohlídku po kulturních a přírodních památkách v rámci po Lednicko-valtickém areálu či průvodce zámeckými parky.

3.2.19 Ostatní služby

Souhrn ostatních služeb představuje představení situace zbývajících potřebných služeb. Obchody s potravinami a smíšeným zbožím jsou k dispozici ve všech obcích a městech. Ve městech jsou poté k dispozici specializované obchody (např. zemědělské a vinařské potřeby, drogerie, sportovní potřeby, zlatnictví, atd.).

V obcích je velké množství živnostníků zabývajících se údržbou a opravou automobilů či provozem pneuservisu. V Lednici je stanice technické kontroly. S výjimkou Přítluk a Bulhar je v každé obci čerpací stanice PHM.

Všechny obce mají pobočku České pošty. Ve všech obcích s výjimkou Bulhar je vybudován sběrný dvůr.

3.2.20 Život v obcích a spolky

Organizátorem společenského a kulturního života v obcích MAS jsou obce samotné, občanská sdružení, ale také podnikatelé, zejména ti ze sektoru cestovního ruchu a vinařství. Nejúspěšnější akce jsou poté ty, na kterých kooperují všechny výše zmíněné subjekty. Význam pořádání kulturních akcí spočívá zejména ve zvyšování turistické atraktivnosti a potenciálu regionu, v přísunu zákazníků lokálním podnikatelům a v neposlední řadě v zajištění kulturního vyžití pro místní občany (pro které mohou být tyto akce kompenzací za určitá omezení způsobená realizací cestovního ruchu).

Příkladem aktivního přístupu spolků a podnikatelů ke kulturnímu životu je například město Valtice. Pořádají se zde ročně prakticky stovky akcí, z toho jen vinařsky orientovaných je přes 20 (za všechny ostatní připomeňme Valtické vinné trhy, Valtické vinobraní, Valtický košť)

Spolkový život v obcích je rozvinut na různé úrovni a nelze jej popsat hromadně, proto zde budou uváděny spolky postupně podle obcí. Kooperace mezi spolky z jednotlivých obcí je na nízké úrovni. Výjimku tvoří Svaz postižených civilizačními chorobami a Klub aktivního stárnutí Lednice – Bulhary, které realizují program pro lidi důchodového věku ve více obcích MAS.

V Bulharech je spolkový život velmi bohatý a místní spolky jsou velmi aktivní. V průběhu roku se zde pořádá několik velkých akcí. V obci Bulhary působí Národopisný soubor Hrozének, Mužácký sbor Pulgárčané, SDH Bulhary, Myslivecké sdružení Bulhary, TJ Sokol Bulhary, Svaz žen, Český zahrádkářský svaz Bulhary a Místní skupina MRS Bulhary.

Hlohovec má s organizací spolkového života podle vyjádření místních problémy a chybí zde vůdčí postava, která by se jasně postavila do čela a dokázala spolkový život řídit. Asi jediným aktivním sdružením v obci je Občanské sdružení Hlohovčané.

V Lednici je počet spolků vyšší, celkový počet registrovaných spolků je 30. Z těch aktivních ve veřejném životě jsou to Okrašlovací spolek Lednice, Veterán club Lednice, Česká vědecká zahraničí společnost, Klub vojenství a historie Lednice, Občanské sdružení v Rytmu, TJ Moravan Lednice.

Podivín žije rovněž aktivním spolkovým životem s velmi širokým rozpětím. Ze sdružení můžeme jmenovat Podivínskou chasu, Loutkářský soubor Podivínů z Podivína, TJ Slavoj Podivín, TJ Sokol Podivín, Podivínské maminky, MO MRS Podivín, nebo Klub lodních modelářů CALYPSO.

V Přítlukách bylo neaktivnějším spolkem Myslivecké sdružení Přítluky, které zajišťovalo kulturní akce, nebo mimo jiné vlastním nákladem vystavělo kapličku sv. Huberta. Toto sdružení je již bohužel neaktivní, kvůli ztrátě honitby. Skupina aktivních členů se nyní formuje kolem paní Kružíkové z Vinného šenku, která připravuje bohatý kulturní program, a připravují vznik nového sdružení. Dalšími sdruženími v obci jsou Občanské sdružení rybářů Přítluky a Tělovýchovná jednota Sokol Přítluky.

V Rakvicích se o spolkový život starají: TJ Sokol Rakvice, myslivecké sdružení, chasa Rakvice, Jezdecký klub Rakvice, Český svaz chovatelů poštovních holubů, SK Rakvice 1932, MO MRS Rakvice, Vinaři z Rakvic, Letecko-modelářský klub Rakvice, či YMCA klub Rakvice.

Valtice mají na svém území registrováno celkem 54 aktivních spolků, což je nejvyšší počet z celé MAS. Za zmínku stojí destinační sdružení Valtice hlavní město vína. Dalšími aktivními sdruženími jsou například Basta Fidlí Valtice, Bylinková zahrádka, FBC Valtice, Klub mažorettek, Muzejní spolek Valtice, Myslivecký spolek, Průvodce parkem, Sdružení vinohradníků, Valtické vinné trhy, TJ Lokomotiva Valtice, Valtická krojovaná společnost, Vinaři Valtice 2000, Vinařská akademie Valtice.

Ve Velkých Bílovicích je asi nejvýraznějším spolkem spolek Velkobílovičtí vinaři, který proslul pořádáním celorepublikově známé akce Ze sklepa do sklepa. Unikátní na tomto spolku je rovněž to, že sdružuje 100% vinařů z Velkých Bílovic. Ve městě dále působí myslivecké sdružení, sdružení chovatelů, SDH, dechová hudba Legrúti, TJ Velké Bílovice a jezdecký klub Mustang.

Celkem lze za území MAS konstatovat silný potenciál zájmových spolků, se kterým lze v budoucím období počítat, jako s hnacím motorem akcí pro místní obyvatele i turisty. Pro činnost spolků v území MAS většinou chybí základní materiální výbava pro pořádání akcí, jako např. velkoprostorový stan,

pódium, ozvučení, osvětlení apod. Pronájem těchto zařízení od komerčních agentur enormně prodražuje akce a spolky stejně nakonec žádají místní samosprávné orgány o dotace akcí.

Lze předpokládat, že pořízením, alespoň **1 - 2 sad základního materiálního vybavení pro kulturní venkovní akce vzroste počet akcí v území** a rozpočty spolků nebudou zatěžované náklady na pronájem materiálu, o to více budou moci zkvalitňovat spolkovou činnost.

3.3 Vyhodnocení současného stavu rozvojového potenciálu území

Rozvojový potenciál území je závislý jednak na přírodních a socioekonomických charakteristikách území, ale rovněž také na způsobu jeho využívání v současnosti, ale i v minulosti. Možnosti rozvoje definuje využívání ploch, vytyčení rozvojových pólů, existence brownfields, ekologických zátěží, bezpečnostních rizik, turistických atraktivit, či kulturních památek.

Neméně významné jsou poté lidské zdroje a absorpční kapacita území, spojená s případnou kapacitou ke sdružení interních prostředků uživatelů území k realizaci projektu.

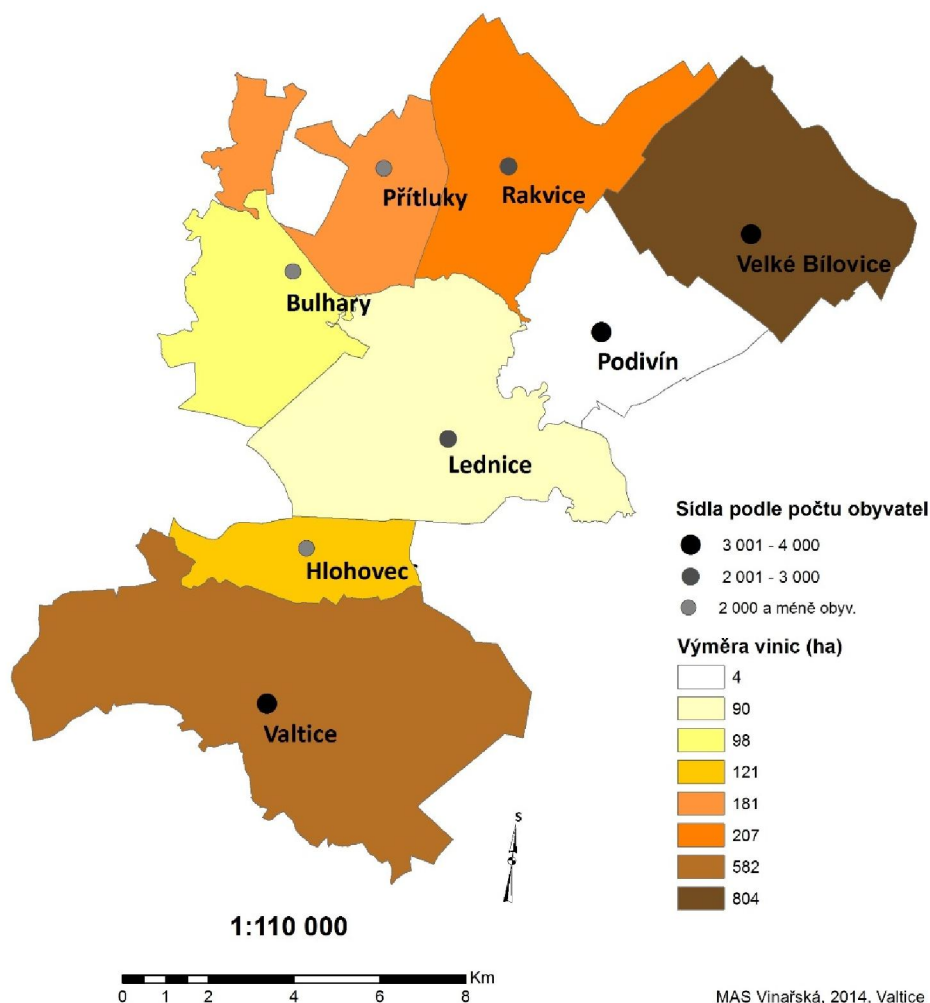
3.3.1 Využití území

Území MAS Vinařská má zemědělský charakter, což dokládá podíl 67% využití pozemků pro zemědělské aktivity, které je téměř celé vybavené závlahovým systémem zbudovaným před r. 1992. Významným ukazatelem charakteru je poté podíl téměř 17% využití zemědělských pozemků jako vinohrady, nejvýraznější podíl vinogradů na celkové výměře obce mají Velké Bílovice a to více než 26 %. Významný podíl mají také Rakvice, Valtice a Přítluky (přes 10 % výměry). Obce Bulhary a Lednice mají výměry nižší, což je dáno především velkým podílem lesní půdy. Nejnižší podíl výměry vinic má obec Podivín, a to do 1% (situace je znázorněna na obrázku 8). Detailní popis výměr jednotlivých způsobů využití půdy je uveden v tabulce v příloze č. 2.

Ve všech obcích MAS Vinařská byla schválena územně plánovací dokumentace a pravidelně probíhá její aktualizace. Pro území MAS byla dále zpracována Územní studie LVA. Poslední aktualizace ÚAP SO ORP Břeclav proběhla v roce 2012.

Lesní půda a vodní plochy jsou zpravidla ve vlastnictví státu. Vybrané fragmenty lesní půdy, které byly předmětem restitucí, patří soukromým vlastníkům. Jediný významnější vlastník je Ing. Fabičovic František, který vlastní větší množství pozemků, a v okolí jednoho ze saletů LVA - Obelisku zřídil soukromou oboru.

Obr. č. 16. Mapa: Výměry vinic v území dle jednotlivých obcí (Zdroj: © UKZUZ 2014)

3.3.2 Rozvojové plochy

Každá obec v MAS Vinařská počítá dle ÚAP SO ORP Břeclav ve svých katastrech s rozvojovými plochami. Jsou připraveny rezidenční plochy, plochy pro výrobní aktivity, plochy pro občanskou vybavenost, lázeňství i plochy pro krajinnou zeleň. Nelze určit, které rozvojové plochy výrazně převažují.

Jednotlivé obce zvolily různý rozsah při plánování rozvojových ploch. Nejvíce rozsáhlé rozvojové plochy má obec Lednice ve své jižní části, kde se počítá s rozšířením lázeňství a občanské vybavenosti. Obec Lednice počítá v menším rozsahu i s rezidenční výstavbou. Velký rozsah předpokládaného rozvoje má i město Podivín, které počítá zejména s rezidenční výstavbou a výstavbou výrobních kapacit v blízkosti dálnice D2. Významný rozsah je také u měst Valtice a Velké Bílovice, kde jsou vyznačeny rozvojové prostory pro rezidenční plochy, plochy pro výrobní aktivity, plochy pro občanskou vybavenost a v případě Valtic i pro lázeňství. Obec Hlohovec počítá se středně rozsáhlou výstavbou. Obec Přítluky má ve svém katastru rozvojové plochy malého rozsahu, nicméně v katastrálním území Nové Mlýny, náležícím k obci Přítluky, je počítáno s rozsáhlou

rezidenční výstavbou. Obce Bulhary a Rakvice mají rozvojové plochy rezidenční, výrobní i pro občanskou vybavenost malého rozsahu. V Přítlukách a Bulharech se počítá se stavbou protipovodňových opatření.

V Podivíně, v blízkosti dálničního sjezdu je v záměru zájmové skupiny MAS – vinařů zbudovat reprezentační odbytové a marketingové centrum, které bude návštěvníky za vínem vítat jako **Brána do vinařské Moravy**.

Obr. č. 17. Ilustrace: Brána do vinařské Moravy (Kristýna Košutová© 2014)

Hlavním účelem reprezentačního odbytového centra území, které disponuje více než 2 tisíci ha vinic, bude ovšem uspokojení odjíždějícího návštěvníka z dovolené, či návštěvy LVA a zároveň jako diskontní sklad a vzorová vinotéka pro majitele vinoték a restaurací z celé ČR (a zahraničí), kteří si přijedou do jednoho místa u dálnice doplnit své portfolio vín.

Celkově lze konstatovat, že především v území obcí Lednicko-valtického areálu musí rozvojové plochy respektovat historickou strukturu sídel a vegetační úpravy, rovněž **musí odpovídat nadstandardní úrovni, kvůli níž byl zapsán na seznam UNESCO.**

3.3.3 Brownfields

Na území MAS se nachází pouze jeden brownfield registrovaný Jihomoravským krajem, a to konkrétně Areál bývalého statku/sýpky ve Valticích. Areál leží ve středu města při silnici I/40, přístupný je krajskou silnicí III/41415. Jedná se o poměrně rozsáhlou lokalitu s převážně cihlovými budovami rozdílného stáří. Areál je součástí městské zástavby.

Na území Valtic se nacházejí další 2 areály, které je možné považovat za brownfieldy, a to konkrétně objekt bývalé pohraniční roty „Valtice-Celňák“ při silnici III/41415, který je tvořen několika budovami a objekt bývalé pohraniční roty „Valtice-Rajsna“ při silnici III/41413, který je tvořen jednou budovou.

V uvedených brownfieldech se nepředpokládají staré ekologické zátěže a nabízí se využití k tvorbě turistické infrastruktury. Město Valtice tak má několik objektů s významným rozvojovým potenciálem.

3.3.4 Ekologické zátěže

V obcích MAS je lokalizováno množství bodových ekologických zátěží malého, až středního rozsahu, které jsou vázány především na areály zemědělských podniků. Nejvyšší koncentrace je na území obce Lednice.

Závažnější problém představují důlní díla v okolí Velkých Bílovic vybudovaná pro těžbu ropy, uzavřená v období po roce 1945. Tyto zátěže jsou postupně sanovány.

3.3.5 Bezpečnostní hrozby

V analyzovaném území MAS se vyskytují hazardy přírodní a technologické. Sociální hazardy nebyly lokalizovány.

Plošně nejrozšířenější jsou hazardy přírodní. Téměř celé území říční nivy Dyje zasahuje aktivní povodňová zóna. Ve svažitých oblastech s ornou půdou hrozí povodně z přívalových srážek. V katastru obce Bulhary se nachází několik nestabilních svahů, které ohrožují několik rodinných domů. Boří les, v okolí Valtic, byl vyhodnocen jako velmi náchylný ke vzniku lesního požáru.

Technologické hazardy jsou vázány na menší provozy, kde hrozí zejména výbuch, požár, únik ropných látek a případně únik NCHL (isokyanát) v případě IPI Trkmanice, s.r.o. na katastrálním území Rakvic.

Problém představuje i dopravní situace během letních měsíců, v průběhu hlavní turistické sezóny, kdy dochází ke konfliktům, a případně ke kolizím, mezi řidiči automobilů a cyklisty.

Jako celek lze území MAS Vinařské považovat za bezpečný. Komplikace mohou představovat zejména kombinace několika mimořádných událostí ve stejném okamžiku. Přehled bezpečnostních hrozeb v území MAS vyjadřuje tab. č. 12.

Tab. č. 12. Bezpečnostní hrozby na území MAS Vinařská (Zdroj: Portál krizového řízení JMK)

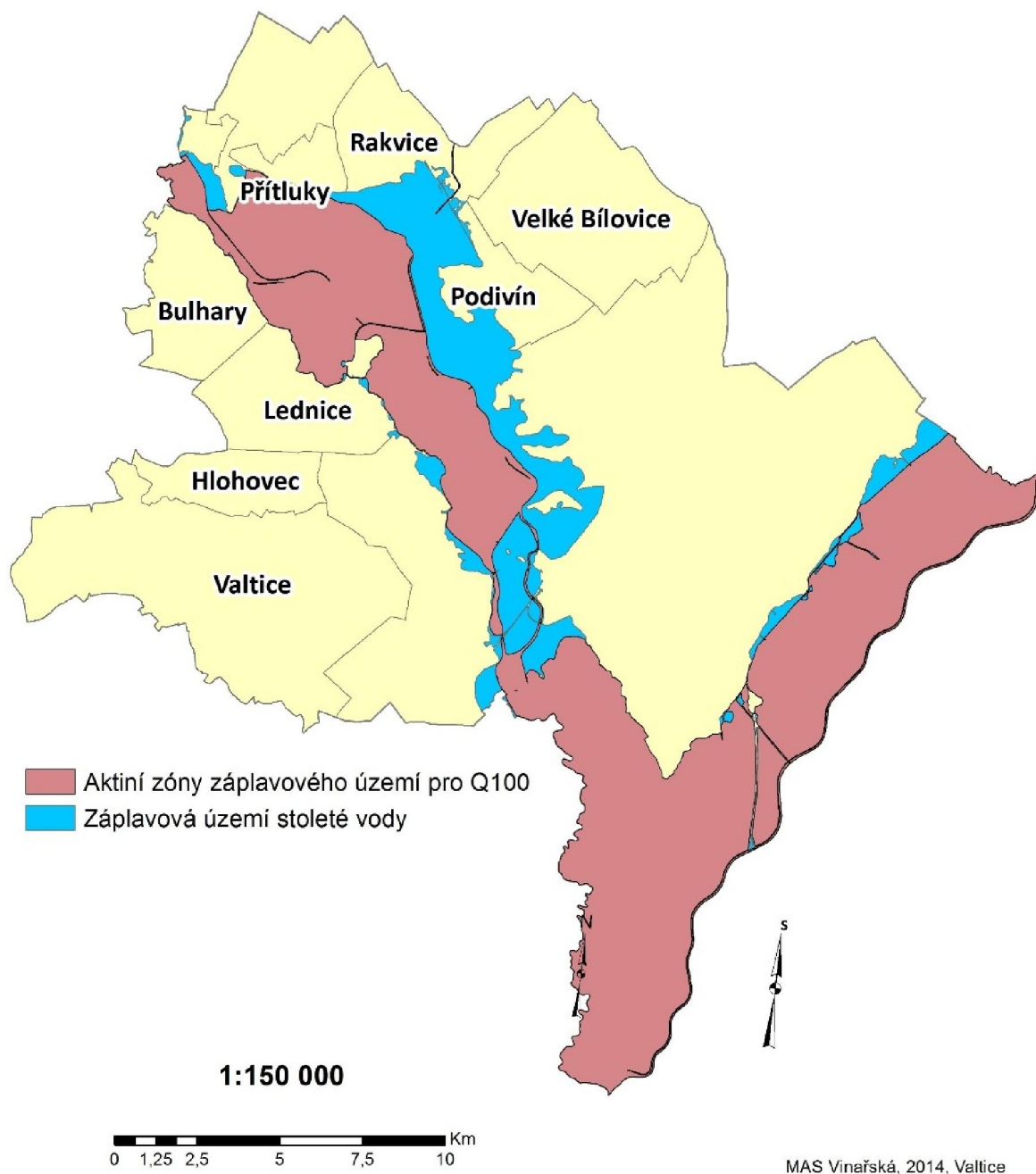
Obec	Ohrožující objekt	Charakter Ohrožení	Ohrožující látka druh	Ohrožení množ. (t, ks)	počet osob	území (km ²)	
Bulhary	VD Nové Mlýny (řeka Dyje)	zvláštní povodeň	voda	Q ₁₀₀₀	> 50	15,2	
	Řeka Dyje - svah, břeh	sesuv svahu	půda, podloží		do 50	do 500m ²	
	Dyje	zvláštní povodeň, přirozená povodeň	voda				
	Zemědělské družstvo Bulhary		veter. nákaza	skot	850	12	< 1 km ²
				prasata	2100	13	do 1 km ²
Zemědělské družstvo Bulhary ČS PHM (neveřejná)	požár, únik RL	nafta	16		0,01		
Hlohovec	ČS PHM Garčic	požár, únik RP	benzín / nafta	50/50	do 100	0,01	
	Rybník Nesyt	přivalové srážky	voda		< 100 RD		
Lednice	VD Nové Mlýny (řeka Dyje)	zvláštní povodeň	voda	Q ₁₀₀₀	> 400	25,8	
	Dyje	zvláštní povodeň, přirozená povodeň	voda				
	ČS PHM ÖMV	požár, únik RP	benzín / nafta	40/20	do 100	0,01	
	ČS PHM Euro Oil	požár, únik RP	benzín / nafta	41926	do 100	0,01	
	Mendlova Univerzita Lednice	GMO (genet. mod. org.)					
	Mendlova univerzita v Brně ŠZP Žabčice - pracoviště Lednice ČS PHM (neveřejná)	požár, únik RL	nafta	10	< 20	0,01	
	VaK a.s. Břeclav úpr. vody	únik NCHL	oxid chloričitý	0,5	5	1	
Nejdek	VD Nové Mlýny (řeka Dyje)	zvláštní povodeň	voda	Q ₁₀₀₀	> 50		
Podivín	VD Nové Mlýny (řeka Dyje)	zvláštní povodeň	voda	Q ₁₀₀₀	> 200	17,8	
	Dyje	přirozená povodeň	voda	Q ₁₀₀	< 15 RD		
	Mikro Trading a.s. ČS PHM (neveřejná)	požár, únik RL	nafta	10	< 20	0,01	
	NAVOS a.s. ČS PHM (neveřejná)	požár, únik RL	nafta	2 x 15	< 20	0,01	
	KM - PRONA, a.s.	požár, únik RP	benzín / nafta	40/40	do 100	0,01	
Přítluky	VD Nové Mlýny (řeka Dyje)	zvláštní povodeň	voda	Q ₁₀₀₀	>550	10,6	

	Dyje (Přítluky)	přirozená povodeň	voda	Q ₁₀₀	< 55 RD	
	Dyje (Nové Mlýny)	přirozená povodeň	voda	Q ₁₀₀	< 40 RD	
	ZEPRO a.s. Přítluky	veter. nákaza	prasata	4000	5	< 1 km ²
	ZEPRO a.s. Přítluky ČS PHM (neveřejná)	požár, únik RL	nafta	19,5		0,01
Rakvice	VD Nové Mlýny (řeka Dyje)	zvláštní povodeň	voda	Q ₁₀₀₀	> 1000	21,8
	Dyje	přirozená povodeň	voda	Q ₁₀₀	< 350 RD	
	ČS PHM Malinka	požár, únik RP	benzín / nafta	25/75	do 100	0,01
	IPI Trkmanice s.r.o.	únik NCHL	izokyanát	14	26	1
Valtice	ČS PHM Benzina	požár, únik RP	benzín / nafta	18,5/12,5	do 100	0,01
	MND, a.s. nádrže na ropu	požár, výbuch	zemní plyn	80		0,0024
	SEVA FLORA Valtice s.r.o. ČS PHM (neveřejná)	požár, únik RL	nafta	10		0,01
	VIVA Valtice s.r.o. ČS PHM (neveřejná)	požár, únik RL	nafta	33	< 20	0,01
Velké Bílovice	ČS PHM Petrol Station	požár, únik RP	benzín / nafta	44/16	do 100	0,01
	MND, a.s. nádrže na plyn. kondenzát	požár, únik RP	ropa	11,2		0,0015
	Agroservis spol. s r.o. ČS PHM (neveřejná)	požár, únik RL	nafta / benzín	10/5		0,01
	Základní škola Velké Bílovice	jiné nebezpečí	uzavřený RA zářič			

Dle empirických zkušeností, v oblasti dolního toku řeky Dyje, se území v minulosti mnohokrát potýkalo většinou s jarními záplavami rozvodněné Dyje, či přívalovými dešti, které stekly do údolí z polí, na kterých se pěstovaly nevhodné kultury.

Z obr. č. 18. mapy záplavových oblastí jasně vyplývá, na kterých pozemcích by se neměly podporovat projekty stavebního rázu.

Obr. č. 18. Mapa: Záplavové oblasti území MAS Vinařská, v kontextu k území ORP Břeclav (Zdroj: DIBAVOD²³)

²³ Digitální báze vodohospodářských dat

3.3.6 Kulturní památky

Lednicko-valtický areál je jednou z nejvýznamnějších turistických destinací Česka a historického a kulturního bohatství České republiky. Po staletí jej budovali Lichtenštejnové, vytvořili tuto upravenou krajinu o rozloze 283,09 km², čímž patří mezi nejrozsáhlejší člověkem vymodelované území v Evropě. Působivá mozaika parků, zahrad, rybníků, řek a lesů, doplněná řadou soch, zámečků, chrámů, kaplí a kolonád byla v roce 1996 zapsána na seznam Světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO a od roku 2003 je také součástí biosférické rezervace Dolní Morava. Struktura umělých prvků, které dávají ráz území, **zabírá pouze 4% plochy**.

Díky této kompozici se v dnešní době na území MAS nachází 82 kulturních památek, z čehož zámecké komplexy ve Valticích a v Lednici mají statut národní kulturní památky a krajina je chráněna jako Krajinná památková zóna Lednicko-valtický areál. Vedle staveb Lednicko-valtického areálu je památkově chráněno množství staveb v centrech měst a obcí, jako jsou například měšťanské domy, radnice, nádraží, atd. V regionu je památkově chráněno také množství sakrálních staveb, kde jsou zastoupeny kostely, sochy svatých a boží muka.

Nejvýznamnějšími a nejnavštěvovanějšími památkami LVA jsou mimo vlastní zámecké komplexy tzv. „SALETY“, převážně solitérní stavby rozmístěné v území LVA²⁴:

Zámek Lednice

Je se svým parkem **nejnavštěvovanější národní kulturní památka v ČR**. Po složitém vývoji od gotické tvrze přes renesanční, barokní a klasicistní podobu se dochovala poslední přestavba v historizujícím novogotickém slohu z let 1846 – 1858. Je dílem nadaného vídeňského architekta Jiřího Wingelmüllera a jeho nástupce Jana Heinricha. Stavba, pokrytá jemnou krajkou dekoru s gotizujícími okny, portály, arkýři a cimbuřím, fiálami a chrličí, působí pohádkovým dojmem, který umocňují skvostné interiéry, zdobené kazetovými stropy, vyřezávaným obložením stěn a zárubní a samostatnými schodišti.

Zámek Valtice

byl původně hrad, založený snad již ve 12. století, pasovskými biskupy nebo rakouským rodem Seefeldů, od roku 1387 až do roku 1945 náležel Liechtensteinům. Několikrát přestavován, v 2. polovině 16. století renesanční úpravy. v letech 1645 - 1646 byl poškozen Švédy, poté následovala dlouhodobá barokní přestavba. Na výstavbě zámku se podíleli význační architekti F. Carratti, G. G. Tencalla, A. a J. K. Ernové, D. Martinelli, A. Beduzzi a A. Ospel, sochař F. Biener a štukatér Alberti.

²⁴ Zdroj: <http://www.lva.cz/cs/turistika/salety-lva/>

Minaret

Stavba vznikla v letech 1798 – 1802 podle návrhu architekta Josefa Hardmutha jako pohledový uzávěr hlavní osy parku. Stojí v bažinaté půdě na dřevěných pilotech. Skládá se z jednopatrové budovy a třípatrové věže s ochozy. Přízemí se otevírá arkádami a zdobí je mravoučné texty z koránu. V patře kráší osm místností, zaklenutých nízkými kopulemi, maurské ornamenty. Z věže vysoké 60 metrů je úžasný výhled do parku a okolí, na Pálavu a Bílé Karpaty. **Minaret je jedna z nejvyšších rozhleden v ČR.**

Janův hrad

postavil v letech 1807 – 1810 architekt Josef Hardmuth ve formě romantické zříceniny v zákrutu řeky Dyje uprostřed lužního lesa. Půdorys tvoří čtyři nárožní věžice uzavírající čtverhranný dvůr. V hlavním traktu byl v přízemí byt myslivce a v patře sál s přilehlými místnostmi. Byl „goticky“ vymalován a zařízen tak, aby vyvolával iluzi středověku. Kouzlo místa dotvářelo romantické prostředí nedotčené přírody.

Lovecký zámeček

je klasicistní myslivna na cestě k Janohradu. Z jeho balkonu sledovaly dámy průběh lovů na přilehlých loukách. Byl postaven roku 1806 podle projektu Josefa Hardtmutha.

Rybniční zámeček

z roku 1816 je elegantní jednoduchá patrová budova s kuželkovou balustrádou a rizality s tympanony. Bohatší průčelí má tři francouzská okna s balkonem, obráceným k rybníku. V současné době je majetkem Mendelovy univerzity v Brně a je přístupný pouze několikrát v roce.

Chrám Tří Grácií

Empírový zámeček navrhl lichtenštejnský stavební ředitel Jan Karel Engel a mramorem a mozaikou vyzdobili bratři Martinettiové v letech 1824 – 1825. Půlkruhová stavba má 12 jónských sloupů a obklopuje sousoší tří řeckých bohyně, které z jednoho balvanu vytesal Martin Fischer. Klieberovy sochy ve výklencích představují jednotlivé vědní a umělecké obory. Zámeček má vzadu valeně klenutý sál s malbou na stěnách.

Rendez - vous

čili Dianin chrám postavil na nejvyšším místě Bořího lesa podle Hardmuthových návrhů architekt Josef Kornhäusel v letech 1810 – 1812 pro známého vojevůdce z napoleonských válek Jana I. Zámeček má podobu římského triumfálního oblouku, sochy Josefa Kliebera představují denní doby a reliéfy lovecké výjevy, nápisy se obracejí k bohyni lovu Dianě.

Kaple Sv. Huberta

nejmladší stavba areálu, byl postaven v roce 1855 podle návrhu Jiřího Wingelmüllera stavitelem Janem Heidrichem, sochařskou výzdobu provedl František Högler. Je to napodobenina gotické kaple s

trojbokým oltářem a sochou sv. Huberta, postavená z pískovcových kvádrů, opatřených smyšlenými středověkými kamenickými značkami. U kaple se konávala děkonná bohoslužba na ukončení honů.

Nový dvůr

z roku 1809 je empírové hospodářské stavení, rozvržené kolem čtvercového dvora. Přední frontu tvoří arkádová zeď, ukončená po stranách portálovými vjezdy a uprostřed zdůrazněná rotundou s pilířovým ochozem, která má vpředu sál a vzadu stáj, původně určenou pro chov ovcí „merinos“.

Belveder

drobný zámček u Valtic, sloužil k chovu bažantů. Otevírá se od něj kouzelné panorama Pálavy a Mikulova.

Hraniční zámček

vybudoval stavitel Jan Karel Engel na bývalé hranici markrabství moravského a arcivévodství rakouského, jak o tom svědčí nápis na budově „Grenzmäl zwischen Österreich und Mähren“. Tvoří jej skupina tří altánů, stojících uprostřed a na koncích dlouhé přízemní budovy. Stavba působí jako architektonická kulisa překrásného přírodního prostředí a zrcadlí se v Hlohoveckém rybníce.

Pohansko²⁵

je empírový zámček, který byl postaven na valu bývalého velkomoravského hradiště z 9. století v letech 1810—1812 stavitelem Josefem Hardtmuthem. Dnes tu je instalována expozice prezentující výsledky rozsáhlých archeologických výzkumů.

Kolonáda, zvaná Reistna

na Reistně, na jižním obzoru Valtic, ovlivněná podobnou stavbou ve vídeňském Schönbrunnu, byla postavena v letech 1817—1823 jako vzpomínka na Liechtenšteiny Františka Josefa I., Filipa a Aloise. Jejich památku připomínají nápisy na stěnách. Sochařskou výzdobu provedl Josef Klieber.

Apollónův chrám

Postavil v letech 1817 – 1819 architekt Josef Kornhäusel. Zámček tvoří osm dórských sloupů před průčelní zdí s půlkruhovým výklenkem. Na atice spočívá nástavba zaklenutá půl-kopulí a ukončená terasou s klasicistním zábradlím, na niž se vystupuje točitým schodištěm. Vzadu přiléhá přístavek s bytem. Zámček zdobí široký plastický vlys s motivy řecké báje o Apollónovi, skupina amoretů s lyrou a sochy múz. Sochařem byl Josef Klieber.

Obelisk

památník s pozlacenou hvězdou na špici vysoký 23 m, připomíná od roku 1798 uzavření míru mezi Francií a Rakouskem, lidový název „Facka“ zase údajně neknižecí ukončení hádky mezi knížetem a kněžnou po velké prohře v kartách.

²⁵ Zámček Pohansko leží v katastru města Břeclavi, o začlenění do územní působnosti MAS Vinařská se v současné době jedná (červenec 2014)

Zámeček Lány²⁶

Stavba byla stejně jako nedaleký zámeček Pohansko postavena v letech 1810 - 1812 knížecím architektem Josefem Hardmuthem a sloužila knížecí rodině během lovů v oboře Soutok. V současné době je v soukromém vlastnictví.

Podrobný seznam nemovitých kulturních památek v území MAS Vinařská, dle jednotlivých obcí, je uveden v **příloze č. xy**.

Kategorie památkové ochrany:

Nemovitá kulturní památka:

ve smyslu zákona č. 20/1987, Sb., o státní památkové péči, v Ústředním seznamu kulturních památek zapsána pod rejstříkovým číslem 1365 (areál zámku v Lednici) a 1750 (areál zámku ve Valticích). V parcích existují stavby, které jsou samostatně vedenými nemovitými kulturními památkami. Parky kolem saletů nejsou samostatně chráněny. Součást památkové zóny lednicko-valtického areálu: 484/1992 Sb. vyhláška ministerstva kultury České republiky ze dne 10. září 1992 o prohlášení Lednicko - valtického areálu na jižní Moravě za památkovou zónu.

Národní kulturní památka zámek a park v Lednici i národní kulturní památka zámek a park ve Valticích:

Sbírka zákonů č. 262 / 1995. Nařízení vlády ze dne 16. srpna 1995 o prohlášení a zrušení některých kulturních památek za národní kulturní památky.

Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO:

zapsána dne 7. prosince 1996 pod bodem C 763. Bylo prohlášeno dle 3 kritérií směrnic UNESCO:

(I) kritérium 1

(II) kritérium 2

(IV) kritérium 4

Předmět památkové ochrany:

Zachování jedinečného krajinářského celku z první poloviny 19. století, s pozdějšími vklady představovanými především historizujícími formálními zahradami, historizujícími úpravami krajinářského rázu a vazeb ve velkoryse architektonicky komponované krajině.

Cíl památkové ochrany:

Uchování všech činitelů a složek, které se podílejí na formování kompozice i biologické hodnotě díla, k nimž patří zejména: dispoziční rozvrh, hmotová seskupení dřevin i jejich vlastní dendrologická skladba, formace rybníků, směřování i proporce pruhledů a pohledů vyhlídek a stavby, které neobyčejné dílo korunují a dotvářejí.

²⁶ zámeček Pohansko a Lány patří do území LVA, ne však do území MAS Vinařská, nachází se v KÚ Břeclav

3.3.7 Vlastní prostředky

Území má velké množství kapacit ke sdružení vlastních prostředků, což je deklarováno nejen spoluprací jednotlivých samospráv (viz. Dobrovolný svazek obcí Lednicko-valtického areálu), tak spoluprací neziskového sektoru a místních podnikatelů (např. zájmová skupina MAS – vinaři) při realizaci společných cílů a vizí.

3.4 Vybrané realizované rozvojové projekty

V předchozích obdobích bylo realizováno na území MAS velké množství rozvojových projektů, které byly podpořeny z širokého spektra zdrojů, v němž figurují Operační programy, dotační tituly ministerstev a jim podřízených organizací, dotační tituly Jihomoravského kraje a dotace nevládních organizací. Nejvíce aktivní v získávání prostředků byly obce Valtice a Lednice.

Asi nejvíce využívaným zdrojem podpory byl ROP Jihovýchod, ze kterého bylo podpořeno na území MAS deset projektů, a to jak projektů obecních, tak soukromých. Za zmínku stojí například přeložka silnice v Lednici, výstavba rozhledny v Přítlukách, rekonstrukce náměstí ve Valticích, či výstavba ubytovacího komplexu ve Velkých Bílovicích.

Dalším hojně využívaným operačním programem je OP Životní prostředí, který byl využit například pro obnovu zeleně ve Valticích či v zámeckém parku v Lednici. U těchto programů je nutné vytvořit systematický přístup k péči o kulturní krajinu a postupovat postupnými kroky k její obnově a následné péči podle rámcového plánu managementu péče.

Méně objemné dotační tituly poté poskytl Jihomoravský kraj zejména v oblasti Kultury a památkové péče, například lze jmenovat rekonstrukci kaple P. Marie ve Valticích. Péče o kulturní památky je rovněž financována z rozpočtu Ministerstva kultury.

Přímé dotace pro rozvoj poskytlo Ministerstvo místního rozvoje a to například v případě Hlohovce pro potřebu vybudování inženýrských sítí, či Muzea železné opony ve Valticích, kde byl podpořen zahajovací provoz.

Z nevládních organizací můžeme jmenovat například Nadaci ČEZ, která podpořila vznik dětského hřiště ve Valticích, nebo Nadační fond Ledňáček, který podpořil rekonstrukci Maurské vodárny v zámeckém parku v Lednici.

Celkově lze konstatovat, že prostředky pro rozvoj jsou v území čerpány z širokého spektra zdrojů, nicméně absorpční kapacita území je mnohem vyšší a využívání prostředků tedy nelze hodnotit jako dostatečné. V budoucím období je nezbytná vyšší organizace a větší informovanost v návaznosti na jasně definovanou strategii.

Tab. č. 13. Vybrané realizované podpořené rozvojové projekty na území v letech 2007- 2013 (Zdroj: Regionální rada regionu soudružnosti Jihovýchod (2013), webové stránky obcí)

Obec	Projekt	Druh dotace
Bulhary	III/42117 Bulhary průtah	ROP JV
Bulhary, Lednice	Oprava silnice - III/42117 Nejdek - Bulhary	Phare
Hlohovec	Modernizace základní školy	Ministerstvo financí
Hlohovec	Výstavba sběrného dvora s administrativní budovou	SFŽP
Hlohovec	Inženýrské sítě budované na „Gmajně“	Ministerstvo pro místní rozvoj
Lednice	Lázeňská zóna Lednice - doplnění infrastruktury	ROP JV
Lednice	Technické zhodnocení Lázní Lednice	ROP JV
Lednice	Rekonstrukce Zámeckého hotelu Lednice	ROP JV
Lednice	Silnice II/422 - Lednice, přeložka silnice	ROP JV
Lednice	Regenerace a obnova vegetačních prvků v lednickém parku	OP ŽP
Lednice	Multifunkční centrum	IOP
Lednice	Rekonstrukce Maurské vodárny	NF Ledňáček
Lednice	Regenerace a obnova vegetačních prvků lednického parku	SFŽP
Přítluky	Výstavba turistické stezky a rozhledny v katastru obce Přítluky	ROP JV
Rakvice	Úpravy sportovních zařízení ZŠ a MŠ Rakvice	ROP JV
Valtice	Komplexní stavební úprava náměstí Svobody Valtice	ROP JV
Valtice	Úprava a obnova zeleně ve Valticích	OP ŽP
Valtice	Rekonstrukce Kaple P. Marie	Jihomoravský kraj
Valtice	Výstavba sběrného dvora s administrativní budovou	SFŽP
Valtice	Zlepšení energetické náročnosti objektu ZŠ ve Valticích	OP ŽP
Valtice	Oranžové hřiště u žirafy	Nadace ČEZ
Valtice	Bezbariérové chodníky I. etapa	SFDI
Valtice	Program regenerace městské památkové zóny Valtice	Ministerstvo kultury
Valtice	Muzeum železné opony	Ministerstvo pro místní rozvoj
Valtice	Stezka bosou nohou	OP ČR - Rakousko
Valtice, Hlohovec	Oprava silnice - III/42230 Valtice - Hlohovec	Phare
Valtice	Komplexní rekonstrukce a výstavba chybějící části silnice Valtice – Katzelsdorf, část po st. hranici	Jihomoravský kraj
Velké Bílovice	Výstavba multifunkčního ubytovacího komplexu	ROP JV
Velké Bílovice	Naučně - poznávací stezka mezi vinicemi Velkých Bílovic	ROP JV

3.5 Analýza problémů

Z analytické části strategie území vyplývají a jsou zřejmé problémy, které se v podstatě překrývají se slabými stránkami SWOOT analýzy. V segmentu cestovního ruchu a obecné koordinace, především chybějící **management území**, který by dokázal koordinovat potřeby v oblasti cestovního ruchu, kultury, či pořádání akcí spolky. V území chybí rovněž **destinační agentura**, která by byla schopná přivádět návštěvníky plynule a na dlouhodobější pobyt, než je víkend. Rovněž by na ní ležel hlavní úkol, dělat aktivně destinační marketing. I z těchto důvodů je relativně silná **turistická infrastruktura** do této doby vybudovaná (např. 4,5 tis. lůžek), využívaná relativně stále méně a méně, hlavně v době **mezi víkendy**. V území chybí rovněž **zařízení pro zahraniční a VIP klientelu**, která nepřijede, protože se nemá kde ubytovat, nebo území rychle opouští. Chybí rovněž ubytovací kapacity pro **kongresovou turistiku**, zejména bude chybět od r. 2015, kdy již bude v plném provozu Multifunkční centrum Lednice s velkou kapacitou hlavního sálu a zejména zrekonstruovaná zámecká jízdárna ve Valticích s kapacitou v tis. osob.

Území MAS Vinařská je protkáno hustou sítí **cyklostezek**, které byly zbudované v devadesátých letech minulého století a jsou provozované jednotlivými zřizovateli. V těsné příhraniční oblasti byly pro stezky využité bývalé asfaltové silnice, zbudované tehdejší Pohraniční stráží. Tyto, pokud se toho nechopily obce, ale nikdo **neudrůže**. Čím dál od hranice, tím horší je situace, protože cyklostezky spojující hlavní turistická a jádrová centra (Lednice, Valtice, Břeclav) vedou buďto lesem, nebo po polních cestách a navíc po velké objížďce. Většina cyklistů, proto volí přímější a pohodlnější trasy po frekventované silnici I. třídy Valtice – Břeclav, nebo úzké, ale frekventované silnici alejí Petra Bezruče mezi Lednicí a Valticemi, chráněnou památkovou péčí. Dochází zde nejen **k řadě kolizí**, ale již i smrtelným úrazům cyklistů. Palčivým nedostatkem je i prakticky absence jakéhokoli **oficiálně provozovaného koupaliště** v území MAS

Velkým nedostatkem v turistických centrech Valtice a Lednice jsou i **středem obce vedoucí státní silnice**, v případě Valtic, silnice I. třídy, neúměrně zatěžovaná vozidly TIR.

Problémem území je i **nedostatečná péče o krajinu**, projevuje se to nejen neudržovanými porosty kolem cest, komunikací a silnic, ale i ještě různými „zapomenutými zákoutími“, kterých v pohraničí za uplynulá desetiletí zůstává stále dost. Problémem, hlavně z ekologického hlediska je **pěstování širokořádkových plodin** na svažitých pozemcích, tyto při silnějších deštích způsobují půdní erozi a v obydlených místech v údolích se zvyšují náklady na odklizení naplavené půdy. Na zemědělské půdě, která je v celém území MAS většinou pod závlahou, zbudovanou do r. 1992, se pěstují **plodiny s nízkou přidanou hodnotou**, což je pro tento historicky zemědělský kraj velmi nevýhodné. Přestala se prakticky pěstovat **zelenina a většina ovocných sadů** byla zrušena. Nedostatkem zeleniny a ovoce a absencí v nedávné minulosti zrušeného zpracujícího závodu Fruta Lednice, se prakticky nevyrábějí tradiční konzervované regionální zeleninové výrobky. Chybí i výroba **regionálních potravinářských**

produktů, které by se mohly vyrábět v menších konzervárnách, či zpracovnách (sušárnách apod.) rodinného nebo družstevního typu. **Malí a střední, ale i velcí vinaři**, kteří hospodaří celkem na výměře přes 2 tis. ha vinic, **postrádají zařízení typu odbytového** a marketingového centra. Velcí vinaři zařízení v blízkosti dálničního sjezdu v Podivíně, který by zvýhodňoval proti ostatní konkurenci na Moravě. Malí vinaři jedno, nebo více center v území, které by bylo za ně schopné provádět aktivní marketing, prodej a odbyt výrobků tak, aby se sami mohli naplno vrátit do sklepů a vinic, kam patří.

V nesčetných restauracích se nedostatkem regionálních zemědělských výrobků **raději vaří zahraniční, či jakési globální jídla** ze surovin nakoupených v marketu, které mají původ v daleké cizině, čímž se podporují prakticky zemědělci jinde v Evropě a Světě. Personál restaurací ve vinařském kraji **nemá většinou ani poněti o víně**, které by zde mělo být nosným nápojem k jídlu, přičemž v území mnoho roků působí úspěšně Vinařská akademie, jejímiž kurzy prošli tisíce profesionálních sommelierů z celého Česka.

Všem bez rozdílu komplikují činnost **omezení ze strany památkové péče**, kdy zejména ve Valticích je v celém katastru uznaná městská památková zóna a kompromis s úředníky-památkáři je většinou těžký, protože ještě se nikdy nestalo, aby se první návrh investora líbil a byl schválený. Podobná omezení jsou praktikovaná ze strany ochrany přírody, i když zde je případů k vyjádření mnohonásobně méně, než v zástavbovém území.

V dnešní době chybí **angažovanost obyvatel** v rozvojových aktivitách, velká „přeinformovanost“ v různých reklamních kampaních a nechuť přijímat téměř jakékoli informace, vzdálila obyvatele od sebe a od veřejného dění. Malá je rovněž **spolupráce mezi lokálními partnery** a to partnery všech typů: samospráva-NNO-podnikatelská sféra.

Spolky, které zajišťují rozhodující měrou většinu kulturních, vinařských, sportovních a jiných akcí, nemají většinou **ani základní materiální výbavu**. Neustále vypůjčování např. velkoprostorového stanu, pódia, ozvučení apod. stojí nemalé prostředky a mnohdy se akce dostává do záporných čísel a spolky to odrazuje od další činnosti, nebo žádají obce o finanční pomoc.

V oblasti sociální péče a začleňování vyloučených skupin jsou v území MAS **nejpostiženější skupinou senioři**, kterým byly v minulých obdobích zrušené kdysi samozřejmé kluby, provozované obcí. Dále, rychlým nástupem informačních technologií v posledních letech, se tato skupina dostala mimo běžné veřejné dění, ale i běžnou rodinnou informovanost (např. mobilní telefony). Organizací odborných kurzů, zaměřených na PC gramotnost, finanční gramotnost, kriminální prevenci apod. se tato skupina znovu vrátí do současného společenského proudu.

3.6 Analýza potřeb

Obecně lze konstatovat, že potřeby, které vyplývají z analytické části strategie lze opačným znamenkem změnit u vyjmenovaných nedostatků a problémů. Tak jednoduchý problém ale není.

Analýza rozvojových potřeb uživatelů území, tedy občanů, právnických osob a návštěvníků, je klíčovým podkladem pro určení základních rozvojových vizí území ve smyslu realizace Partnerství a principu LEADER. Uživatelé území jsou prioritní veličinou, jejíž potřeby a požadavky by měly být vyzvednuty s ohledem na výše uvedenou analýzu fyzickogeografických a socioekonomických charakteristik. Analýza rozvojových potřeb uživatelů území vychází z dotazníkového šetření, které bylo provedeno pracovníky MAS v terénu, a obsahuje vyjádření přibližně 180 respondentů. Stejně šetření probíhalo rovněž online, kde se do průzkumu zapojilo přibližně 30 uživatelů území. Dalších několik desítek občanů se účastnilo besed u kulatých stolů, organizovaných v každé obci území MAS. Vnímání prostoru MAS je u jednotlivých uživatelů rozdílné, velmi záleží na statutu uživatele (řadový občan, podnikatel, manažer či návštěvník).

Z pozitiv uváděných respondenty z řad občanů je nezbytné na první místo uvést obec Přítluky a vybudování vinného šenku, přilehlého areálu a rozhledny, což obec evidentně oživilo a jsou zde zapojování do dění i místní občané. Rovněž v Bulharech se podle občanů změnilo mnoho k lepšímu. Byla zde vybudována nová kanalizace, nové byty, zrekonstruován obecní úřad a vozovka. Po dlouhých letech byl v Bulharech zrekonstruován dům Ditrich. Obyvatelé vyzdvihují i spolkový život v Bulharech. V Rakvicích si lidé chválí provedenou rekonstrukci školy, školky, sokolovny a dalších obecních budov včetně rekonstrukce náměstí. Ve Velkých Bílovicích občané kvitují zejména občanskou vybavenost, vinařství a s ním spojený bohatý kulturní život. V Lednici byly nejčastěji zmiňovány lázně a zbudovaný průtah městem. V Podivíně lidé uváděli jako výrazné pozitivum výsadbu stromů a obnovu komunikací a chodníků. Dobře bylo hodnoceno i nové dětské hřiště. Respondenti dále uváděli jako pozitivum postupnou rekonstrukci budov LVA, zvýšení kapacity vinných sklepů, obnovu zeleně a zkvalitňování občanské vybavenosti.

Pozitiva uváděná návštěvníky regionu se v mnohém shodují s těmi, které uváděli místní občané. Pozitivně jsou hodnoceny zejména rekonstrukce budov, služby, úprava zeleně, informace poskytované TIC a akce pro turisty.

Podnikatelé a manažeři vidí pozitiva zejména ve velmi rozvinutém cestovním ruchu v regionu a s ním spojenými příležitostmi. Výhodná je podle této skupiny respondentů i geografická poloha.

Náměty občanů ke zlepšení se v mnoha místech shodovaly, a proto jsou uváděny dohromady (s výjimkou vyloženě konkrétních případů). Asi nejpalčivějším průřezovým problémem je absence vhodných míst ke koupání a případně koupaliště.

Občané regionu by nadále uvítali více možností pro vyžití a realizaci dětí a mládeže. Další hojně zmiňovanou oblastí je tvorba míst pro konání kulturních akcí, případně kulturních domů. Občané

by také uvítali zvelebování veřejných prostranství. V mnoha případech je rovněž uváděna potřeba zvýšení spolupráce mezi spolky, zejména při konání společných akcí a organizaci projektů. V některých místech občané naráží na špatný stav komunikací, který je ovšem postupně řešen orgány místní samosprávy. V názorech mnoha respondentů figuruje rovněž absence wellness služeb. Důraz by měl být podle občanů kladen i na vyžití seniorů, na jejich zapojování do veřejného života, případně na vybudování/obnovu kluboven pro seniory. Celkově by se měl změnit i vzhled některých obcí, měla by být regulována reklama a sjednoceny fasády domů u hlavních ulic, jak uvádí jeden z respondentů: „Mělo by se přispět obyvatelům Podivína na fasády, protože po sjezdu z dálnice na Lednici turisté asi nezískávají pocit, že právě vjíždí do LVA“.

Turisté by rozhodně zlepšili orientační a informační tabule u jednotlivých turistických atraktivit, stejně tak jako možnosti parkování a v neposlední řadě stav cyklostezek. Celkově by se podle nich mělo investovat do turistické infrastruktury, a to nejen do značení cyklostezek, ale také například do odpočívadel, odpadkových košů, relaxačních zón, či vyhlídkových bodů. Hrozbou je nepochopení turistického zájmu pro starousedlíky o toto území. **Mnozí poukazují na přeplněné cyklostezky i silnice, které jsou díky cyklistům hůře průjezdné (Lednicko-valtická Bezručova alej). Situace se musí řešit komplexním zpracováním studie pohybu turistů a jejich rovnoměrnějším rozložením.** Pro zvýšení atraktivity regionu je podle dotázaných také vytvoření alternativ k zámekům a památkám. Jako příklad jmenovali Salón vín, Muzeum železné opony, skanzen, zookoutek, zaniklé akvárium v Lednici či Muzeum blbostí v Rakousku. **Nové turistické cíle by měly mít souvislost s místem a pokračovat v tradicích.** Zajímavým projektem rozvoje může být prezentování sortimentu šlechtění ovoce Mendelovy univerzity, či představení sortimentu rostlin v této instituci.

Podnikatelé by v regionu uvítali zejména jednotnou propagaci společného destinačního produktu a funkční webový portál s aktuálními informacemi. Podle podnikatelů je důležité pracovat na tom, aby se lidé v regionu zdrželi déle a aby jej navštěvovali také mimo hlavní sezónu. Několikrát byla zmíněna i vize zábavního/pohádkového/dobrodružného parku. Podle podnikatelů by rovněž pomohlo zřízení **zvláštního veřejného dopravního prostředku**, který by nabízel služby i v nočních hodinách. V destinaci chybí i tradiční suvenýry a upomínkové předměty, tričko a pohled v dnešní době už mnoha lidem nestačí. Stejně tak by měla být vydána oficiální mapa, v dobrém měřítku se svou online verzí s aktuálními informacemi a definičními orientačními body v terénu, které by sloužily i pro lepší orientaci složek IZS.

Celkově lze shrnout názory uživatelů na zlepšení do třech slov: spolupráce, propagace a inovace. Uživatelé cítí příležitost ke zlepšení, chybí jim ovšem leader, který by je vedl. Diskutovaná byla rovněž nezbytnost inovací a rozšíření turistické nabídky v souvislosti s **konkurencí dalších destinací.**

3.7 Zvláštnosti a specifika území

Přírodní podmínky území nevykazují žádné výraznější zvláštnosti a specifika. To co dělá územím hodnotným je lidský potenciál a systémový přístup k managementu území. Lichtenštejnové takto pracovali přes 700 let. Toto je i pro stávající obyvatele závazkem. V České republice je Lednicko – valtický areál nejrozsáhlejší kulturní krajinou.

Celé území MAS Vinařské je velmi vhodné pro zemědělství a realizaci cestovního ruchu. Význačná je i výměra vinic 2087 ha, která řadí území k předním vinařským regionům v evropském měřítku. Pozitivní je i dobrý stav životního prostředí, značná biodiverzita a velké množství chráněných území různých typů. Socio-ekonomické charakteristiky jsou již specifičtější. Základním rysem osídlení je koncentrace velkého počtu obyvatel do malého počtu sídel. Zároveň je v regionu značně vyvinuta polycentricita. Vývoj počtu obyvatel zaznamenal po druhé světové válce prudký pokles, který byl vystřídán pozvolným růstem až do roku 1980. Od tohoto roku má počet obyvatel území setrvalou tendenci. Strukturu obyvatel dle jednotlivých věkových kategorií lze označit za typ regresivní, tj. stálý pokles počtu narozených a s tím spojenou nedostatečnou úrovní reprodukce. Bez vzdělání je pouze 1%, 53% populace regionu nesložilo maturitní zkoušku, vysokoškolské vzdělání získalo 11% obyvatel. Trh práce se nachází v současné době ve stabilizované situaci, i přes problémy, které region postihly v minulých letech vlivem ekonomické recese.

V obcích MAS má dle Databáze ekonomických subjektů ČSÚ sídlo přibližně 3900 ekonomických subjektů. Nejvíce z nich je lokalizováno ve městech a v obci Lednice, kde je vyšší počet subjektů způsoben vyšší koncentrací poskytovatelů služeb pro cestovní ruch. Ze zemědělských podniků převažují závody na zpracování vinné révy. Průmyslová výroba na sledovaném území nehraje významnější roli.

Dopravní situaci v MAS lze obecně považovat za dobrou. Problém představuje především sdílení silnic s cyklistickými trasami a dopravu turistů o víkendech mezi obcemi, případně ke kulturním památkám rozsetých v areálu LVA.

Vybavenost obcí je na velmi vysoké úrovni. Pouze v Úvalech chybí ČOV a plynová přípojka. Rozvojovým problémem do budoucna je i absence služeb pro náročnější klientelu.

3.8 SWOT analýza

Tab. č. 14. SWOT analýza území MAS Vinařská

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
· Kulturní bohatství, přírodní bohatství,	· Chybějící management území
· Území zapsané v seznamu UNESCO	· Chybějící destinační agentura
· Silné ubytovací a stravovací kapacity	· Malá spolupráce mezi lokálními subjekty
· Tradiční vinařská turistika	· Angažovanost obyvatel v rozvojových aktivitách
· Přes 1 mil. návštěvníků v území MAS	· Omezení ze strany orgánů památkové péče
· Velká výměra vinic	· Omezení ze strany ochrany přírody
· Velký počet profesionálních vinařství	· Absence zařízení pro náročnější turistickou klientelu
· Velké vodní plochy	· Stav klíčových cyklostezek
· Dobrá dopravní dostupnost a obslužnost	· V restauracích chybí regionální kuchyně
· Velká síť cyklostezek	· Malé povědomí personálu restaurací o víně
· Dobrá občanská vybavenost obcí	· Spolky nemají potřebné materiální vybavení
· Silný spolkový život v obcích	· Na polích se pěstují pouze obilniny a olejnin
· Velký počet víkendových akcí	· Nedostatečně využívaná turistická infrastruktura
· Zemědělská půda v území je vybavená závlahovým systémem	· Absence odbytového centra pro malé vinaře a zemědělce
· Dobrá meziobecní spolupráce	· Absence klubů pro seniory
· Dobrá úroveň i kapacity ZŠ a MŠ	· Silnice I. třídy vede městem Valtice
· Sídlo univerzity (ZF MZLU) v území	· Absence výroby regionálních potravin
· Sídlo jediné střední vinařské školy v ČR	· Nedostatečná péče o krajinu
· Know-how profesionálního konzervárenství mezi obyvateli	· Úvaly, místní část Valtic nemá stále zbudovanou kanalizaci a odpadní voda tak není stále řešena
· Dobrý potenciál lidských zdrojů	·
· Profesionální vinařské organizace v území	·
· Počet muzeí v území	·
· Dobře vybavená sportoviště a dětská hřiště v obcích	·
· Počet bezbariérových chodníků	·
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
· Navázání na současný potenciál	· Nedostatek finančních prostředků
· Vytvoření koordinované vinařské prezentace	· Limity ze strany orgánů památkové péče
· Znovuobnovení přírodních koupališť	· Limity ze strany ochrany přírody
· Vodní turistika a sportovní rybolov	· Nevůle místních obyvatel pro rozšiřování turismu
· Vytyčení rozvojových priorit	· Neochota spolupráce mezi místními subjekty
· Větší využití lokálních tradic a produktů	· Nezájem obyvatel o veřejné záležitosti
· Materiální podpora spolkové činnosti	· Meziobecní rivalita
· Zapojení většího počtu místních obyvatel do rozvojových aktivit	· Neshody při zavádění jednotného managementu území
· Zavedení jednotné prezentace území	· Rivalita mezi výrobci vína
· Infrastruktura pro náročnější klientelu	· Rivalita mezi spolky
· Vytvoření páteřních cyklostezek s povrchem	· Střety cykloturistů s vozidly na státních silnicích
· Zavedení managementu území	· Neshody při zavádění jednotné prezentace
· Spolupráce vinařů na marketingu a odbytu	· Prohloubení nevyužití turistické infrastruktury

· Zbudování odbytového a marketingového centra pro malé vinaře a zemědělce	· Neplné využití multifunkčního centra v Lednici
· Zbudování odbytového a marketingového centra pro velké vinaře, jako brány do vinařské Moravy	· Neplné využití zrekonstruovaného zámeckého barokního divadla a velké jízdárny ve Valticích
· Větší využití turistické infrastruktury mimo víkendy a sezonu	· Zvyšování především kamionové dopravy přes Valtice a Lednici.
· Podmínky pro zbudování geotermální elektrárny	· přílišné zatížení území především cykloturisty
· Vytvoření koordinované vinařské prezentace	· Střety zájmů turistického průmyslu a místních obyvatel
· Pěstování plodin s vyšší přidanou hodnotou	·
· Zvětšení výroby regionálních potravin	·
· Větší zapojení seniorů do veřejného života	·
· Spolupráce klubů seniorů s místními samosprávami	·
· Dokončení oprav valtického zámku a provoz barokního muzea a velké jízdárny	·
· Provoz nového multifunkčního centra v zámku Lednice	·
· Zbudování silničních okruhů kolem Valtic a Lednice	·
· Dobudování infrastruktury kolem cyklostezek	·
· Zbudování bezbariérových přístupů do obecních úřadů	·
· Vytvoření koordinované prezentace hodnot kulturního dědictví	·
· vytyčení rozvojových priorit	·

4 Strategie rozvoje území MAS Vinařská

Strategie rozvoje území MAS vychází z poznatků získaných analýzou území MAS Vinařská a plně respektuje ostatní strategické dokumenty zahrnující území MAS Vinařská. Zároveň je díky úzké spolupráci se zástupci místních samospráv zajištěno úzké provázání s rozvojovými záměry členských obcí (MAS Vinařská bude pravděpodobně v nejbližším období realizátorem Místních obecních strategií).

Z analýzy území je zřejmé, že území MAS Vinařská je velmi specifické a vykazuje velké množství individuálních a originálních oblastí, což je způsobeno především umístěním Lednicko-valtického areálu, potenciálem možností zemědělské výroby a možnostmi většího využití vinařské, vodní, či obecné turistiky. Zároveň je nezbytné podotknout, že běžné socio-ekonomické problémy venkovského prostoru se v regionu projevují výrazně nižší měrou, než je to v České republice obvyklé. Území má značný rozvojový potenciál, ze kterého místní subjekty dokázaly v posledním desetiletí velmi dobře čerpat. Nicméně v posledních letech se začaly projevovat důsledky **nekoordinovaného rozvoje turistických kapacit, hlavně ve smyslu jeho nevyužití mimo sezonu a hlavně mimo víkendy**. Největším problémem je rovněž malé využití kapacit a území pro trávení dovolené rodin s dětmi a potřebu se zaměřit na odstranění těchto nedostatků.

Předkládaná strategie si klade za cíl **zvýšení kvality života a životního prostoru v území pro veškeré jeho uživatele, tedy jak pro rezidenty, tak pro návštěvníky, zejména prostřednictvím rozvoje průmyslu cestovního ruchu a na něj navázaných zemědělských aktivit**. Strategie se snaží co nejvíce využít nadprůměrný rozvojový potenciál a stávající kapacity s využitím šesti programových os, jejichž náplní je podpora trvale udržitelného rozvoje a zvyšování kvality služeb.

4.1 Vize, mise a strategické cíle

Dlouhodobá vize nastiňuje podobu a fungování území MAS Vinařská v horizontu 8 - 10 let. Stanoví, kam by měl rozvoj území MAS směřovat a jak by území MAS Vinařská mělo v budoucnu vypadat.

V úvodu vize je ve zkrácené i rozšířené verzi pomocí klíčových slov nastíněna hlavní podstata vize. Jednotlivé oblasti vize jsou potom rozvinuty do podoby uchopitelné všemi aktéry a především do podoby, z níž logicky vyplývají jednotlivé cíle strategie MAS.

Mise zachycuje poslání MAS, celkovou filozofii činnosti MAS a principy, na nichž bude rozvoj území MAS Vinařská postaven. Specifikuje účel strategie MAS – hlavního nástroje naplňujícího misi i vizi.

Strategické cíle jsou **klíčové měřitelné mezníky** naplňování vize.

Vize byla zformulována na setkání pracovní skupiny pro strategii 14. 6. 2014 ve Valticích.

4.1.1 Vize

Zkrácená VIZE

Bohatí a spokojení občané, jako předpoklad bohatých obcí = bohatý region. MAS Vinařská motorem posunu území Lednicko – valtického areálu mezi evropsky vyspělé vinařské turistické regiony. MAS Vinařská motorem ekonomické prosperity území.

Rozšířená VIZE

MAS Vinařská motorem dalšího rozvoje území LVA zapsaného v UNESCO a rozvoje místní ekonomiky. Lednicko-valtický areál jako brána do vinařské Moravy. Návštěvníci, kteří nepřijíždí jen za památkami, či na víkendové akce, ale tráví zde dovolenou naplněnou zážitky. Navrácení rybníků a vodních ploch zpět k rekreaci místním obyvatelům a turistům. Cyklostezky již nejsou tvořeny jen směrovými cedulkami.

Vinaři a pěstitelé zeleniny a ovoce, kteří nemají problémy s odbytem svých výpěstků, nebo výrobků. Malé rodinné konzervárny nahradí zrušenou Frutu. Profesionální odbytová centra vrátí malé vinaře zpět do vinic a sklepů.

Bezpečnost a prevence kriminality v území je zajišťována centrálně z ORP Břeclav. Senioři se plně podílejí na veřejném životě, k tomu jim napomáhá PC gramotnost a podporované kluby seniorů. Moderní a ekonomicky řízené základní a mateřské školství.

Ekologie a ochrana přírody nejsou jen frází, ale samozřejmou součástí chování občanů v území. Geografická poloha předurčuje MAS Vinařskou k iniciaci přeshraniční spolupráce.

4.1.2 Mise

MAS Vinařská je organizace, která startuje a koordinuje rozvojové činnosti na území MAS. Vytváří a rozvíjí partnerství mezi aktéry v území a vnějšími partnery. Realizuje vlastní projekty pro rozvoj regionu.

MAS zprostředkovává aktérům v území finanční prostředky na řešení rozvojových potřeb v souladu se Strategii komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD).

Účelem SCLLD je:

- sladit představy aktérů z území MAS o budoucím rozvoji území,
- stanovit nejvhodnější a nejpotřebnější rozvojové aktivity,
- zkoordinovat rozvojové činnosti jednotlivých aktérů,
- podpořit aktéry při přípravě a realizaci rozvojových projektů,
- zajistit financování rozvojových projektů z operačních programů s vyhrazenými prostředky pro MAS.

4.1.3 Strategické cíle

Základní vizí strategie je začlenění území MAS Vinařské Česku geograficky blízké a známé vyspělé evropské vinařské turistické regiony typu Jižní Tyroly, Friuli, Wachau, Steiermark, Burgenland apod.. Regiony, ve kterých je **úzkostlivě dbáno** na ekologii, pořádek, ekonomickou prosperitu obyvatel a pohostinnost k návštěvníkům, kteří ekonomickou prosperitu přinášejí.

Čím lze mimo jiné strategických cílů dosáhnout?

1. Prostřednictvím koordinovaného rozvoje cestovního ruchu a na něj navázaných zemědělských a vinařských aktivit, s využitím nadprůměrného rozvojového potenciálu území a stávajících kapacit. Těchto cílů lze dosáhnout v relativně dohledné době, protože turistické i vinařské výrobní kapacity jsou za cca 20 roků již vybudované, pouze nedostatečně využívány.
2. Zbudováním zařízení pro udržení návštěvníků v regionu na delší dobu než je víkend. To představuje například vrácení některých rybníků tam, kde byly ještě v nedávné době, tedy k rekreaci a přírodnímu koupání. Podpora podnikatelským aktivitám typu zážitkového trávení volného času, která v území navštíveném více jak 1 milionem turistů ročně, úplně absentují. Podpora repase cyklostezek tak, aby nebyly tvořeny jen směrovými šipkami, ale byly plnohodnotnými (se zpevněným povrchem) jako jinde v Evropě.
3. Podporovat ekonomické aktivity místních obyvatel tak, aby se využil potenciál území. Nepodporovat budování průmyslových zón, ale budování rodinných konzerváren, které dokážou nahradit v minulosti neuváženě zrušený závod Fruta Lednice. Umění (know how) profesionální výroby konzervované zeleniny a ovoce mezi obyvateli dosud zůstalo. Vyrábět na největší uměle zavlažované polní výměře v Evropě, a možná Světě, slunečnici nebo řepku je anachronismem. Pouze plodiny s maximální přidanou hodnotou vrátí naše zemědělce na výsluní.
4. Vinná réva jako plodina s nejvyšší přidanou hodnotou je vysázená v území MAS na ploše více než 2100 ha. Malí vinaři, kterým přináší obživu, se ale jejímu pěstování a výrobě vína nemohou věnovat naplno, protože marketing a odbyt vína jim zabírá více času, než vlastní „vinaření“. Ekonomický přínos do rodiny je nízký, protože vinaři většinou realizují své výrobky za ekonomicky nevýhodné ceny. Profesionální odbytové centrum, nebo centra pro tuto skupinu vinařů by zajistila jejich prosperitu a uvolnila ruce pro plné zajišťování jejich výroby, ale i vinařské turistiky, která by spotřebovávala velké množství regionálních potravin. Výroba regionálních potravin dá práci ostatním zemědělcům a místním zpracovatelům. Na polích se objeví místo olejin (zatěžujících neúměrně půdu) okopaniny, zelenina apod.. Velcí vinaři se sdruží a vybudují za pomoci MAS reprezentativní odbytové centrum s republikovým a možná přeshraničním dosahem v blízkosti dálnice u Podivína, jako **bránu do vinařské Moravy**.
5. Bezpečnost, dle zákona o obecní policii, je v současné době zajišťovaná buď částečně malým počtem strážníků obecní policie, na které obce nemají dostatek prostředků, nebo není zajišťovaná vůbec. Přijetím myšlenky spolupráce v otázce bezpečnosti s ostatními obcemi a zlepšením meziobecní spolupráce lze dosáhnout koordinace a pokrytí území obcí v území

MAS deštníkem typu metropolitního zajišťování bezpečnosti z centra. V našem případě ze sousedního, bývalého okresního města Břeclavi, které disponuje moderně řízeným a materiálně dostatečně vybaveným sborem městské policie. Tato vyvíjí s úspěchem i činnosti v segmentu sociálně vyloučených skupin, či aktivně pracuje se skupinami seniorů v rámci preventivně-bezpečnostních programů.

6. V posledních letech je opomíjena skupina seniorů, kterých zvyšováním hranice dožití přibývá. Mají zájem se účastnit veřejného života, ale moderní způsoby komunikace jsou pro ně většinou hendikepem, který je z tohoto dění vyřazuje. Seniorům chybí tzv. kluby, které byly v minulosti samozřejmostí. Jsou ochotni, pokud jim obce kluby znovu zřídí, se zapojit do veřejného dění stylem něco za něco. Například monitoring území ve smyslu zakládání černých skládek odpadů, zajišťovaný skupinkami seniorů na procházce, jako reciproční služby místní samosprávě, za poskytnutí prostor pro provoz klubu seniorů, významně zlevní obcím odstraňování tohoto nešvaru naší doby. Pro předškolní a školní mládež chybí v území zábavně-vzdělávací centrum typu: zookoutek domácích a v historii pěstovaných zvířat, tradičních rostlin a plodin na jihovýchodní Moravě, tradičních postupů výroby, zpracování, skladování a konzervace potravin. Pracovní název cíle „**Život na slováckém dvoře**“.
7. Moderní a ekonomicky řízené školství není jen prázdnou frází, jak by se mohlo zdát. Obce zajišťující provoz mateřských a základních škol se neustále potýkají s populačními vlnami žáků, které zajištění plynulého provozu, zejména základních škol nesmírně ztěžují. V současné době jsou kapacity mateřských škol (kterých v nedávné minulosti ubylo) na pokraji únosnosti. Služby typu jeslí nejsou zajišťované vůbec, přičemž v následném období se očekává ekonomický růst a maminky budou chtít jít do zaměstnání po mateřské mnohem dříve, než v současnosti. Na druhé straně kapacity základních škol v současné době mnohdy převyšují mnohonásobně počty žáků školu navštěvující. Zajištěním provázanosti provozu MŠ a ZŠ lze dosáhnout pružnější reakce na populační vlny jednotlivých ročníků. Nabídnutím volných prostor v částečně nevyužitých budovách ZŠ do ekonomického pronájmu, lze zlepšit ekonomiku jejich provozu a tím zlepšit materiální vybavenost škol z prostředků za pronájem (pokud zřizovatel – obec k tomu dá souhlas, a není důvod, aby ho nedal).
8. Lednicko – valtický areál, zapsaný v UNESCO, který se kryje s územím MAS Vinařská je celosvětově uznávaným fenoménem. Ekologické chování místních obyvatel k nádherné místní přírodě by mělo být samozřejmostí, ne faktem, který se musí mnohdy tvrdě a pod sankcemi vyžadovat. Zavedením průběžného a pravidelného systému environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v mateřských a základních školách budou vyrůstat generace, pro které se stane ekologické chování přirozené a automatické. Zapojením skupin seniorů do

„hlídek“ nad ekologicky čistou krajinou se vyvine velký tlak na jednotlivce, kteří by se pokoušeli ráz krajiny ničit.

9. Geografická poloha MAS Vinařské v jihovýchodním cípu Česka přímo na hranici s Rakouskem a v blízkosti hranice se Slovenskem, kde logicky jsou řešeny podobné situace jako u nás, předurčuje MAS Vinařskou k projektům, které by otevřely hranice nejen proklamativně, ale skutečně. Podpora projektům praktikujících přeshraniční spolupráci v mnoha oblastech se sousedním Rakouskem a Slovenskem, oboustranně výhodných, bude jedním z hlavních cílů činnosti MAS ve smyslu „politiky směrem ven“. Iniciace vzniku vinařsko-turistické jihovýchodní turistické destinace a na to logicky navazující vznik a činnost stejnojmenné agentury z působností na území sousedních MASEK od Znojemska po Uh. Hradištsko bude hlavním cílem MAS Vinařská na úseku spolupráce mezi MAS Česka.
10. Trvale udržitelný rozvoj a ekonomickou prosperitu obyvatel lze zajistit i efektivním využitím stávajících, již zbudovaných kapacit. **Není potřeba investovat do dalších.** Je třeba si uvědomit, že zvýšením využitelnosti již zbudovaných zařízení pro turistiku o pouhých 10% dojde ke zvýšení tržeb v území MAS Vinařská **v řádech sta milionů Kč ročně.**

4.2 Provázanost s horizontálními tématy EU

Při přípravě koncepce strategie území byl dbán důraz na jasně definovanou provázanost s horizontálními tématy EU – viz tab. č. 15.

Z úrovně EU jsou stanovena následující horizontální témata (kap. 5 Společného strategického rámce, který tvoří přílohu č. 1 obecného nařízení č. 1303/2013):

Tab. č. 15. Provázanost horizontálních témat

Témata EU	Témata MAS Vinařská
1. Partnerství a víceúrovňová správa	1. Posílení místních iniciativ (podpora činnosti spolků, klubů, předškolní a školní mládeže a vyloučených skupin (senioři))
2. Udržitelný rozvoj	2. Podpora malého a středního podnikání (zejména ve vinařství, vinohradnictví, zpracování produktů, službách a cestovním ruchu)
	3. Podpora vzniku nových pracovních míst
3. Podpora rovnosti žen a mužů a nediskriminace	4. Rovné příležitosti (a posílení sociálních témat)
4. Přístupnost (pro lidi s omezenou pohyblivostí)	5. Stop bariérám
5. Řešení demografické změny (úbytek pracujícího obyvatelstva, zvyšující se počet obyvatel v důchodovém věku v celkové populaci a vylidňování, začlenění všech věkových skupin).	Provázanost s body 1,2,3,5 a 7
6. Přizpůsobení se změně klimatu a zmírňování jejích důsledků (prevence rizik)	6. Environmentální udržitelnost
	7. Spolupráce (Posílení spolupráce veřejného a soukromého sektoru, přeshraniční spolupráce, začleňování všech věkových skupin)

4.3 Návaznost na strategické dokumenty

Předmětné území je vedle dokumentů na celostátní úrovni zahrnuto v Strategii rozvoje Jihomoravského kraje, Strategii mikroregionu Lednicko-valtického areálu a Rozbor udržitelného rozvoje pro SO ORP Břeclav.

Z celostátních dokumentů bylo čerpáno zejména z Koncepce státní politiky v oblasti cestovního ruchu, která vymezuje jasné směry, kterými by se měly ubírat regiony s velkým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu.

V případě Strategie rozvoje Jihomoravského kraje se jedná se o koncepční dokument, ve kterém jsou stanoveny strategické cíle pro rozvoj Jihomoravského kraje a jeho částí v delším časovém horizontu. Jsou zde formulována opatření, která by měla vést k naplnění daných cílů. Tento dokument se skládá

z podrobné analýzy výchozí situace v kraji, shrnuje podstatné výsledky provedených analýz. Nastiňuje dlouhodobé představy o možnostech rozvoje na území kraje a konkretizuje rozvojové možnosti v rámci Jihomoravského kraje. Předmětná je především kapitola 8 s názvem Cestovní ruch. Je zde popsána situace v oblasti cestovního ruchu v kraji a v návrhové části je stanoven globální cíl pro rozvoj cestovního ruchu pro Jihomoravský kraj, tedy využívání potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu a zvýšení konkurenceschopnosti v oblasti cestovního ruchu a lázeňství v této lokalitě. S tímto strategickým dokumentem je tedy velmi lehké nalézt shodu.

Dalším dokumentem je Strategie mikroregionu Lednicko-valtického areálu (dnes DSO LVA), který byl poprvé zpracován v roce 1998. Vznikla z iniciativy Okresního úřadu v Břeclavi a byla dokončena roku 1999. V té době se mikroregion skládal z těchto obcí: Břeclav, Bulhary, Hlohovec, Lanžhot, Lednice, Podivín, Sedlec, Valtice. Vyznačoval se územní integritou a také měl společnou hranici se dvěma státy dnešní EU: Slovenskem a Rakouskem.

Až koncem roku 2005 byl pořízen Aktualizace Strategie mikroregionu Lednicko – valtického areálu. Jejím zpracovatelem byla firma DHV CR, spol. s r.o. Aktualizovaná rozvojová strategie aktualizuje faktografickou část, zaměřuje se cíleněji na společné rozvojové aktivity obcí, byla sestavena ve velmi úzké spolupráci s jednotlivými starosty obcí. Nejvyšší prioritu zde získávají ty projekty, které mají řešit rozvojové potřeby největší části mikroregionu v souladu s principem posílení konkurenceschopnosti regionu jako celku. I s tímto dokumentem lze konstatovat programovou shodu. Poslední zmiňovaný dokument má sumarizační charakter. Tabulka č. 14 vyjmenovává rozhodující strategické dokumenty na jednotlivých úrovních, se kterými je **strategie předkládaná MAS Vinařská v souladu**.

Tab. č. 16 Návaznost na strategické dokumenty týkající se území MAS

č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=203624&TypeID=2
2	Strategické plány JM kraje	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=118768&TypeID=2
3	Program rozvoje cestovního ruchu JM kraje na roky 2014 - 2020	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=39410&TypeID=12
	Mikroregiony, města a obce	
1	Plán péče a rozvoje Lednicko valtického areálu	http://www.lva.cz/.files/plan-pece-a-rozvoje-lednicko-valtickeho-arealu.pdf
2	Jednotlivé ÚPD obcí a měst LVA	weby obcí a měst LVA

4.4 Integrovaní prvky

Vzhledem k relativně malé rozloze území MAS Vinařská je nezbytné při navrhování koncepce strategie rozvoje počítat i s účastí sousední regionů, tedy všech moravských MAS s vinařskými obcemi v území. Zejména s účastí dvou sousedních MAS Mikulovsko a MAS Dolní Morava. Zároveň se nabízí možnost úzké spolupráce s městem Břeclav, jakožto s přirozeným jádrem regionu. Městu Břeclav byla nabídnuta možnost začlenění jeho území do územní působnosti MAS Vinařská (po schválení Standardů pro MAS a zjištění, že počet obyvatel měst a obcí je zjišťovaný dle jiné metodiky, než v minulém rozpočtovém období EU).

Integrovanému procesu dále může napomoci projekt meziobecní spolupráce fungující na úrovni SO ORP Břeclav.

Neopomenutelným prvkem je i potenciál spolupráce s rakouskou a slovenskou stranou. Nabízí se zejména navázání na dlouhodobou spolupráci mezi městem Valtice a obcí Schratzenberg, či spolupráce s dalšími dolnorakouskými orgány a institucemi v rámci přeshraniční spolupráce, která by v budoucnu mohla vyústit ve společný destinační marketing a úzkou spolupráci nově ustavených destinačních managementů a agentur.

Občanská sdružení dlouhodobě spolupracují s partnery v Dolním Rakousku. V roce 2014 byl dokončen projekt Zahradní turistika na Česko-rakouském pomezí“ rozvíjející tento specifický druh turistiky na obou stranách hranice.

4.5 Inovativní prvky

Inovativní prvky jsou zastoupeny především v potřebě zřízení managementu území, který by jasně vytyčil priority oblasti a prioritní osy, na které by navazovaly další rozvojové aktivity. Inovativní je zejména snaha o **komplexní koordinaci aktivit v území**, která ve funkční podobě v území chyběla od dob zániku Okresních úřadů. Předpokládaný rozsah území, na kterém by mělo dojít ke koordinaci vinařsko-turistických a kulturních aktivit je na území všech jihomoravských MAS, které mají ve svém území vinice (zkráceně od **Znojemska po Uh. Hradištsko**). Předpokladem vzniku destinace je zájem těchto MAS se v budoucnu do iniciativy naší MAS Vinařská zapojit.

Za inovativní lze považovat i iniciativu propojení vinařských aktivit s kulturním a přírodním dědictvím a nově zejména s **lokální gastronomií** (jako příklad lze uvést snahu o obnovení nabídky raků v Rakvicích, či kvalitních místních ryb v blízkosti břehu velkého rybníka v Hlohovci, dále znovuzavedení pěstování zeleniny na polích vybavených závlahovým systémem a její zpracování v řadě menších konzerváren rodinného typu apod.).

Rovněž bylo v minulosti opomíjeno, že území MAS Vinařská má nejsilnější koncentraci vinic v Česku a území s hustou sítí vodních ploch. Oba dva ukazatelé zapadají přesně do vizí rozvoje MAS - **důraz na kvalitní enogastronomii a vodní turistiku**, či rekreační rybářství.

Dalším a pravděpodobně nejsilnějším nástrojem pro ekonomickou prosperitu území je pokus o **větší využití již zbudované turistické infrastruktury** (ubytovací a stravovací kapacity). Analýzou a besedami u kulatých stolů, stejně jako anketou provedenou v r. 2013 bylo zjištěno, že kapacity praskají ve švech o víkendových dnech, kdy místní spolky a organizace pořádají nespočet vinařských a jiných kulturních akcí, ale naopak ve dnech mezi víkendy zejí většinou prázdnotou. Inovativním prvkem v tomto případě bude rozšířit nabídku zážitkových zařízení a možností trávení volnočasových aktivit tak, aby návštěvníci v území zůstávali a trávili zde dovolenou. Inovací bude rovněž zvýhodněná nabídka ubytování a stravování návštěvníků, pokud budou v území trávit dovolenou. Další výhody bude možné nastavit zřízením „pasů“ pro návštěvu muzeí, zámků, vinných sklepů a dalších zařízení, které se do systému zapojí. Návštěvníkovi tak bude nabídnuta komplexní služba při trávení dovolené v území za zvýhodněnou cenu oproti jednotlivě pořizovaným službám.

Velmi inovativním prvkem se rovněž jeví koordinace marketingu a odbytu malých vinařů, pomocí zřízení **profesionálního odbytového centra**, či v případě úspěchu center.

Zřízení odbytového a marketingového centra pro velké vinaře z území v blízkosti dálničního sjezdu u Podivína jako „**Brána do vinařské Moravy**“ sice svojí velikostí a rozpočtem bude asi mimo možnosti MAS Vinařská, přesto se na tomto projektu chce MAS spolupodílet.

Inovativních prvků lze nalézt v předkládané strategii mnohem více, za všechny ještě jmenujme větší **zapojení skupin seniorů do veřejného života** a spolupráci se samosprávnými orgány obcí jako výměnu za provozování klubů seniorů obcemi.

4.6 Zajištění udržitelnosti

Zajištění udržitelnosti rozvoje území MAS Vinařská souvisí s vytyčenou strategickou vizí, jako jedné s os strategie, upřednostňující pro následující období zvyšování kvality nabídky, před prudkým nekontrolovatelným nárůstem, který byl typický pro předchozí dekády.

Díky této strategii bude možné udržet region kompaktní s dobře fungujícím managementem, který zajistí dlouhodobou prosperitu vedoucí ke zvyšování kvality života v regionu.

Tento postup zároveň napomůže dlouhodobé konkurenceschopnosti území nejen v rámci České republiky, ale v rámci celého **středoevropského prostoru**.

Dalším pilířem udržitelnosti je investice do místních obyvatel, zejména podpora vnímání jejich identity, vzdělávání, politiky zaměstnanosti a volného času. Tato investice by měla eliminovat třecí plochy mezi průmyslem cestovního ruchu a nezainteresovanými obyvateli, kteří mají mnohdy pocit křivdy a nezúčastněnosti.

Strategie se rovněž věnuje péči o krajinu v regionu. Tady se zaměřuje na obnovu, tvorbu a údržbu krajinných prvků a struktur, zejména na ty, které slouží protierozní a protipovodňové ochraně. Opatření se dále věnuje revitalizaci zanedbaných pozemků a eliminaci nepůvodních druhů. Pro

interakci s návštěvníky by měla sloužit informační a vyhlídková místa, budované se základní strukturou v místech „genia loci“ každé obce, v blízkosti vinic, které jsou historicky na vyvýšených místech.

Udržitelnost bude rovněž zajištěná a zároveň v souladu s novou koncepcí Mze, která bude podporovat znovuzavedení plodin s vysokou mírou přidané hodnoty na pole v Česku. Zemědělská půda v území MAS Vinařská, která je vybavená závlahovým systémem po této iniciativě přímo volá.

4.7 Velké projekty

Z diskuzí s občany, členy MAS a zájmovými skupinami vzešly mimo jiné rovněž tři velké projekty, které zapadají do prioritních cílů a jsou v souladu s horizontálními tématy MAS Vinařská. Tyto projekty pravděpodobně nebudou pro velikost svého rozpočtu zapadat do klasického schéma činnosti MAS, přesto se MAS Vinařská chce na těchto projektech podílet.

- A. Prvním projektem je záměr zájmové skupiny vinařů – velkých výrobců vína, zbudovat Reprezentační odbytové centrum v blízkosti dálničního sjezdu u Podivína s názvem „**Brána do vinařské Moravy**“. Odhadovaný rozpočet akce je cca 80 – 100 mil. Kč a spoluúčast na projektu budou zajišťovat výrobci vína, kteří se budou v tomto reprezentačním centru realizovat.
- B. Druhým projektem je zbudování národopisně – vzdělávacího centra s pracovním názvem „**Život na slováckém dvoře**“, který je plánovaný v prostoru Zemědělského družstva Bulhary. Náplní dvora bude ukázka života na slováckém dvoře cca před 100 lety. Tedy ukázka chovu všech druhů domácích a hospodářských zvířat, pěstování tradičních druhů plodin, dále výroba, zpracování, skladování a konzervování potravin. Místo bylo zvoleno pro skutečnost posledního velkochovu krav a hovězího dobytka a prasat v území MAS, které je výhodné pro dodávky mléka a masa pro výrobu produktů tradičními metodami ve dvoře. Provoz dvora bude zajišťovat nejen výuku pro předškolní a školní mládež, ale rovněž bude sloužit jako skanzen, zookoutek a agroturistický statek. Spoluúčast na projektu je očekávána od všech obcí v území a sponzorů. Předpokládaný rozpočet akce bude cca 30 – 50 mil. Kč
- C. Národní vinařské centrum se sídlem ve Valticích má v záměru vybudovat nové „**Školící a degustační centrum**“, přestavbou objektu, který byl centru darován JmK. Projekt Národního vinařského centra svým zaměřením a činnostmi splňuje cíle MAS a je v souladu s horizontálními tématy MAS Vinařská, proto MAS chce podpořit tento projekt s rozpočtem 8 – 10 mil. Kč.

4.8 Specifika území náležejícího k CHKO Pálava

CHKO Pálava zasahuje na území MAS Vinařská jen velmi malým segmentem v katastru obce Bulhary, do něž jsou zahrnuty především zemědělské plochy (vinohrady), část lužního lesa a intravilán obce. Vzhledem k povaze zbytku MAS a k požadavkům uvedeným v Plánu péče CHKO není ve strategii nezbytné přijímat zvláštní opatření s výjimkou podpory péče o Oboru Bulhary.

5 NÁVRHOVÁ ČÁST STRATEGIE

5.1. Prioritní osy a opatření

Náplní této kapitoly je popis všech navrhovaných opatření a aktivit v rámci jednotlivých prioritních os. Pro každou prioritní osu jsou vždy v dané struktuře uvedena opatření, u kterých je vždy stanoven jejich cíl, popis a výčet klíčových aktivit, jejichž realizace naplní cíl opatření. Přehled os a opatření je uveden v tabulce č. 15.

PŘEHLED PRIORITNÍCH OS A OPATŘENÍ STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO ROZVOJE MAS

VINAŘSKÁ:

Celkem 22 opatření v 6 osách.

OSA 1 → Trvale udržitelný rozvoj území MAS Vinařská

OPATŘENÍ:

- 1.1. Koordinace rozvoje cestovního ruchu
- 1.2. Nabídka regionálních produktů
- 1.3. Rozvoj podnikatelských aktivit v segmentu volnočasových a zážitkových programů
- 1.4. Podpora budování odbytových center pro malé vinaře a zemědělce
- 1.5. Podpora pěstování plodin s vyšší přidanou hodnotou
- 1.6. Revitalizace rybníků určených k rekreačnímu využití a úprava vodních cest
- 1.7. Podpora rozvoje sportovního a rekreačního rybolovu v LVA

OSA 2 → Environmentální udržitelnost

OPATŘENÍ:

- 2.1. Monitorovací a osvětová a činnost
- 2.2. Opatření proti půdní erozi
- 2.3. Obnova krajinných struktur – vytvoření sítě remízů a stromořadí s protierozními funkcemi
- 2.4. Obnova biodiverzity – především v lokalitách Natura 2000
- 2.5. Obnova parkových ploch kolem saletů a Lednických rybníků
- 2.6. Obnova vegetačních prvků v památkách zahradního umění Zámecký park v Lednici, Valticích a u Belvederu
- 2.7. Regenerace urbanizované krajiny – založení, obnova zeleně v intravilánu obcí MAS

OSA 3 → Posílení místních iniciativ

OPATŘENÍ:

- 3.1. Podpora zájmových spolků
- 3.2. Podpora činnosti a podpora zřízení klubů seniorů

OSA 4 → Stop bariérám

OPATŘENÍ:

- 4.1. Bezbariérové vstupy a chodníky

OSA 5 → Spolupráce

OPATŘENÍ:

- 5.1. Posílení spolupráce veřejného, neziskového a soukromého sektoru
- 5.2. Spolupráce s MAS Česka

5.3. Přeshraniční spolupráce

5.4. Spolupráce při začleňování všech věkových skupin

OSA 6 → Velké projekty

OPATŘENÍ:

6.1. Spolupráce s realizátory velkých projektů

Tab. č. 17. Prioritní osy a opatření Strategie rozvoje území MAS Vinařská.

1. Prioritní osa: Trvale udržitelný rozvoj území MAS Vinařská

1.1. Opatření: Koordinace rozvoje cestovního ruchu

Podporované aktivity:
1.1.1. Iniciovat vznik jihovýchodní turistické destinace
1.1.2. Iniciovat vznik Jihovýchodní vinařsko-turistické agentury
1.1.3. Zpracování náplně činnosti a případné projektové dokumentace vzniku agentury
1.1.4. Podpora podnikání v segmentu přeprava turistů v LVA speciálními dopravními prostředky
1.1.5. Zpracování projektové dokumentace
1.1.6. Zpracování projektové žádosti pro OP
1.1.6. Podpora zajištění dlouhodobého financování provozu agentury

1.2. Opatření: Nabídka regionálních produktů

Podporované aktivity:
1.2.1. Podpora nových podnikatelských projektů se zaměřením na regionální produkty
1.2.2. Mimosezónní vzdělávání pracovníků a předávání zkušeností
1.2.3. Specifické vzdělávání pracovníků, studentů a uchazečů o zaměstnání dle potřeb místních zaměstnavatelů
1.2.4. Investiční záměry pro budování rodinných, spolkových, či družstevních konzerváren, zpracoven, sušáren, palíren, mrazíren, jako základních zpracoven ovoce a zeleniny v území.
1.2.5. Zpracování projektové dokumentace
1.2.6. Zpracování projektové žádosti pro OP

1.3. Opatření: Rozvoj podnikatelských aktivit v segmentu volnočasových a zážitkových programů

Podporované aktivity:
1.3.1. Podpora nových podnikatelských projektů se zaměřením na investice do zařízení pro trávení volného času a zážitkovou turistiku
1.3.2. Koordinace a poradenství vhodnosti umístění a ekonomické návratnosti prostředků vložených do investice
1.3.3. Zpracování projektové dokumentace
1.3.4. Zpracování projektové žádosti pro OP

1.4. Opatření: Podpora budování odbytových center pro malé vinaře a zemědělce

Podporované aktivity:
1.4.1. Sdružování malých výrobců vína a regionálních potravin s cílem budování odbytového centra(ter)
1.4.2. Zapojování odborných partnerů do projektu (MZLU, Střední vinařská škola, nezávislí poradci)

1.4.3. Vytipování vhodných míst pro budování odbytových center
1.4.4. Komunikace se samosprávnými orgány na případných změnách ÚP
1.4.5. Příprava a zpracování projektové dokumentace
1.4.6 Zpracování projektové žádosti pro OP

1.5. Opatření: Podpora pěstování plodin s vyšší přidanou hodnotou

Podporované aktivity:
1.5.1. Podpora pěstování zeleniny a plodin s vyšší přidanou hodnotou
1.5.2. Podpora znovuobnovení závlahového systému na pozemcích, které budou určeny pro pěstování plodin s vyšší přidanou hodnotou

1.6. Opatření: Revitalizace rybníků určených k rekreačnímu využití a úprava vodních cest

Podporované aktivity:
1.6.1. Vytvoření pasportů rybníků a tekoucích vod - ve spolupráci s vodoprávním úřadem
1.6.2. Kategorizace a příprava provozních řádů a manipulačních řádů rybníků s cílem podpořit jejich rekreační využití
1.6.3. Přizpůsobení hospodaření na rybnících a na zemědělské půdě v jejich okolí v souladu s ekologickými zásadami
1.6.4. Příprava technické části dokumentace pro revitalizaci rybníků, jejichž část bude určená k rekreačnímu využití
1.6.5. Zpracování projektové žádosti pro OP – odbahnění a stavební úpravy pro instalaci vybavení k rekreačnímu využití rybníku (šatny, WC, půjčovna)
1.6.6. Čištění přítoků rybníků*
1.6.7. Podpora vyčištění a zprovoznění vodních toků pro vodní turistiku*

* Pozn.: opatření 1.6.6. a 1.6.7. jsou rovněž součástí

1.7. Opatření: Podpora rozvoj sportovního a rekreačního rybolovu v LVA

Podporované aktivity:
1.7.1. Vytvoření pasportů rybníků a tekoucích vod pro potřeby rybaření - ve spolupráci s MRS
1.7.2. Kategorizace a příprava provozních řádů a manipulačních řádů rybníků s cílem podpořit jejich rekreační využití pro sportovní a rekreační rybolov
1.7.3. Podporu vzniku školícího a osvětového centra sportovního a rekreačního rybolovu
1.7.4. Podpora školících, výukových a propagačních akcí a materiálů v segmentu sportovního a rekreačního rybolovu
1.7.5. Podpora vybudování infrastruktury pro sportovní a rekreační rybolov
1.7.6. Příprava technické části dokumentace pro vznik školícího rybářského centra a infrastruktury
1.7.7. Zpracování projektové žádosti pro OP

2. Prioritní osa: Environmentální udržitelnost

2.1. Opatření: Osvětová a monitorovací činnost

Podporované aktivity:
2.1.1. Spolupráce klubů seniorů s obecními úřady na monitoringu černých skládek a případné likvidaci menších černých skládek

2.1.2. Podpora environmentálního vzdělávání a osvěty EVVO (environmentální výchova, vzdělávání a osvěta) předškolní mládeže

2.1.3. Podpora třídění komunálního odpadu blíží se ideálnímu poměru mezi KO/tříděný odpad

2.2. Opatření: Opatření proti půdní erozi

Podporované aktivity:

2.2.1. Podpora budování poldrů

2.2.2. Příprava a zpracování projektové dokumentace

2.2.3. Součinnost při zpracování projektové žádosti pro OP
--

2.2.4. Podpora pěstování okopanin a plodin s vyšší přidanou hodnotou
--

2.2.5. Podpora 100% ozelenění vinic a sadů
--

2.3. Opatření: Obnova krajinných struktur – vytvoření sítě remízů a stromořadí s protierozními funkcemi

Podporované aktivity:

2.3.1. Výběr lokalit na území MAS

2.3.2. Podpora přípravy a zpracování projektové dokumentace

2.3.3. Součinnost při zpracování projektové žádosti pro OP
--

2.3.4. Vytvoření managementu péče

2.4. Opatření: Obnova biodiverzity – především v lokalitách Natura 2000

Podporované aktivity:

2.4.1. Výběr lokalit na území MAS

2.4.2. Komunikace s vlastníky pozemků

2.4.3. Předprojektová příprava s dotčenými orgány

2.4.4. Podpora přípravy a zpracování projektové dokumentace

2.4.5. Součinnost při zpracování projektové žádosti pro OP
--

2.5. Opatření: Obnova parkových ploch kolem saletů a Lednických rybníků

Podporované aktivity:

2.5.1. Výběr lokalit na území MAS

2.5.2. Předprojektová příprava s dotčenými orgány a vlastníky pozemků

2.5.3. Podpora přípravy a zpracování projektové dokumentace

2.5.4. Součinnost při zpracování projektové žádosti pro OP
--

2.5.5. Vytvoření managementu péče

2.6. Opatření: Obnova vegetačních prvků v památkách zahradního umění Zámecký park v Lednici, Valticích a u Belvederu

Podporované aktivity:

2.6.1. Předprojektová příprava s dotčenými orgány a vlastníky pozemků

2.6.2. Podpora přípravy a zpracování projektové dokumentace

2.6.3. Součinnost při zpracování projektové žádosti pro OP
--

2.6.4. Vytvoření managementu péče

2.7. Opatření: Regenerace urbanizované krajiny – založení, obnova zeleně v intravilánu obcí MAS

Podporované aktivity:
2.7.1. Výběr lokalit na území MAS
2.7.2. Předprojektová příprava s dotčenými orgány a vlastníky pozemků
2.7.3. Podpora přípravy a zpracování projektové dokumentace
2.7.4. Součinnost při zpracování projektové žádosti pro OP
2.7.5. Vytvoření managementu péče

3. Prioritní osa: Posílení místních iniciativ

3.1. Opatření: Podpora zájmových spolků

Podporované aktivity:
3.1.1. Podpora akcí pořádaných zájmovými spolky (marketing, logistika)
3.1.2. Podpora pořízení materiální výbavy spolků (stany, pódium, ozvučení, sety, kroje, nářadí)
3.1.3. Příprava a zpracování projektové dokumentace
3.1.4. Součinnost při zpracování projektové žádosti pro OP

3.2. Opatření: Podpora činnosti a podpora zřízení klubů seniorů

Podporované aktivity:
3.2.1. Podpora celoživotního vzdělávání seniorů (kurzy PC vzdělanosti, prevence kriminálních jevů, finanční gramotnost apod.)
3.2.2. Podpora zřízení klubů seniorů, provozovaných obcemi.
3.2.3. Podpora spolupráce obecních samospráv se skupinami a kluby seniorů

4. Prioritní osa: Stop bariérám

4.1. Opatření: Bezbariérové vstupy a chodníky

Podporované aktivity:
4.1.1. Podpora budování bezbariérových vstupů do úřadů místních samospráv
4.1.2. Podpora budování bezbariérových chodníků a vstupů do veřejných budov v obcích
4.1.3. Příprava a zpracování projektové dokumentace
4.1.4. Součinnost při zpracování projektové žádosti pro OP

5. Prioritní osa: Spolupráce

5.1. Opatření: Posílení veřejného a soukromého sektoru

Podporované aktivity:
5.1.1. Podpora komunikace a plánování veřejného, neziskového a soukromého sektoru
5.1.2. Podpora společným projektům veřejného, neziskového a soukromého sektoru
5.1.3. Příprava a zpracování projektové dokumentace
4.1.4. Součinnost při zpracování projektové žádosti pro OP

5.2. Opatření: Spolupráce s MAS Česka

Podporované aktivity:
5.2.1. Podpora společné komunikace a plánování akcí MAS
5.2.2. Podpora společným projektům MAS s vinařskou i obecnou tematikou
5.2.3. Příprava a zpracování projektové dokumentace
5.2.4. Součinnost při společném zpracování projektové žádosti pro OP

5.3. Opatření: Přeshraniční spolupráce

Podporované aktivity:
5.3.1. Podpora přeshraničním projektům směrem do Rakouska a Slovenska
5.3.2. Pomoc s hledáním podpory pro přeshraniční projekty (velvyslanectví, kraje, Min. zahraničí)
5.3.3. Součinnost se zpracováním projektové dokumentace
5.3.4. Součinnost při zpracování projektové žádosti pro OP

5.4. Opatření: Spolupráce při začleňování všech věkových skupin

Podporované aktivity:
5.4.1. Podpora projektům pro předškolní a školní mládež
5.4.2. Podpora projektům pro sociálně vyloučené skupiny (senioři, ženy, nezaměstnaní, OTP)
5.4.3. Monitoring a vyhledávání problémů vyloučených skupin
5.4.4. Organizace projektů pro uvedené skupiny a součinnost se samosprávami a sponzory

6. Prioritní osa: **Velké projekty**

Opatření: Spolupráce s realizátory velkých projektů

Podporované aktivity:
6.1.1. Podpora a spolupráce v projektu Odbytové centrum vinařů LVA „Brána vinařské Moravy“
6.1.2. Podpora a spolupráce v projektu „Život na slováckém dvoře“
6.1.3. Podpora a spolupráce v projektu „Školící a degustační centrum Národního salonu vín“
6.1.4. Součinnost při vyhledávání konkrétní výzvy OP pro projekt
6.1.5. Aktivní pomoc s vyhledáním prostředků pro spoluúčast v projektu

5.2. Indikátory

Pro monitorování výsledků realizace aktivit v rámci jednotlivých opatření jsou stanoveny monitorovací indikátory. Indikátory jsou navrženy v souladu se zavedenými pravidly pro monitorování a Národním číselníkem indikátorů MMR. Přehled indikátorů a jejich popis je uveden v tabulce č. 16.

Tab. č. 16. Výčet indikátorů Strategie rozvoje území MAS Vinařská

Indikátor	Jednotka	Plán		Vyhodnocení, informační zdroj
		2015	2020	
Počet podpořených projektů napříč prioritními osami	počet	160		😊 😐 😞 ŘO
Počet nově zřízených pracovních míst, včetně sebezaměstnání (OSVČ)	počet	280		UP
Počet nově vytvořených pracovních míst pro znevýhodněné skupiny - ženy	počet	140		UP
Vypracování dokumentu „Obecní strategie“ pro obce	počet	8		Obce
Počet zprovozněných přírodních koupališť	počet	2		ŘO
Nárůst turistické návštěvnosti	%	10		ČSÚ
Přírůstek ploch pěstovaných plodin s vyšší přidanou hodnotou (zelenina, vinice, okopaniny)	ha	50		Okresní agrární komora
Počet vzdělávacích programů. Vzdělávací a osvětové programy, projekty a kurzy pro seniory, předškolní mládež, pracovníky v gastronomii apod. (PC vzdělanost, environmentální výchova, prevence kriminality apod.).	počet	50		ŘO
Ustavení vinařsko-turistické destinační agentury	počet	1		ŘO
Délka upravených vodních cest	km	10		ŘO
Bezbariérové vstupy do obecních úřadů	počet	8		ŘO
Konzervárny rodinného typu	počet	12		ŘO
Zvýšení podílu tříděného odpadu	%	10		Obce
Podpořené kulturní akce	počet	12		ŘO
Počet společných projektů s okolními MAS	počet	5		ŘO
Počet přeshraničních projektů	počet	3		ŘO
Velké projekty	počet	3		Investoři VP

6 Závěr

Analýza a strategie území MAS Vinařská v tomto tisku předložená byla zpracovaná jako výstup na základě požadavků zpracování Integrované strategie území dle výzvy OP TP CZ.1.08/3.2.00/14.00181 Podpora vzniku strategie komunitně vedeného rozvoje území MAS Vinařská.

Lze konstatovat, že řešitelský tým, stejně jako spolupráce partnerství subjektů zapojených do činnosti MAS Vinařská, splnilo cíl vyhlášený na základě shora uvedené výzvy, tedy předložení a zveřejnění „Pracovní“ verze strategie k připomíncekám na stránkách "Pracovní skupiny pro udržitelný rozvoj".

Na zpracování závěrečné verze strategie, která bude dokončena do 15. 12. 2014 a bude předložena v termínu leden - březen 2015 k posouzení MMR, bude tým ještě pracovat cca 3 měsíce a během této doby se předpokládá připomínkování strategie ze strany členů MAS, občanů, zástupců místních samospráv, či odborných pracovišť úřadů a škol.

Po doplnění a začlenění připomínek do textu bude vypracována implementační část a včetně příloh bude strategie připravená k soutěži mezi ostatními cca 180 MAS Česka o podporu v novém rozpočtovém období EU 2014 – 2015.

7 Zdroje

- Český statistický úřad (2009-2013). Úvodní stránka | SLDB 2011 [online]. 2009-2013 [cit. 2013-09-18]. Dostupné z: <http://www.scitani.cz/>
- Český statistický úřad (2013). MOS - Městská a obecní statistika [online]. 2013 [cit. 2013-09-18]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/mos/okres.jsp?k=CZ0644>
- Evropská databanka (2013): Databáze firem, české firmy, vyhledávání firem [online]. 2012 [cit. 2013-09-23]. Dostupné z: <http://www.edb.cz/>
- Portál CIS JŘ (2013): Celostátní informační systém o jízdních řádech [online]. 2013 [cit. 2013-09-24]. Dostupné z: <http://portal.idos.cz/>
- Regionální rada regionu soudružnosti Jihovýchod (2013): Dotace z Evropské unie - ROP JV [online]. 2013 [cit. 2013-09-24]. Dostupné z: <http://www.jihovychod.cz/>
- UPD obcí a měst území MAS Vinařská.

Programové dokumenty a další dokumenty k přípravě programu:

- Program Rozvoje venkova České republiky na období 2014-2020 (pracovní podklad pro jednání s EK) – verze leden 2014
- Program Rozvoje venkova ČR na období 2014-2020
- Nařízení EP a Rady o podpoře rozvoje venkova a z EZFRV; návrhu prováděcího nařízení

Metodické pokyny MMR:

- Ex-ante hodnocení návrhu Dohody o partnerství pro programové období 2014-2020
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 -2020
- Zásadní problém s aplikací jednotného metodického prostředí pro implementaci programů Evropských strukturálních a investičních fondů pro Program rozvoje venkova
- Revize programového dokumentu: Povinnosti a postupy při předávání podkladů NOK při revizi Programu rozvoje venkova ve vztahu k řízení Dohody o partnerství
- Přehled metodických pokynů MMR a jejich závaznost pro Program rozvoje venkova 2014-2020 v gesci Mze

Legislativa EK (nařízení, fiche, návrhy), podklady ke 2014+:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005

Strategické dokumenty, studie, analýzy, evaluace:

- Závěrečná zpráva: Hodnocení dosavadní implementace Celostátní sítě pro venkov
- Průběžné hodnocení Programu rozvoje venkova ČR v období 2007 – 2013: jednotlivé průběžné zprávy č. 1 - 8
- Průběžné hodnocení Programu rozvoje venkova ČR v období 2007 – 2013: Zpráva o střednědobém hodnocení

- Pramen: Kvantifikační analýza potencialu cestovního ruchu regionu NUTS II Jihovýchod, ESF MU 2009, 2013

Podklady ke zpracování ISU MAS 2014 - 2020:

- Záznamy z jednání u kulatých stolů v r. 2013 a 2014 s partnery MAS a občany
- Přehled monitorovacích indikátorů
- SEA hodnocení (včetně dílčího výstupu 2 a 3 SEA do ex-ante hodnocení a doporučení)